

ΟΙ ΚΤΙΤΟΡΕΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ
ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΡΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ Ο ΑΚΑΡΝΑΝ

EOPTIA
MHNYMATA

ΘΕΟΥ ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΣΙΣ

Οπως κάθε χρόνο, έτσι και έφετος, μέ τήν εύκαιρία τών άγιων έορτών τής Θείας Έπιφανείας έπικοινωνοϋμε μαζί σας, όχι για νά σās διδάξουμε κάτι, αλλά για νά συμμερισθοϋμε ως άδελφοί έν Χριστῶ τήν κοινή χαρά, τήν κοινή πίστι, τήν κοινή δόξα, τόν κοινό θησαυρό πού χάριτι Θεοϋ παρελάδαμε και ζοϋμε στην Άγία Όρθόδοξο Καθολική Έκκλησία μας.

«Έτέχθη υμίν σήμεραν Σωτήρ, ός έστι Χριστός Κύριος έν πόλει Δαυίδ» (Λουκ. 6΄ 11). Για σās τούς άνθρωπους έτέχθη ό Σωτήρ, βεβαιώνουν οι άγγελοι τούς ποιμένες και όλους τούς άνθρωπους. Και έμεις, ό λαός του Θεοϋ, τότε και σήμερα και πάντοτε πιστεύουμε τό εύαγγέλιο αυτό και άπαντοϋμε: Πιστεύω εις ένα Θεόν Πατέρα Παντοκράτορα... Και εις ένα Κύριον Ίησοϋν Χριστόν, τόν Υιόν του Θεοϋ τόν μονογενή,... τόν δι΄ ήμās τούς άνθρωπους και διά τήν ήμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ τών οϋρανών και σαρκωθέντα εκ Πνεϋματος Άγιου και Μαρίας τής Παρθένου και ένανθρωπήσαντα...»

Αυτή ή πίστις στην σάρκωσι του Λόγου είναι τό θεμέλιο τής Έκκλησίας. Οι προφήται αυτήν προεφήτευσαν. Οι εύαγγελισται αυτή εύαγγελίσθηκαν. Οι άποστολοι αυτήν εκήρϋξαν. Οι μάρτυρες αυτήν ώμολόγησαν. Οι άσκηται γι΄ αυτήν υπέμειναν. Οι πατέρες γι΄ αυτήν έθεολόγησαν. Αί Σύνοδοι γι΄ αυτήν έδογματίσαν.

«Οὐδέν γάρ», κατά τόν ἁγιορείτη Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, «τῶν ἐξ αἰῶνος ὑπό τοῦ Θεοῦ γεγονότων κοινωφελέστερον ἢ θειότερον τῶν Χριστοῦ γενεθλίων, ἅπερ ἐορτάζομεν σήμερον» (Ὁμιλία ΝΗ' εἰς τήν κατά σάρκα γέννησιν τοῦ Κυρίου)

Καί ἐξηγεῖ τό διατί.

«Ὁ γάρ προαιώνιος καί ἀπερίληπτος καί παντοκράτωρ Λόγος ὡς ἀνέστιος, ἄστεγος, ἄοικος, ἐν σπηλαίῳ νῦν κατά σάρκα τίκεται, καί ὡς βρέφος ἐπί φάτνης προτίθεται, καί ὀφθαλμοῖς ὁρᾶται, καί χερσὶ ψηλαφᾶται, καί σπαργάνων περιειλεῖται σειραῖς . . .»

Ὅλη αὐτή ἡ μοναδική καί θαυμαστή συγκατάβασις τοῦ Θεοῦ γίνεται γιά τόν ἄνθρωπο. Ὁ Θεός μᾶς προσφέρει ὄχι κάτι ἀπό τά ἰδικά του, ἀλλά τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του, ὥστε νά ἡμποροῦμε μέ ἀσφάλεια νά πραγματοποιήσουμε τήν θέωσι, γιά τήν ὁποία ἄλλοτε περιλέσαμε στόν ἔσχατο κίνδυνο τῆς πτώσεως.

«Ὁ γάρ τά πάντα ἐκ μή ὄντων παραγαγών, ἐπίγειά τε καί ἐπουράνια, κατιδών ἐφέσει τοῦ μείζονος (ἐννοεῖ τήν ἔφεσι τῆς θεώσεως) ἀχρειούμενα τά λογικά τούτου κτίσματα, χαρίζεται μέν αὐτοῖς ἑαυτόν, οὐ μείζον οὐδέν οὐδ' ἴσον οὐδέ ἐγγύς, καί προτίθεται τοῖς βουλομένοις εἰς μέθεξιν ἴν' ἔχωμεν εἰς τό ἐξῆς ἀκινδύνως χρῆσθαι τῇ ἐφέσει τοῦ κρείττονος, δι' ἣν τήν ἀρχήν ἐσχάτῳ κινδύνῳ περιεσχέθημεν, καί ἵνα Θεός ἕκαστος ἡμῶν γενέσθαι ποθοῦντες μή μόνον ἀνεύθυνοι ὦμεν, ἀλλά καί τῆς ἐπιθυμίας ἐπιτυγχάνωμεν».

Ἡ θέωσις δέν ἡμπορεῖ νά πραγματοποιηθῇ μέ τήν ὑπερηφάνια, ὅπως ὁ διάβολος παρεπλάνησε τούς πρωτοπλάστους, ἀλλά μέ τήν ταπεινώσι, ὅπως ὁ Χριστός ἔκανε καί ἔδειξε μέ τήν κένωσί του.

«Λῦσαι οὖν ἀρτίως ὁ Θεός εὐδοκήσας τῆς τά λογικά τούτου κτίσματα κατασπώσης ὑπερηφανίας τήν πρόφασιν, ἐξομοιοῖ τό πᾶν ἑαυτῷ· καί ἐπίπερ αὐτός ἑαυτῷ κατά φύσιν ἴσος ἐστί καί ὁμότιμος, ποιεῖ καί τήν κτίσιν ἴσην κατά χάριν ἑαυτῷ καί ὁμότιμον. Καί τοῦτο πῶς; Αὐτός ὁ ἐκ Θεοῦ Θεός Λόγος κενώσας ἑαυτόν ἀπορρήτως καί καταβάς ἄνωθεν εἰς τήν ἀνθρωπίνην ἐσχατιάν καί ταύτην ἑαυτῷ συνδήσας ἀλύ-

τως καί ταπεινωθείς καί πτωχεύσας τό καθ' ἡμᾶς, τά κάτω πεποίηκεν ἄνω· μᾶλλον δέ πρός ἓν συνήγαγεν ἄμφω, τῇ θεότητι μίξας τήν ἀνθρωπότητα, καί οὕτω πρός τά ἄνω φέρουσαν ὁδόν ἅπασιν ὑπέδειξε τήν ταπεινώσιν, ἑαυτὸν εἰς παράδειγμα προθείς ἀνθρώποις τε καί ἀγγέλοις ἀγίοις σήμερον».

Τώρα ἡ Θεότης ἐμίγη μέ τήν ἀνθρωπότητα. Ἡ θέωσις δέν εἶναι ὄνειρο. Εἶναι πραγματικότης. Ὁ Λόγος τήν ἐπραγματοποίησε στήν ὑπόστασι - πρόσωπό του (στό ἓνα πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἐνώθηκαν ἀδιάσπαστα, ἀδιαιρέτα ἀλλά καί ἀσύγχυτα ἡ θεία καί ἡ ἀνθρωπίνη φύσις). Οἱ Χριστιανοί ἤμποροῦν νά ἀπολαύσουν τήν θέωσι ὅταν ἐνωθοῦν μέ τόν Λόγο. Ὅπως θεολογεῖ ὁ Ἅγιος Παλαμᾶς, ὅταν ἡ ἀνθρώπινη φύσις δέν ἐφύλαξε τό «κατά φύσιν» καί ἔπεσε στό «παρά φύσιν» ὁ Πλάστης «οὐ χειρὶ μόνον ἀναπλάττει αὐτήν, ἀλλά καί κατέχει ταύτην παρ' ἑαυτῶ οὐκ ἀναλαβόμενος μόνον καί τοῦ πτώματος ἐξάρας αὐτήν, ἀλλά καί ἀφράστως περιβαλλόμενος καί συναφθεῖς ἀδιαιρέτως αὐτῇ καί τεχθεῖς Θεός ὁμοῦ καί ἀνθρωπος ἐκ γυναικός μέν, ἵνα τήν αὐτήν ἐκείνην ἦν ἔπλασεν ἐν τοῖς προπάτορσι ἀναλάβηται φύσιν, ἐκ παρθένου δέ ταύτης, ἵνα καινόν ποιήσῃ τόν ἀνθρώπον».

Ἔτσι ἔρχεται στόν κόσμο ὁ καινός ἀνθρωπος, ἡ καινή ζωή, ἡ καινή κτίσις. Στήν Ἐκκλησία ὁ Λόγος ἀπεργάζεται τήν ἀνακαινίσι.

«Τήν γάρ νέαν Ἱερουσαλήμ οἰκοδομῶν ἤδη καί ναόν ἀνεγείρων δι' ἐμψύχων λίθων ἑαυτῶ καί Ἐκκλησίαν ἡμᾶς συνάγων ἱεράν καί Παγκόσμιον, ἐνιδρύει τῷ θεμελίῳ ταύτης, ὅς ἐστι Χριστός, τήν ἀένναον πηγὴν τῆς χάριτος. Ἡ γάρ πλήρης ζωή καί δεσποτική καί αἰδῖος, ἡ πάνσοφος καί παντοδύναμος φύσις ἐνοῦται τῇ ἐξ ἀβουλίας ἀπατηθείσῃ καί ἐξ ἀσθενείας τῷ πονηρῷ δουλωθείσῃ καί ἐξ ἐνδείας θείας ζωῆς ἐν ἄδου μυχοῖς κειμένη, ὡς ἂν ἐμποιήσῃ ταύτη σοφίαν καί δύναμιν καί ἐλευθερίαν καί ζωὴν ἀδιάπτωτον».

Ὁ ἀνθρωπος ὅταν πάσχη ἀπό τήν ἐνδεια τῆς Θείας ζωῆς ἔχει τήν ἐμπειρία ὅτι ἡ φύσις του κεῖται ἐν «μυχοῖς ἄδου», στό παράλογο καί τό μηδέν. Ὅταν πάλι ἐνώνεται μέ τόν Χριστό στήν Ἐκκλησία, ἔχει τήν ἐμ-

πειρία ὅτι ζωογονεῖται ἀπὸ τὴν «ἀένναον πηγὴν τῆς Χάριτος», μετέχει «πλήρους καὶ ἀδιαπτώτου ζωῆς», σοφίας, δυνάμεως καὶ ἐλευθερίας.

Ἔτσι ὁ σαρκωθεὶς Λόγος εἶναι τὸ θεμέλιο τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς προσωπικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος μᾶς δείχνει, ὅπως ὅλοι οἱ Πατέρες, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν ἐρμηνεύεται ἔξω ἀπὸ τὸν Χριστό. Τὸ Μυστήριον τοῦ Χριστοῦ περιέχει καὶ ἐξηγεῖ τὸ Μυστήριον τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ δυναμισμὸς τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκει τὴν πληρωσί του στὸν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ Πλάστης ἐπλάσθη γιὰ τὴν ἀνάπλασι τοῦ πλάσματός του.

Τὸ κατ' εἰκόνα εὐρίσκει καὶ πάλι στὴν Εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, τὸ πρωτότυπο καὶ ἀρχέτυπό του. Ὁ ἄνθρωπος ἐπιστρέφει στὴν ΑΡΧΗ καὶ τὸ ΤΕΛΟΣ του, τὴν Παναγία καὶ Ζωαρχικὴ Τριάδα.

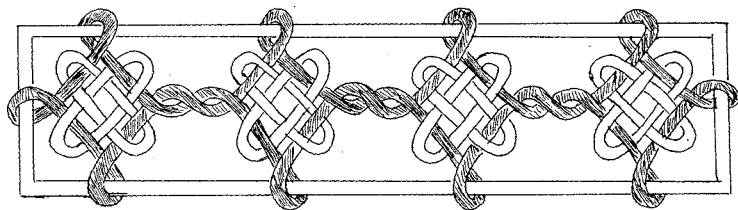
Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Δεχθῆτε τὴν ταπεινὴ αὐτὴ παρουσίασι σημείων ἀπὸ τὴν Χριστουγεννιάτικη ὁμιλία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὡς ἔνδειξι τῆς ἐν Χριστῷ σαρκωθέντι ἀγάπης μας καὶ μὲ τίς εὐχές τῆς Ἀδελφότητός μας ὁ Ἐλεήμων Κύριος νά σᾶς χαρίζῃ θεοπρεπῆ ἑορτασμό τῶν ἁγίων ἑορτῶν, τὸ δέ νέον ἔτος 1980, εὐλογημένο, εἰρηνικὸ καὶ μεστό ἔργων ἀγαθῶν πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Χριστούγεννα 1979

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Κοινοβιακῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Πασχάλιος χαιρετισμός

Ἐλεούμενοι ἀπό τόν Κύριο ἀξιωθήκαμε νά διανύσουμε τό μεγαλύτερο στάδιο τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί ἤδη εὐρισκόμεθα πρό τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ.

Μέ τούς ἀγγέλους καί ὄλους τούς ἁγίους ψάλλουμε καί ἐμεῖς «Τόν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καί τήν Ἁγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν».

Ὁ Σταυρός καί ἡ Ἀνάστασις, οἱ δύο πόλοι τῆς σωτηρίας μας. Τά δύο κέντρα τῆς μυστικῆς ἀναπλάσεως τοῦ κόσμου. Οἱ βάσεις τῆς ἐν Χριστῷ ὑπάρξεώς μας. Ἡ Ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀνακεφαλαίωσις ὄλου τοῦ ἔργου τοῦ Θεανθρώπου. Ὁ Σταυρός ἀνακεφαλαίωσις τῆς ἀφάτου κενώσεως καί τῆς ἄκρας ταπεινώσεως τοῦ Λόγου. Ἐνῶ ἡ Ἀνάστασις ἀνακεφαλαίωσις τῆς δόξης καί τοῦ κράτους τῆς θεότητος καί τῆς νίκης τοῦ Θεοῦ κατά τοῦ διαβόλου καί τοῦ θανάτου.

Δέν ἠμπορεῖς νά ζήσης ἀληθινά τό εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ ἐάν μείνης μόνο στόν Σταυρό ἢ στήν Ἀνάστασι.

Ἡ ἁγία μας Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων, ζῆ καί κηρύττει ἀρμονικά καί ἰσόρροπα τά δύο αὐτά Μυστήρια. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Σταυροῦ καί συγχρόνως τῆς Ἀναστάσεως.

Μέσα στήν ἁγία μας Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία καί ἐμεῖς, τά ἁμαρτωλά καί συγχρόνως ἐλεημένα μέλη της, παιδαγωγούμεθα νά ζοῦμε εὐαγγελικά καί ἀποστολικά τόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασι. Ἄν δέν συσταυ-

ρωθοῦμε μέ τόν Κύριο Ἰησοῦ δέν ἔχουμε ἐλπίδα νά συναναστηθοῦμε. Πρέπει νά σταυρώσουμε τήν σάρκα, δηλαδή τά ἁμαρτωλά μας πάθη καί θελήματα. Ὅπως διδάσκει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς «Τοῦτο οὖν ἔστι τό σταυρῶσαι τήν σάρκα σὺν τοῖς παθήμασι καί ταῖς ἐπιθυμίαις, τό ἀνερέργητον γενέσθαι τόν ἄνθρωπον πρός πᾶν τό ἀπαρέσκον Θεῷ» (Ὁμιλία εἰς τόν Τίμιον καί Ζωοποιόν Σταυρόν).

Τό Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ κατά τόν ἴδιο ἅγιο καί θεοφόρο πατέρα μας εἶναι διπλοῦν. Τό νά φύγουμε ἐμεῖς πρῶτα ἀπό τόν ἁμαρτωλό κόσμο, διακόπτοντες τίς ἐμπαθεῖς σχέσεις μαζύ του καί ἔπειτα τό νά φύγῃ ἀπό μέσα μας ὁ κόσμος, πού ἐξακολουθεῖ καί μετά τήν ἰδική μας φυγή ἀπ' αὐτόν νά μᾶς προσβάλλῃ μέ τίς ἀναμνήσεις, τίς ἐπιθυμίες καί τούς λογισμούς του.

Αὐτή ἡ διπλή φυγή, ἡ ἰδική μας ἀπό τόν κόσμο καί τοῦ κόσμου ἀπό ἐμᾶς, γίνεται διά πράξεως καί θεωρίας. Πρῶξις εἶναι ὁ καθημερινός ἰγών τοῦ χριστιανοῦ νά ἐφαρμόξῃ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἐνώ θεωρία εἶναι ἡ ἔλλαμψις, ὁ φωτισμός καί ἡ θέα τοῦ Θεοῦ πού ἀξιῶνεται ὁ καθαρισμένος ἀπό τά πάθη ἄνθρωπος.

Στήν πρῶξι καί τήν θεωρία ἐνεργεῖ τό Μυστήριον τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Γίνονται ἰδικά μας μυστήρια. Ἡ δύναμις καί ἐνέργεια τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως ζωοποιεῖ καί τά ἰδικά μας νεκρά μέλη. Ὁ ἀγωνιζόμενος καί ἀπό τήν Θεία Χάρι ἐνεργούμενος χριστιανός ἔχει πάντα προσωπική ἐμπειρία τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ θάνατος δέν τόν φοβίζει. Ἐχει ἤδη πεθάνει καί ἀναστηθῆ. Μετά τήν θεία Κοινωνία ὁ Ὀρθόδοξος χριστιανός διαβάξῃ τήν θεία εὐχαριστία, πού τελειώνει μέ τό «Νῦν ἀπολύεις τόν δούλον Σου Δέσποτα», τούς λόγους τοῦ δικαίου Συμεών τοῦ Θεοδόχου, ὅταν ἐδέχθη στά χέρια του τόν ἀναμενόμενον Ἰησοῦν, ὡς τεσσαρακονθήμερο βρέφος. Εἶχε στά χέρια του τήν Ἀνάστασι καί γι' αὐτό δέν φοβοῦταν νά πεθάνῃ.

Ὁ Σταυρός καί ἡ Ἀνάστασις, τά ὑπέρολογα Μυστήρια τοῦ Λόγου, μᾶς ἐξάγουν ἀπό τό παράλογο τοῦ κόσμου. Μᾶς δίνουν τήν δυνατότητα νά ζοῦμε, κατά τό μέτρο πού συμμετέχουμε σ' αὐτά, τήν νίκη τοῦ Λό-

γου κατά του παρα - λόγου, της άμαρτίας, του θανάτου και του διαβόλου.

Σήμερα ζούμε όλοι τό δράμα του ανθρώπου των «πολιτισμένων» κοινωνιών μας, πού μέσα στην άφθονία και την αυτάρκειά του βασανίζεται από την έλλειψη του νοήματος της ζωής του. Θέλει την χαρά, αλλά δέν την βρίσκει, γιατί άπορρίπτει τόν Σταυρό και την Άνάστασι, τόν Σταυρωθέντα και Άναστάντα. Αυτή ή κοινωνία οδηγεί τούς άπελπισμένους νέους της στά ναρκωτικά, στά ψυχιατρεία και στόν άναρχισμό. Έτσι ό σύγχρονος άνθρωπος είναι σταυρωμένος μέ τό άγχος, την πλήξι, τόν μηδενισμό, την άπελπισία, την μοναξιά. Αυτή ή σταύρωσις δέν είναι στόν Σταυρό του Χριστού, γι' αυτό είναι χωρίς έλπίδα, χωρίς άνάστασι, χωρίς χαρά.

Τό σταύρωμα του άπίστου φέρνει θάνατο.

Τό σταύρωμα του πιστού σύν τῷ Χριστῷ φέρνει ζωή και Άνάστασι.

Ἡ Ἐκκλησία είναι τό Σῶμα του Σταυρωθέντος και Άναστάντος Κυρίου. Ἡ Ἐκκλησία σταυρώνεται μέσα στους αἰῶνες από τίς άμαρτίες των μελών της και τίς επιθέσεις των ἐχθρῶν της. Δέν πεθαίνει όμως γιατί ή κεφαλή της, ό Θεάνθρωπος Χριστός, ἐνίκησε τόν θάνατο. Ὁ κόσμος μέ τούς ἄρχοντές του, την κοσμική ἐξουσία, την κάποτε συμβιβασμένη ἐκκλησιαστική ἡγεσία, τόν τύπο και ἄλλα μέσα θέλει νά ἐνταφιάση και πάλι τό Σῶμα του Χριστού. Ἄλλ' αυτό είναι ἀδύνατο. Διότι ό Άναστάς δέν ἤμπορεῖ νά περιορισθῆ σέ κανένα τάφο.

Οἱ πιστοί χριστιανοί γνωρίζουν ότι ἔχουν κεφαλή θάνατο και γι' αυτό δέν αγωνιούν μέ άπελπισία. Γνωρίζουν ότι ό Χριστός πάντα νικά διά των μελών του τόν θάνατο, ἔστω και ἔάν τά μέλη του χρειάζεται νά δεχθῶν νέες σταυρώσεις από τούς σύγχρονους σταυρωτάς. Γνωρίζουν ἐπίσης ότι αυτοί πού κτυποῦν τόν Σταυρωθέντα και Άναστάντα είναι ἐκείνοι πού περισσότερο από όλους τόν χρειάζονται.

Ἄς προσευχόμεθα γιά τόν π. Δημήτριο Ντουτκο και τούς άλλους μάρτυρας χριστιανούς, πού, ὅπως

πληροφορούμεθα από τόν τύπο, θανατώνονται καί φυλακίζονται πρόσφατα στήν Ρωσία γιά τήν πίστι τους πρός τό Ἄρνιον τό «ἐσφαγμένον» (Ὁρθοδ. Τύπος, 21-3-1980).

Εἶναι μακάριοι διότι στήν γενεά μας φέρουν τήν μαρτυρία τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως.

Σταύρωσι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας προκαλοῦν σήμερα, ἴσως ἀκούσια, καί οἱ ἑτερόδοξοι χριστιανοί καί μάλιστα οἱ Παπικοί, πού ἐκμεταλλεζόμενοι πολιτικές περιστάσεις καί συνθήκες εὐνοϊκές γι' αὐτούς καί δυσμενεῖς γιά τήν Ὁρθοδοξία ἐπιχειροῦν μέ πολύ «εὐγενικό» τρόπο νά τήν ἀναγκάσουν νά ὑποκύψῃ στόν «ἀλάθητο» ποντίφηκα τῆς Ρώμης. Καρφιά στό σῶμα τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ οὐνία, τό Κογκορδάτο μέ τό Ἑλληνικό κράτος καί οἱ ἄλλες διπλωματικές ἐνέργειες τοῦ ἀμετανοήτου Βατικανοῦ εἰς βάρος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Πονᾶμε ἀλλά δέν πτοούμεθα, γιὰτί γνωρίζουμε ὅτι ἡ πλάνη ποτέ δέν ἔμπορεῖ νά κατισχύσῃ τελεσίδικα στήν Ἀλήθεια. Οὔτε οἱ στερημένες ἀπό τή Χάρι τοῦ Θεοῦ «ἐκκλησίες» τῆς Δύσεως νά θάψουν στόν συγκρητισμό καί τόν οὐμανισμό τήν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν, τό Σῶμα τοῦ Σταυρωθέντος καί Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Ἔχουμε ἀγκυροβολήσει, ὡς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, στόν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Κύριον Ἰησοῦν.

Γι' αὐτό παρά τήν ἁμαρτωλότητά μας, παρά τήν κρίσι τῆς κοινωνίας καί τοῦ συμβατικοῦ χριστιανισμοῦ ἔμποροῦμε τελικά νά ἐλπίζουμε καί νά χαιρόμαστε «εἰδότες ὅτι Χριστός ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. σ' 9).

Ἅγιον Πάσχα 1980

**Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Κοινοδιακῆς Μονῆς
τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὄρους.**

Ἀρχιμ. Γεώργιος

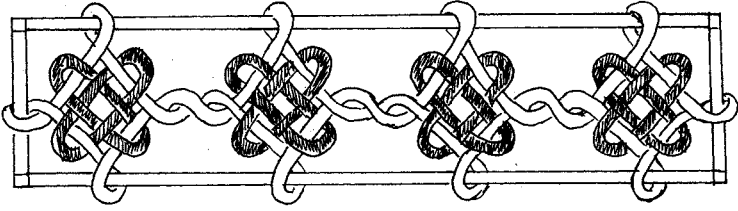
καί οἱ σύν ἐμοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

ΝΟΕΡΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

ὑπό τοῦ

Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας Διονυσίου

Ὁμιλία ἣτις ἐγένετο ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας Διονυσίου εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κουτλουμουσίου, καί ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Θείας τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως. (6 - 8 - 1979 Π. ἑορτ.).

Τό μέγα καί θαυμαστόν γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου τό ὁποῖον πανηγυρίζομεν σήμερον, φανερῶνει ἔμπροσθεν τῶν προκρίτων τριῶν μαθητῶν, τό πρόσωπον τοῦ Κυρίου νά λάμπη «ὡς ὁ ἥλιος» τά δέ ἱμάτια αὐτοῦ νά γίνωνται «λευκά ὡς τό φῶς». Ἡ προσωπική ἐμπειρία τῶν μαθητῶν εἶναι τόσον συγκλονιστική, ἀνεπανάληπτος καί μοναδική, ὥστε νά διατυπώνεται τό ἄκαιρον αἶτημα τοῦ Ἁπ. Πέτρου: «καλόν ἐστίν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοί μίαν καί Μωϋσῆ μίαν καί μίαν Ἥλια» (Ματρ. ιζ' 2 - 4).

Εὐεξήγητος ὁμως καί αἰτιολογημένη εἶναι ἡ ἐκπληξις, ὁ θαυμασμός καί ὁ ἐντυπωσιασμός τῶν μαθητῶν. Διότι, ὅπως σημειώνει ὁ μυστικός πατήρ ἅγιος Κάλλιστος ὁ Καταφυγιώτης «ὅταν ὁ νοῦς διατελεῖ ὑπό τᾶς θείας ἐλλάμψεις, κινδυνεύει νά πάθῃ διάρρηξιν, ὅπως ἀκριβῶς τό δίχτυ ἀπό τό πλῆθος τῶν ἰχθύων.

Βλέπων ὁ νοῦς τό θεῖον κάλλος, πού εἶναι ὑπεράνω ἀπό κάθε ἔννοια, ἐκπλήττεται. Καί μεθᾶ ὡς ἀπό οἶνον. Καί ὡς ἄφρων ἐξίσταται. Καί μή ἀντέχων νά βλέπη τοῦ ἐξαισίου ἐκείνου κάλλους τό ὑπέρκαλλον θέαμα, πάσχει ἀπό ὑπερφυσικόν θαυμασμόν. Καί ὡς ἐκ τούτου δένεται μέ τά ἐρωτικά δεσμά τῆς ἀγάπης καί κατόπιν καταφλέγεται ἀπό θεῖαν ἐρωτικήν δίψαν...» («Ἀθωνικοί Διάλογοι» σελ. 143).

Ἡ θέα καί ἡ ὄρασις ὁμως τοῦ θεοῦ φωτός δέν εἶναι ἀποκλειστικόν γεγονός τῆς Μεταμορφώσεως μόνον. Ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι πλήρης ἀπό ἐκφράσεις πού ἀναφέρονται εἰς τό φῶς, εἰς τό πῦρ, εἰς τήν θεῖαν φωτοχυσίαν, εἰς τόν Κύριον τῶν Δυνάμεων, ὁ ὁποῖος καλεῖται ἀλλά καί ἐμφανίζεται ὡς «φῶς».

Διά τήν μυστικήν θεολογίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὅλα αὐτά δέν εἶναι ἀπλῶς μεταφοραί καί σύμβολα ἢ ρητορικά σχήματα, ἀλλά λόγοι οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν καί φανερώνουν μίαν πραγματικήν ὄψιν τῆς θεότητος. Εἶναι ἡ ἐμφάνισις καί ἡ φανέρωσις τοῦ Θεοῦ πού γίνεται αἰσθητή ὡς «φῶς».

Αὐτή ἡ φανέρωσις εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην πραγματοποιεῖται μέ πλῆθος «σημείων», τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τās δυνατότητας μετοχῆς τῶν ἀνθρώπων εἰς τό γεγονός τῆς θεοφανείας. Εἰς τήν «ἀποκάλυψιν» τῆς Καινῆς Διαθήκης ἡ δόξα τοῦ θεοῦ φωτός παρουσιάζεται εἰς τό πρόσωπον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ «ὅς ἐστιν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καί χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ» (Ἐβρ. α΄ 3).

Ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ «ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Κορ. δ΄ 6) καί «ἐθεασάμεθα τήν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρά πατρός» (Ἰωάν. α΄ 14). Αὐτή ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ ἔγινε ἀπαρχή καί τῆς ἰδικῆς μας δόξης, διότι Αὐτός «μετασχηματίζει τό σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τό γενέσθαι αὐτό σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ» (Φιλ. γ΄ 21). Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀποκαθίσταται εἰς «τό ἀρχέτυπον κάλλος».

Ὁ μεταμορφωθείς Κύριος «τήν ἀμαυρωθεῖσαν ἐν Ἀδάμ φύσιν ἀπαστράψαι πάλιν πεποίηκεν, μεταστοιχειώσας αὐτήν εἰς τήν τῆς θεότητος δόξαν τε καί

λαμπρότητα» (ιδιόμελον έσπερινοϋ Μεταμορφώσεως). «Ήμεϊς δέ πάντες άνακεκαλυμμένω προσώπω τήν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τήν αϋτήν εϊκόνα μεταμορφούμεθα από δόξης εις δόξαν καθάπερ από Κυρίου Πνεύματος» (Β΄ Κορ. γ΄ 18).

Ή δυνατότης τού ανθρώπου νά φανερώση τόν Θεόν δέν εϊναι άναλογική καϊ συμβολική, δέν έχει σχετικόν καϊ ήθικόν χαρακτήρα, αλλά εϊναι άμεσος καϊ πραγματική. Βασίζεται εις μίαν θεολογικήν προϋπόθεσιν εις τήν όποϊαν έπέμεναν καϊ ήγωνίσθησαν νά τήν διατυπώσουν οι Πατέρες τής Άνατολής από τούς πρώτους άκόμη αϊώνας: Εις τήν διάκρισιν τής Οϋσίας του Θεοϋ από τās Ένεργείας του Θεοϋ. Ο Θεός φανερώνεται όχι κατά τήν Οϋσίαν Του, διότι αϋτή μένει άπολύτως άγνωστος, άπρόσιτος, άμέθεκτος καϊ άκονώνητος. Διά τών άκτίστων Ένεργειών Του όμως καθίσταται δυνατή ή μετοχή του ανθρώπου εις τήν θείαν ζωήν καϊ άναδεικνύεται ό άνθρωπος «κοινωνός θείας φύσεως» (Β΄ Πέτρ., α΄ 4). Κατά τόν Άγιον Μάξιμον τόν Όμολογητήν «μεθεκτός μέν ό Θεός κατά τās μεταδόσεις αϋτοϋ, άμέθεκτος δέ κατά τό μηδέν μετέχον αϋτής τής οϋσίας αϋτοϋ.

Ο άνθρωπος δέν εϊναι δυνατόν νά μετέχη τής Οϋσίας του Θεοϋ, διότι μία τέτοια μετοχή θά άνεδείκνυε τόν άνθρωπον Θεόν κατά φύσιν καϊ τόν Θεόν «μυριϋπόστατον», μέ τώσας δηλαδή ύποστάσεις όσα καϊ τά ανθρώπινα πρόσωπα πού θά μετεϊχον τής Οϋσίας Του. Αϊ Ένέργειαι τής θείας Οϋσίας όμως, αϊ όποϊαι έχουν μεθεκτόν καϊ όρατόν χαρακτήρα διά τόν άνθρωπον, εϊναι μία έλλαμψις του θείου φωτός. Πρόκειται διά τήν ιδίαν εκείνην φανέρωσιν του Θεοϋ πού έπραγματοποιήθη εις τό όρος Θαβώρ. Τό «φώς πού κατέλαβεν τήν ανθρωπίνην φύσιν του Κυρίου ήταν ή άκτιστος καϊ ώστόσο όρατή καϊ μεθεκτή ένεργεια του Θεοϋ, κοινόν άπαύγασμα τών προσώπων τής Άγίας Τριάδος.

Βεβαίως όλα αϋτά εϊναι «άρρητα ρήματα ά οϋκ έξόν άνθρωπω λαλήσαι» (Β΄ Κορ. ιγ΄ 4) όπως βεβαιώνει ό Άπ. Παϋλος περιγράφοντας τήν προσωπικήν του έμπειρίαν. Εϊναι συγκλονιστικάϊ βιωματικάϊ κατα-

στάσεις εις τὰς ὁποίας δέν ὑπάρχει ἀπώλεια τῆς αὐτοσυνειδησίας τοῦ «πάσχοντος». Δέν εἶναι καταστάσεις ἀπροσώπου μακαριότητος. Εἶναι ἄμεσος ἐμπειρία, «ἔλλαμψίς ἐστίν ἄρρητος, ἐνέργεια νοουμένη ἀγνώστως καί ὀρωμένη ἀοράτως» κατά τόν ἅγιον Ἰωάννην τῆς Κλίμακος. Εἶναι ἀόρατος ἐπιδημία τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ διά μίαν προσωπικήν συνάντησιν. «Μόνος πρός Μόνον» κατά τόν ἅγιον Συμεών τόν Νέον Θεολόγον. Καί ὅπως ἀναφέρει πάλιν ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, «ὅταν οὖν ὁ ὅλος ἄνθρωπος οἶόν πως συνανακραθῆ τῇ τοῦ Θεοῦ ἀγάπῃ τότε καί ἐκτός ἐν τῷ σώματι, ὡς δι' ἐσόπτρου τινος τήν τῆς ψυχῆς λαμπρότητα δείκνυσι».

Ἄλλὰ ἡ ἐμπειρία τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ εἶναι μία φάσις τοῦ ἀναγεννημένου ἀπό τήν θείαν Χάριν ἀνθρώπου. Προϋποθέτει τόν «καιόν κατά Χριστόν» ἄνθρωπον πού ἔχει ὑπερβῆ τόν τεμαχισμόν καί τήν διάσπασιν ἀπό τήν ἁμαρτίαν. Μόνον «τούς θερμῶς μετανοοῦντας καί καθαίρεις καί λαμπρύνεις καί φωτός ποιεῖς μετόχους, κοινωνούς θεότητός σου» ἀναφέρει ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος εἰς τήν γνωστήν εὐχήν τῆς ἀκολουθίας τῆς Θείας Μεταλήψεως. Προϋποθέσεις ὁμως καί εὐνοϊκαί συνθηκαί βιώσεως καί ἐκτελέσεως τῆς ζωῆς μας «ἐν μετανοία ὑπάρχουν κατ' ἐξοχήν εἰς χώρους μοναστικούς. «Ὁ τοῦ θεωρητικοῦ βίου μετελθών, θεοῦται καί ἀποκαθίσταται ἐν θυμηδία καί τέρψει ἀφάτῳ» σημειώνει ὁ ἅγιος Κάλλιστος ὁ Καταφυγιώτης. Τό «ἔθελξας πόθῳ με Χριστέ καί ἠλλίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι» πραγματοποιῶνται κατ' ἐξοχήν ἐντός τοῦ μοναχισμοῦ, ὅπου «καταφλέγονται πυρί αὐλῷ αἱ ἁμαρτίαι» καί «καταξιώνεται» κανεῖς «ἐμπλησθῆναι τῆς θείας τρυφῆς».

Διά τούς ἀνυποψίαστους, καί παλαιότερα καί ἰδιαιτέρως ὁμως εἰς τήν ἐποχήν μας ὅπου κυριαρχεῖ ὁ θόρυβος, ἡ κίνησις, ἡ δραστηριότης, ὁ εὐδαιμονισμός, ἡ χρησιμοθηρία, ἡ πρακτική ἀντίληψις τῆς ζωῆς, ἀσφαλῶς δέν ἔχει νά εἰπῆ τίποτε τό μοναστικόν ἰδεῶδες. Δι' ὅλους αὐτούς ἡ συνειδητοποίησις τῆς ἀναγκαιότητος παρουσίας «φιλοσόφων τοῦ θανάτου καί τῆς ζωῆς» δέν θά ἀργήσῃ νά ἔλθῃ. Θά εἶναι ὁμως

πολύ άργά. Ίδιαιτέρως ή Έκκλησία του Χριστού «τήν τάξιν τών μοναχών, εις τά πλαίσια τής έκκλησιαστικής ιεραρχίας, τήν θέτει ύψηλότερα τών άλλων τάξεων που ύπόκεινται εις τελειότητα» αναφέρει χαρακτηριστικά ο άγιος Διονύσιος ο Άρεοπαγίτης. Ο άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης, μέσα εις τόν ένθουσιασμόν του δι' αυτό τό είδος τής ζωής, ονομάζει τήν μοναχικήν ζωήν « τρίτην χάριν ». Η πρώτη είναι ο νόμος του Μωϋσέως, ή δευτέρα ή χάρις αντί χάριτος, τήν όποιαν έλάβομεν εκ του πληρώματος του Χριστού, κατά τόν λόγον του Ευαγγελιστου Ίωάννου (Ίω. α' 16) και ή τρίτη είναι ο μοναχικός βίος ως ζωή ουράνιος, ως κατάβασις του άγγελικου κόσμου επί τής γής, ως κατάκτησις και βίωσις τής βασιλείας του Θεου εις τόν παρόντα κόσμον. Ο άγιος Διονύσιος ο Άρεοπαγίτης χαρακτηρίζει τόν μοναστικόν τρόπον ζωής ως τό όγδοον μυστήριον τής Έκκλησίας. Όπως τό κάθε μυστήριον καθιστά παρούσαν τήν άόρατον Χάριν του Θεου διά μέσου τής όρατης ύλης και υπό τό σχήμα της, κατά παρόμοιον τρόπον ο μοναχικός βίος φέρει και καθιστά προσιτήν τήν αιώνιον ζωήν εις τούς κόλπους τής παρούσης γηϊνης ζωής.

Υπεστηρίχθη, και όρθως, ότι οί μοναχοί μετά τήν λήξιν τών διωγμών και τήν σταθεροποίησιν τής διοικητικής διαρθρώσεως τής Έκκλησίας, ύπήρξαν «οί νέοι χαρισματούχοι» διά τών όποιων ή χαρισματική ζωή έφανερώνετο εις τό πλήρωμα τής Έκκλησίας. Ίδιαιτέρως όμως κατά τήν περίοδον αυτήν ο μοναχός διά τής άπαρνήσεως του κόσμου συνεχίζει τό έργον του μάρτυρος. Περί του Μ. Άντωνίου αναφέρεται υπό του Μ. Άθανασίου, ότι παρά τήν θερμήν του επιθυμίαν δέν ήξιώθη νά ύποστῆ τόν μαρτυρικόν θάνατον εις τήν Άλεξάνδρειαν κατά τόν διωγμόν του Μαξιμίνου. Άλλά σημειώνεται ότι «πάλιν εις τό Μοναστήριον άνεχώρησεν και ήν εκεί καθ' ήμέραν μαρτυρῶν τῆ συνειδήσει και άγωνιζόμενος τοίς τής πίστεως άθλοις».

Έτσι, μέ τό «μαρτύριον τής συνειδήσεως» «τελειούται έν Χριστῷ» ο μοναχός.

Άν τό μαρτύριον του αίματος μέσα εις τήν Παρά-

δοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας ἐθεωρήθη ὡς δεύτερον βάπτισμα, παρομίως καί ἡ μοναχική τελείωσις ἐθεωρήθη ὡς ἕνα δεύτερον βάπτισμα. Ἐνῶ ὅμως εἰς τό μαρτύριον τοῦ αἵματος ἤμποροῦσε νά ὀδηγηθῆ ὁ κάθε πιστός καί κάποτε κατά τρόπον ὑποχρεωτικόν καί παρά τήν ἀπόλυτον συγκατάθεσίν του, εἰς τό μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ὅμως ὅπου «οὐ πάντες χωροῦσι τόν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται» (Ματ. ιθ' 11), ἡ ἐλευθέρα καί ἐνσυνείδητος συγκατάθεσις ἀποτελεῖ τό σπουδαιότερον στοιχεῖον τῆς μοναχικῆς κλήσεως.

Ἄπό τῆς ἐποχῆς τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰῶνων μέχρι σήμερον οἱ μοναχοί οἰκίζουσι τάς ἐρήμους καί, πληροῦν τά μοναστήρια ἐλευθέρως, μέ τό τρομακτικόν «ἄλμα» τῆς ἀφιερώσεως, διότι «θείῳ ἔρωτι πτερούμενοι» ἀναζητοῦν καί εὐρίσκουσι τόν Θεόν καί ἐν τῷ Θεῷ τούς ἀδελφούς των. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης μᾶς λέγει ὅτι τό νά εὐρίσκει κανεῖς τόν Θεόν εἶναι νά τόν ἀναζητᾷ ἀδιακόπως καί «ἀδιαλείπτως». Καί πράγματι, ἡ ζήτησις καί ἡ εὔρεσις δέν εἶναι διαφορετικά πράγματα.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς πληροῦται μέ τό νά παραμένῃ ἀπληστος καί συνεχῶς νά ἀναζητᾷ. Ὁ μοναχός εἶναι ὁ βιαστής τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ πού μέσα εἰς τήν ἀναζητήσιν του πληροῦται. Ἡ μοναχική κλήσις εἶναι ἡ τελειότερα ἀπό ὅλας τάς ἀνθρωπίνας κλήσεις. Διότι εἶναι κλήσις διά «βίον ἀγγελικόν». Ὁ μοναχός τείνει καθημερινῶς νά πραγματώσῃ τό παράγγελμα τοῦ Ἁγ. Παύλου: «ἡμῶν τό πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλ. γ' 20). Εἰς τήν μοναχικήν κοινωνίαν, ὅπως καί εἰς τόν οὐρανόν, «λατρεύουσι αὐτῷ (τῷ Θεῷ) ἡμέρας καί νυκτός ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ» (Ἄποκ. ζ' 15) καί «ἄδουσιν ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου» (Ἄποκ. ιδ' 3). Ἔτσι οἱ μοναστικοὶ χώροι καθίστανται αἱ προφυλακαὶ τῆς ὁδοιπορούσης Ἐκκλησίας εἰς τήν πορείαν της πρὸς τούς οὐρανοὺς.

Δυστυχῶς μέ πολλήν καθυστέρησιν πάντα, ὅταν ὁ χρόνος βαραίνει ἐπάνω μας, διαπιστώνομεν ὅτι ὁ παρῶν κόσμος εἶναι καταδικασμένος ἀπό τόν μέλλοντα, ὅτι ὁ κόσμος πού ἔρχεται πρόκειται νά ἐκμηδενίσῃ τόν

παρόντα. Ἐκεῖνος εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐνῶ ὁ παρών κυριαρχεῖται καί καταδυναστεύεται ἀπό τὰς δαιμονικὰς δυνάμεις.

Ὁ μοναχός «ὡς σαλός διὰ Χριστόν» ἀφήνει ὀπίσω του τὴν παροῦσαν πραγματικότητα διὰ νὰ βιώσῃ ἀπὸ τῶρα τὴν μέλλουσαν. «Ἀποθνήσκει σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου τούτου», «τὰ ἄνω φρονεῖ» καὶ ὄχι «τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» καὶ «ἡ ζωὴ του κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ» (Κολ. β' 20, γ' 2 - 3). Διὰ τὸν κόσμον ὁ μοναχός «καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκει» καὶ ἔχει «νεκρώσει τὰ μέλη του τὰ ἐπὶ τῆς γῆς». Ὅταν ὁμως «ὁ Χριστός φανερωθῇ ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ αὐτός σὺν αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) φανερωθῇ ἐν δόξῃ» (Κολ. γ' 4).

Καιρός πλέον νὰ συνειδητοποιήσουμε ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία καὶ ὁ πιστός κληρὸς καὶ λαός τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰς τὴν κρισιμότητα τῶν καιρῶν μας ὅπου τὰ πάντα ἀμφισβητοῦνται καὶ τὰ πάντα καταλύονται, ὅπου κραυγαί ἀνθρώπων ὀμιλοῦν διὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ ἄνθρωποι εὐρίσκονται εἰς ἀδιέξοδα καὶ δὲν τοὺς ἀπομένει πλέον παρά μόνον ἡ κατάληξις τοῦ μηδενισμοῦ, τοῦ ἀναρχισμοῦ καὶ τῆς αὐτοκαταστροφῆς, αἱ μοναστικάι παρουσίαι κατέχουν προφητικὴν θέσιν, ὅπως τῶν προφητῶν τοῦ ἀρχαίου Ἰσραήλ. Οἱ νέοι αὐτοὶ προφήται θὰ ἀποτελοῦν τό ἀντίβαρον μιᾶς Ἐκκλησίας πού κινδυνεύει πάντοτε ἀπὸ τὴν ἐκκοσμικευσιν, τὴν νωθρότητα καὶ ἀκηδῖαν. Ὅπως καὶ παλαιότερα ἔτσι καὶ σήμερον εἶναι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη οἱ νέοι ἀναχωρηταί, οἱ ἐρημίται, οἱ ἀσκηταί, οἱ στυλιῖται, ἀλλὰ καὶ αἱ μεγάλαι μοναχικάι κοινότητες, νὰ φέρουν τὴν «ἐρημον» μέσα εἰς τὴν καρδίαν τῶν πόλεων μας διὰ νὰ ἀποτελέσουν τὴν ἀπτήν μαρτυρίαν καὶ τὴν διαρκῆ ὑπόμνησιν τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ μας πού εἶναι, νὰ γίνουμε «τέλειοι ὡσπερ ὁ πατήρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

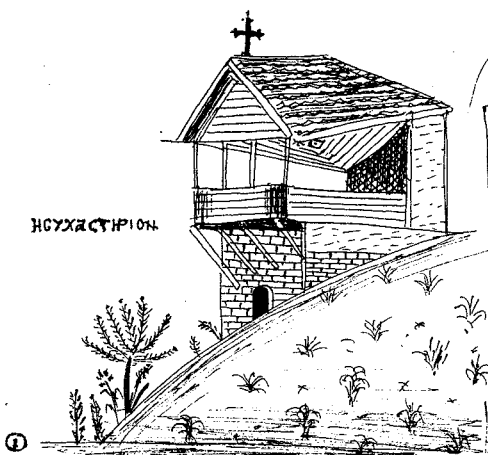
Μέ τὴν ζωὴν τῆς παρθενίας, τῆς πτωχείας καὶ τῆς ὑπακοῆς τῶν ὄχι μόνον θὰ κερδίσουν «Χριστόν ἑσταυρωμένον», ἀλλὰ θὰ ἐπιβάλουν καὶ θὰ ἐξουδετερώσουν τὸν κίνδυνον νὰ ταυτισθοῦμε μέ τὸν ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ παρουσία τοῦ μοναχι-

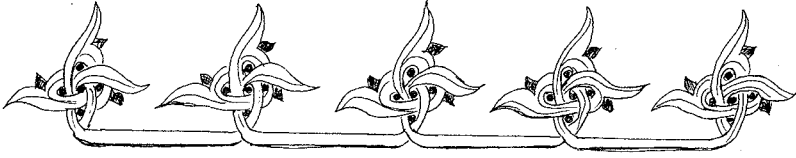
κοῦ ιδεώδους θά εἶναι ἡ συνεχῆς ὑπόμνησις πρὸς ὅλους μας ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι μία βασιλεία τοῦ κόσμου τούτου, οὔτε ἓνα ἀπλοῦν κοινωνικόν ἢ πολιτικόν σύστημα, ἀλλά εἶναι μία πραγματικότης μέλλουσα καί ὑπερφυσική, ἡ «ἁγία πόλις», ἡ «καινή Ἱερουσαλήμ» ἡ ἐξ οὐρανοῦ καταβαίνουσα» καί προωρισμένη νά συμπεριλάβῃ ὅλους τούς πολιτισμούς, ὅλα τὰ ἔθνη, ὅλην τήν ἱστορίαν, ὅλους τούς ἀνθρώπους.

Παρ' ὅλην τήν κρισιμότητα τῶν καιρῶν ἡ πύκνωσις τῶν μοναχικῶν κλήσεων θά βεβαιώνη δι' ἡμᾶς τούς Ὀρθοδόξους, ὅτι ὁ «οἶκος τοῦ Θεοῦ», δηλαδή ἡ οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ, ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, «ἡ σκηνή τοῦ Θεοῦ μετά τῶν ἀνθρώπων» εἶναι μία πραγματικότης. Αὐταί θά εἶναι ὁ ἀρραβὼν τῆς ὀριστικῆς καί ὀλοκληρωτικῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀρχαίων προφητειῶν κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Θεός θά σκηνώσῃ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καί «αὐτοὶ λαός αὐτοῦ ἔσονται καί αὐτός ὁ Θεός μετ' αὐτῶν ἔσται» (Ἄποκ. κα' 3). Καί ὅπως παλαιότερα ἡ Ἐκκλησία υἰοθέτησε τὰς μοναστικές ἀκολουθίας, τήν πνευματικότητα, τόν τύπον τῆς ἀγιότητός των καί ἀπό τὰς τάξεις τῶν μοναχῶν ἐξέλεγε τούς Ἐπισκόπους τῆς καί οἱ μοναχοὶ ἀπετέλεσαν τό ἦθος τῆς Ὀρθοδόξου κοινωνίας, νά εὐχηθῶμεν ἡ Κυρία Θεοτόκος νά βοηθήσῃ ὥστε νά πυκνωθῇ ἡ ἱερά φάλαγξ τῶν ζώντων καί κινουμένων «μεταξὺ οὐρανοῦ καί γῆς», νά αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλοσόφων τοῦ θανάτου καί τῆς ζωῆς. Διότι περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν σήμερον ἡ ἁγία Ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκην τῆς παρουσίας μοναχῶν καί μοναζουσῶν.

Εἰς τὰς ἀντιρρήσεις ὅλων ἐκείνων πού εἶναι ἀνυποψίαστοι ἀπὸ τό μοναχικόν ιδεῶδες καί ὁμιλοῦν μονοπλευρῶς διὰ δρᾶσιν ἱεραποστολικήν, διὰ προσφορὰν μέ πρακτικὰς προεκτάσεις, ὁ λόγος τοῦ ἀγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ, τοῦ μεταμορφωθέντος ἐν τῷ Θαβωρίῳ φωτί, ἄς εἶναι προσδιοριστικὸς εἰς τήν μοναχικὴν πορείαν. Καί μέ τόν λόγον αὐτόν θά ἤθελον νά περατώσω καί τὰς ἀνωτέρω μου σκέψεις. Λέγει λοιπὸν ὁ ἅγιος: «Ἀδελφέ μοναχέ, ἔχε εἰρήνην ἐν τῇ καρδίᾳ σου καί χιλιάδες θά σωθοῦν πλησίον σου.

Ἄλλὰ ἀκόμη ἀδελφέ μοναχέ ἔχε ὑπ' ὄψιν σου ὅτι μία ψυχὴ ἀληθῶς ἡγιασμένη εἶναι φορεὺς τῆς θείας ζωῆς καὶ ἠμπορεῖ διὰ τῆς παρουσίας της νά ἀνακαινίσῃ καὶ νά μεταμορφώσῃ ἓναν ὀλόκληρον κόσμον».

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

ὑπό τοῦ

**Ἄρχιμ. Γαβριήλ, Προηγούμενου τῆς Ἱερᾶς
Μονῆς Διονυσίου**

Θεσμός θεοσύστατος ἀπό καταβολῆς κόσμου, τάξις ἀγγελική εἰς σωτηρίαν ψυχῶν, παρεμβολή θεία τῆς ἐπί γῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Πλάστης καί Δημιουργός Θεός διά τήν σύστασιν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπεφώνητο ὅτι οὐκ ἔστι καλόν τόν ἄνθρωπον εἶναι μόνον, καί ἔδωκεν αὐτῷ τήν γυναῖκα, εἰς τό αὐξάνεσθαι καί πληθύνεσθαι τήν Οἰκουμένην.

Ἄλλ' ὅτε αὕτη ηὔξηθη καί συνηυξήθη καί ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπεφάσισε τήν σύστασιν καί ἄλλης δημιουργίας πνευματικῆς, τῆς τάξεως τῶν «Ναζιραίων», ἤτοι τῶν ἀφιερωμένων τῷ Θεῷ, τῶν πνευματικῶν καί θεοφιλῶν ψυχῶν, τῶν ἀπερισπάστως ζῆν ἐν Θεῷ ἐφιεμένων, καί ὡς πρῶτον τοιοῦτον ἀνέδειξε τόν προφήτην Σαμουήλ, τόν ἐξ ἀπαγγελίας τεχθέντα, δι' ὃν διεμήνυσε τῇ Μητρί αὐτοῦ.

Ἐπόμενος τούτῳ ἐφάνη ὁ Θεσβίτης Ἡλίας ὁ καί ζηλωτής ἀποκληθεῖς, ὁ καταλειφθεῖς μονώτατος ἐν τῇ εὐσεβείᾳ, καί ἀναχωρητής γενόμενος εἰς τό Ὅρος Χωρήθ, ἔνθα προνοία Θεοῦ ἐτρέφετο ὑπό κόρακος. Ἄλλ' ἔκλεισε τόν οὐρανόν τοῦ μή βρέχειν ἐπί τῆς γῆς ἔτη τρία καί μήνας ἕξ, διά τῆς πρός τοῦτο προσευχῆς. «Καί πάλιν προσηύξατο» λέγει ἡ Γραφή, «καί ὁ οὐρανός ἔβρεξε καί ἡ γῆ ἔδωκε τόν καρπόν αὐτῆς», «τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καί τοῦ λόγου βεβαιοῦντος» ὅτι πολλά ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη δι' ἐναρέτων πράξεων.

Τῆς αὐτῆς κλήσεως τυχῶν καί τό τῆς στείρας βλάστημα, ὁ Τίμιος Πρόδρομος, ὁ ἐκ κοιλίας μητρός ἡγιασμένος, κατέλαβεν ἐξ ἀπαλῶν εἰσέτι ὀνύχων τὴν ἔρημον καὶ ἠύλισθη ἐν Βηθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀρχηγός οὕτως εἰπεῖν γενόμενος τῶν ἀσκητῶν μοναχῶν καὶ ὁδηγός αὐτῶν εἰς τὰς τρίβους τὰς εὐθείας τῶν τοῦ Κυρίου ἐντολῶν, τὰς ἀγούσας εἰς τὰ σκηνώματα τοῦ ἀγαπητοῦ, ἤτοι τὰ ἐρημητήρια καὶ λοιπά μοναστικά ἰδρύματα.

Ὅτε δὲ παρήλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου καὶ ἦλθε δι' ἄκραν φιλανθρωπίαν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, ἵνα σώσῃ αὐτόν ἐκ τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, ἐπὶ τῇ ἀφετηρίᾳ Αὐτοῦ πρὸς τό σωτήριον εὐαγγελικόν κήρυγμα εἰσῆλθεν ἐπὶ τεσσαρακονθήμερον εἰς τὴν ἔρημον, διδάσκων ἡμᾶς ὅπως πρὸ πάσης πνευματικῆς ἐπιδόσεως αὐτοσυγκεντρούμεθα, καὶ πᾶσαν βιωτικὴν μέριμναν ἀποθέμενοι, ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ ἀποβάλωμεν τὰς ἐπινοίας τοῦ διαβόλου καὶ μηδόλωσ τοῖς πειρασμοῖς αὐτοῦ ὑποκύψωμεν, ἀλλ' ἐκκλίνωμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιτιμησώμεν αὐτόν ὡς ὁ Κύριος, ἵνα ἀποστῇ ἀφ' ἡμῶν καὶ χάριτι θεία ὑπ' ἀγγέλων ὡς Ἐκεῖνος διακονηθῶμεν.

Ὅτε δὲ ὁ θεῖος διδάσκαλος ἀνεζήτησε συνεργούς τῆς ἀποστολῆς του τοὺς θεῖους Αὐτοῦ μαθητάς, οὐχὶ ἐπιβλητικῶς, ἀλλὰ προαιρετικῶς ἐκάλει αὐτοὺς λέγων: «δεῦτε ὀπίσω μου» καὶ «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν» διὰ νά λάβῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἤτοι τὴν αὐταπάρνησιν, καὶ ἄς μέ ἀκολουθήσῃ. Ἄλλὰ νά μέ ἀκολουθήσῃ ὀλοψύχως, νά μέ ἀκολουθήσῃ ὄχι μόνον εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Γολγοθᾶν, νά θύσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐάν ποθῇ τὴν σωτηρίαν αὐτῆς, «νά μακρύνῃ φυγαδεύων», ὡς ἔλεγεν ὁ προφήτης, «νά αὐλισθῇ ἐν τῇ ἐρήμῳ», νά γίνῃ «ὡς στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος», ἤτοι εἰς τοὺς ἀπόρρωγας βράχους τοῦ Ἄθωνος, καὶ «ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ», ἤτοι ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων Ἱεροῦ Μοναστηρίου.

Καὶ ὅτε οἱ πτωχοὶ μαθηταὶ ἠρώτησαν Αὐτόν: «ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν Σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;», τότε ὁ θεῖος αὐτῶν διδάσκαλος, συγκαταβαίνων τῇ ἀτελείᾳ αὐτῶν – οὐ γάρ εἶχον εἰσέτι πληρωθῆ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἵνα ἀφ' ἑαυτῶν ἔχωσι τὴ βεβαίωσιν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν – εἶπεν αὐτοῖς: «Ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι», ὑμεῖς οἱ ἀφήσαντες γονεῖς, ἀδελφούς καὶ τὰ πάντα, «ἐκατονταπλασίονα λήψεσθε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ», ὡς συμβαίνει εἰς τὸν χριστιανικὸν μοναχισμόν «καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσητε». Ὅποτε οἱ μαθηταὶ

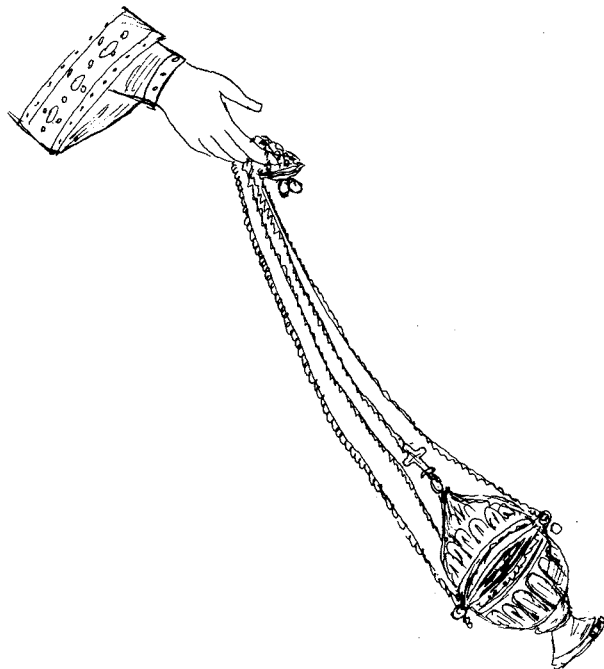
εἶπον αὐτῶ: «ὥστε καλόν ἐστί ἵνα οἱ πάντες ἀφήσῃσι τά πάντα καί ἀκολουθήσῃσι Σοι» ἀπερισπάστως καί ὀλοσχερῶς. Εὐχῆς ἔργον, τοῦ εἶπον, ἵνα πάντες τοῖς ἴχνεσι τοῦ Προδρόμου ἀκολουθοῦντες καταλάβῃσι καί πολίσῃσι τὰς ἐρήμους. «Οὐχί πάντες χωροῦσι τόν λόγον τοῦτον», τοὺς ἀπήντησεν ὁ γλυκύς διδάσκαλος, «ἀλλ' οἷς δίδοται». Οὐκ ἔστι τοῦ καθενός ἡ πνευματική ὑψιπέτεια, ἡ ἐπίδοσις πρὸς τὴν τελειότητα, ἀλλὰ μόνον εἰς ἐκείνους τοὺς ἔχοντας τὴν θεοφιλή κλίσιν, καί προσδεχομένους τὴν κλῆσιν τοῦ Θεοῦ. «Οὓς προσέγνω, καί προώρισεν» καί εἰς ἐπίρρωσιν τοὺς ἔλεγεν: «οὐχ ὑμεῖς μέ ἐξελέξασθε ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς». Ἡ σπουδὴ σας, ἡ ἔφεσις σας πρὸς ἀκολουθήσιν μου οὐκ ἔστιν ἀποκλειστικόν ἔργον τῆς βουλήσεώς σας, ἀλλὰ καί ἐπίσκεψις τῆς χάριτός μου.

Προβάλλων δέ αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς Εὐαγγελικῆς ζωῆς, ἦτοι τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, ἔφερεν εἰς τό μέσον τὴν παραβολὴν τοῦ σπορέως, λέγων ὅτι ὁ ριφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ σπόρος οὐκ ἀπέδωκεν ἰσοτίμως, ἀλλ' ἀνίσως, ἀναλόγως τῶν περιποιήσεων τοῦ καλλιεργητοῦ, ἦτοι «ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα». Τὴν καρποφορίαν ταύτην ἐξηγοῦντες καί διερμηνεύοντες οἱ ἅγιοι Πατέρες, ἀποφαίνονται ὅτι τό ἑκατόν εἶναι ἡ μοναχικὴ ζωὴ, τό ἐξήκοντα εἶναι ὁ βίος τῶν ἐν κόσμῳ ἐγκρατευσόμενων καλῶν χριστιανῶν καί τό τριάκοντα εἶναι τῶν ἐγγάμων καλῶν οικογενειάρχων τῶν καθιστώντων ἐν σωφροσύνῃ τὴν συζυγίαν «ἐν οἴκῳ ἐκκλησίαν». Προφανές ὅθεν ὅτι ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως προκριτότερος εἶναι ὁ μοναχικὸς βίος, ἀλλὰ δέον ὅπως συνάδουν ἐν αὐτῷ ἀμφοτέροι αἱ χριστιανικαὶ βάσεις, ἦτοι ἡ ὀρθὴ πίστις καί τὰ καλὰ ἔργα, τουτέστιν ἡ Ὁρθοδοξία καί ἡ Ὁρθοπραξία.

Τοῦτο δέ καταφαίνεται ὡς πρὸς μὲν τὰ ἔργα ἀπὸ τὴν παραβολὴν τοῦ γάμου, καθ' ὃν ὁ Πατὴρ, ὁ Θεός, ἐκάλεσε πάντας, ἀλλ' ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἵθουσαν καί εἶδεν κεκλημένον, ἦτοι πιστόν μὴ ἔχοντα ἔνδυμα γάμου, τουτέστιν γυμνόν καλῶν ἔργων, διέταξε τὴν ἀποβολὴν αὐτοῦ ἔξω τοῦ νυμφῶνος. Διὰ δὲ τὴν πίστιν μανθάνομεν ἀπὸ τὴν παραβολὴν τῶν δέκα Παρθένων, ἐξ ὧν αἱ πέντε εἶχον τὴν ἄμωμον παρθενίαν, τὴν γαμήλιον στολὴν τῶν καλῶν ἔργων, ἀλλὰ δέν εἶχον τό ἔλαιον τῆς πίστεως, τό φωτίζον καί ἀγιάζον τόν ἄνθρωπον. Δέν εἶχον τὴν ζέουσαν, τὴν θερμὴν πίστιν καί ἀποσκορακίζουσιν τὴν ραθυμίαν καί τόν ψυχικόν νυσταγμόν, καί ὡς ἐκ τούτου ἐρραθύμησαν καί μείναι ἔξω τοῦ νυμφῶνος ἤκουσαν καί τό φοβερόν «οὐκ οἶδα ὑμᾶς».

Τί ἐστί πίστις ὀρθή καί ποῖα τὰ ἔργα τὰ θεοφιλή; Πίστις ὀρθή εἶναι ἢ μετά ἀπλότητος καρδίας ἀδιάκριτος ἀποδοχή τῶν ὅσων γράφουν τὰ ἅγια Εὐαγγέλια, αἱ Πράξεις καί Ἐπιστολαί τῶν Ἀποστόλων, αἱ ἀποφάσεις τῶν ἁγίων Συνόδων Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν, τὰ συγγράμματα τῶν ἁγίων Πατέρων, καί ὑπέρ πάντα τό Σύμβολον τῆς Πίστεως, τό «βραχεῖ ρήματι καί πολλῇ συνέσει» διαγράφον τήν πίστιν μας τήν Ὀρθόδοξον. Ἔργα δέ θεοφιλή τῆς μοναχικῆς πολιτείας εἶναι βασικῶς τὰ τρία: ὑπακοή, ἀκτημοσύνη καί ἀγνότης, ἤτοι Παρθενία. Ἐπί πλέον δέ καί θερμή ἀγάπη πρὸς τόν Θεόν, καί ἀκράδαντος ἐλπίς εἰς τό ἔλεός του. Προσέτι δέ ἄσκησις καί ἐγκράτεια, ἵνα κατὰ τόν λόγον τοῦ Κυρίου περισσεύσῃ ἡ ἀρετή ἡμῶν πλεῖον τῶν λαϊκῶν ἀδελφῶν.

Ἐν κατακλεῖδι, χριστιανικός μοναχισμός εἶναι ὑποδειγματική κατὰ Θεόν ζωή, εἶναι φῶς τοῦ κόσμου, εἶναι δι' ἡμᾶς ἀσφαλῆς ὁδηγός πρὸς τὰ καλά καί ὠφέλιμα, εἰς τήν ἀδιάκοπον προσευχήν ὑπέρ ἡμῶν καί παντός τοῦ κόσμου, ἐν οἷς ἐάν μενούμεν οὐ μή πταίσομεν ποτέ καί ἤξει ἐφ' ἡμᾶς ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ὡς ἀπό καρδίας εὐχομαί εἰς πάντας τούς ἀναγινώσκοντας.

«Ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Προσώπου τοῦ Θεοῦ»

Ρώτησε κάποιος τὸν ἀββᾶ Ἀντώνιο: «Τί νά κάνω γιά νά ἀρέσω στό Θεό;» καί ὁ γέροντας τοῦ ἀπάντησε: «Ὅπου-δήποτε πηγαίνεις νάχεις μπροστά σου τό Θεό... φύλαξε αὐτό καί θά σωθῆς» (Γεροντικό, Ἀντώνιος).

Ἕνας μοναχός ρώτησε μιά φορά ἕναν πνευματικό πατέρα: «Ποιό πράγμα βοηθεῖ τό μοναχό σέ κάθε πειρασμό καί ἀκηδία πού θά τόν καταλάμβανε;» καί ὁ πατέρας τοῦ ἀπάντησε: «Νά πιστεύῃ μ' ὅλη τή δύναμη τῆς ψυχῆς του ὅτι ὁ Θεός εἶναι παρών καί ὅτι πάντοτε βλέπει τόν ἄνθρωπο. Χωρίς αὐτό τό λογισμό ὅλος ὁ κόπος καί ἡ ἐργασία τοῦ μοναχοῦ εἶναι μάταια».

Οἱ δύο αὐτές πνευματικές συμβουλές δείχνουν ἕνα καί τό αὐτό πρᾶγμα, ὅτι δηλαδή τό νά βλέπη κανεῖς πάντοτε τό Θεό μπροστά του εἶναι τόσο σπουδαῖο, ὥστε μόνο αὐτό εἶναι σέ θέση νά μᾶς σώσει καί χωρίς αὐτό ὅλοι οἱ ἄλλοι πνευματικοί κόποι καί ἐργασία εἶναι πράγματα ἀνωφελῆ. Τί μυστήριο νά κρύβη ἄραγε αὐτή ἡ «θέα» (τοῦ Θεοῦ), ὥστε οἱ Ἅγιοι Πατέρες τή θεωροῦν τόσο σημαντική γιά τή σωτηρία;

Εἶναι πρᾶγμα ἀπλό γιά κάθε χριστιανό ὅτι ὁ Θεός ὡς Δεσπότης καί Δημιουργός τοῦ παντός, δέν ὑπόκειται σέ κανέναν περιορισμό, οὔτε τοπικό οὔτε χρονικό καί ἐπομένως εἶναι πάντοτε καί πανταχοῦ παρών. «Ποῦ φύγω ἀπό τοῦ προσώπου σου;» (ψαλμ. 138,7), διερωτᾶται ὁ ψαλμωδός. Μᾶς τό εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Σωτήρας: «καί ἰδοῦ ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἶμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. 28,20)· τό ὁμολογοῦμε καί μεῖς στή πολύ γνωστή προσευχή: «Βασιλεῦ Οὐράνιε... Ὁ πανταχοῦ Παρών», ὅπως ἐπίσης καί μ' ὅλο τό τρόπο τῆς προσευχῆς μας, ἐφ'

ὅσον οἱ προσευχές μας ἀπευθύνονται σ' ἓνα πρόσωπο πού εἶναι μπροστά μας καί αἰσθανόμαστε ὅτι «ἡ προσευχή εἶναι συνομιλία τοῦ ἀνθρώπου μέ τό Θεό». Ἐπομένως, χωρίς τήν παραμικρή ἀμφιβολία, ἐμεῖς γνωρίζουμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ Παρών, κοντά στόν καθένα ἀπό μᾶς, καί ἀκόμη περισσότερο «εἶναι πιό κοντά σέ μᾶς ἀπό ὅ,τι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι» (Ἱερός Αὐγουστίνος), διότι «ἐν αὐτῷ γάρ ζῶμεν καί κινούμεθα καί ἐσμέν» (Πράξεις 17,28), «βρισκόμαστε μέσα στόν ἄπειρο, ἀκατανόητο, ἀνεκφραστο ὠκεανό τοῦ Θεοῦ». (Δ. Στανιλοάε, Δογματική, τομ. Α', σελ. 143).

Ὅμως ἡ Θεϊκή παρουσία εἶναι τελειῶς διαφορετική ἀπό τήν παρουσία τῶν ὑπάρξεων καί τῶν πραγμάτων τοῦ περιβάλλοντός μας. Ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ Παρών, ὄχι μόνον ἀπλῶς μέ τήν ὕπαρξή του, ἀλλά μ' ὅλη τήν πληρότητα τοῦ Θεοῦ του προσώπου. Μέ τήν παντοδυναμία του τήν αἰώνια ἐργαζόμενη, μέ τήν ὁποία ἔφερε τά πάντα ἀπό τήν ἀνυπαρξία στήν ὕπαρξη· μέ τήν ὁποία, ὅταν βρισκόταν στή γῆ, θεράπευε κάθε ἀσθένεια, ἔδιωχνε τά δαιμόνια, ἀνέστηνε τούς νεκρούς· μέ τήν ἀπειρη Ἀγάπη Του, ἡ ὁποία τόν κατέβασε στή γῆ καί τόν ἔκανε νά πάρη ἐπάνω του τίς ἀμαρτίες ὅλου τοῦ κόσμου, γιά τήν ὁποία ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει ὅτι εἶναι φωτιά μυστηριώδης, πού ὅπως μιά σπίθα περιμένει μέσα στή καρδιά μας γιά νά τήν πυρπολήση καί νά τή γεμίση δῶρα· μέ τήν ἀγαθότητα, τήν ἀγιότητα, τόν ἄπειρο πλοῦτο τῶν θείων Αὐτοῦ Δυνάμεων, πού ἐκχύνονται πάνω σέ κάθε πλᾶσμα, χωρίς νά σταματοῦν ἢ νά ἐλαττώνονται, μέ σκοπό νά τό κρατοῦν στήν ὕπαρξη, καθότι ἂν «ἀποστρέψη ὁ Θεός τό πρόσωπον τά πάντα ἐπιστρέφουν εἰς τόν χοῦν» (Ψαλμ. 103) καί νά τό βοηθήσουν νά αὐξηθῆ, νά τελειοποιηθῆ, δεδομένου ὅτι «Χωρίς Αὐτοῦ οὐ δυνάμεθα ποιεῖν οὐδέν» (Ἱωάν. 15,5).

Ἀλλά, ἐπειδῆ «Πνεῦμα ὁ Θεός» (Ἱωάνν. 4,24), καί ἡ παρουσία του εἶναι πνευματική, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ὁμοίως ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὕπαρξη σωματική καί περιορισμένη, καί εὐδόκησε ὁ Θεός νά κατέλθῃ στό δικό μας ἐπίπεδο, νά γίνῃ ὁρατός μέ σχῆμα καί μέ τρόπο, πού εἶναι δυνατόν νά γίνῃ ἀντιληπτός ἀπό τίς δικές μας αἰσθήσεις, γιά νά μπορέσῃ νά μᾶς χαροποιήσῃ χωρίς ἐμπόδιο μέ τή θεϊκή του παρουσία. Ὅταν ἤλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἔλαβε ὁμοίως μέ τό δικό μας σῶμα χωρίς ἀμαρτία, ἐνῶ μετά τήν Ἀνάληψη στούς Οὐρανοῦς ἐδιάλεξε παντοτινή κατοικία πάνω στή γῆ. Ἔτσι στήν ἐκκλησία, στόν «οἶκο τοῦ Κυρίου», βλέπουμε τίς ἅγιες εἰκόνες τήν μορφή του «πλήρη χάριτος καί ἀληθείας» (Ἱωάννου 1,14), τόν ἀκοῦμε νά μᾶς ὁμιλῇ

μέ τον θεϊο του Εὐαγγέλιο, τόν ἐγγίζουμε καί τόν γευόμαστε στήν Ἁγία Κοινωνία, γιά νά βεβαιωθοῦμε μέ ὅλες τίς αἰσθήσεις γιά τή θεϊκή του παρουσία. Σάν σ' ἓνα σχολεῖο, στήν ἐκκλησία μαθαίνουμε πρῶτα νά συναντιώμαστε μέ τόν Κύριο στόν οἶκο του, γιά νά μπορέσουμε μετά νά τόν συναντήσουμε καί στόν δικό μας οἶκο καί στήν ἐργασία μας, παντοῦ καί πάντα νά τόν αἰσθανόμαστε μαζί μας καί ἐμᾶς ποτέ χωρισμένους ἀπό Ἐκεῖνον.

Καί ἀκόμη περισσότερο, ὁ Θεός ἀναμίχθηκε μέ τή δική μας φύση στή πιό βαθειά οικειότητα· μέ τό βάπτισμα κατοίκησε μέσα μας, διότι «ὄσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθημεν, Χριστόν ἐνεδύθημεν», μετέφερε τή βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἐντός ἡμῶν (Λουκ. 17,21).

Ἐπομένως ὁ Θεός, πού μᾶς ἐδημιούργησε κατ' εἰκόνα του, ὄχι μόνο μᾶς ὥρισε ἓναν ὑψηλό προορισμό, νά γίνουμε δηλαδή «καθ' ὁμοίωσίν του», ἀλλά καί μᾶς βοηθεῖ νά πραγματοποιήσουμε αὐτή τή κλήση, θέτοντας στή διάθεσή μας ὄλο τό πλήρωμα τῶν θεϊκῶν του δυνάμεων. Βρίσκεται πάντοτε μαζί μας καί συγχρόνως ἡ Παρουσία του εἶναι μία παρουσία εὐεργετική, παντοδύναμη, δυναμική, ἐνεργητική, ἐγκαθιδρυμένη μέσα στά ἐνδότερα τῆς ὑπάρξεώς μας, στή διάθεσή μας, περιμένοντας μόνο νά χρησιμοποιηθῆ γιά νά μᾶς τελειώση νά μᾶς θεώση.

Τί καταπληκτική σημασία ἔχει γιά μᾶς αὐτή ἡ δυναμική παρουσία μᾶς τό λέγει ὁ ἴδιος ὁ Σωτήρας «ἐγώ εἰμι τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί οὐ μή περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. 8,12) «Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με οὐ μή πεινάσῃ, καί ὁ πιστεῦων εἰς ἐμέ, οὐ μή διψήσῃ πώποτε» (Ἰωάν. 6,35) «ἐγώ εἰμί ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή. Ὁ πιστεῦων εἰς ἐμέ, κἄν ἀποθάνῃ, ζήσεται» (Ἰωάν. 11,25)· «Ἐγώ εἰμί ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή» (Ἰωάν. 14,6).

Μερικά ἀπλά παραδείγματα ἀπό τή καθημερινή ζωῆ μπορεῖ νά μᾶς φωτίσουν περισσότερο τό νόημα αὐτοῦ τοῦ γεγονότος. Ἄν στό φῶς καί στή θερμότητα ἑνός κτίσματος, ὅπως εἶναι ὁ ἥλιος, ὁ ἄνθρωπος καί ὀλόκληρη ἡ κτίση αἰσθάνονται καλά, παίρνουν ζωή, τότε τί βαθειά μεταβολή μπορεῖ νά πραγματοποιηθῆ μέσα στόν ἄνθρωπο πού βαδίζει μέσα στό ἄκτιστο καί ζωοποιό φῶς τοῦ αἰωνίου Ἡλίου; «Ἡ παρουσία ἑνός καλοῦ ἀνθρώπου, λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, μᾶς ἀλλάζει, μᾶς γεμίζει χαρά. Τότε τί μεταβολή μπορεῖ νά ἐπιφέρῃ ἡ παρουσία τοῦ Οὐράνιου Δεσπότη;» (Κλίμαξ 30,10). Ὁ ἀδύναμος ἄνθρωπος, ὅταν

είναι μόνος του, αισθάνεται ισχυρός, όταν βρίσκεται μαζί με κάποιον άλλον· αλλά τί δύναμη θά ἀποκτήση, όταν συνειδητοποιήση ὅτι εἶναι μαζί με τόν Παντοδύναμο, καί δέν θά πῆ μαζί με τόν Ἀπόστολο· «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ», (Φιλιπ. 4,13);

Λουσομένοι μέσα σ' αὐτόν τόν ὠκεανό τῶν ἀγαθοποιῶν δυνάμεων, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θά ἔπρεπε νά εἶναι τέλειοι, ἅγιοι, πλήρως εὐτυχισμένοι. Καί ὅμως πάντοτε εἶναι ἀληθινός ὁ λόγος τοῦ ψαλμωδοῦ «Ἐγώ εἶπα· θεοί ἐστε καί Υἱοί Ὑψίστου πάντες· ὑμεῖς δέ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε» (Ψαλμ 81,6-7). Σπανίως προσέχουμε τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Δέν βλέπουμε τό Θεό μπροστά μας, δέν τόν αισθανόμαστε δίπλα, μέσα μας! Ἕνας κόσμος ὀλόκληρος βρίσκεται στό σκοτάδι τῆς ἀγνωσίας καί στή σκιά θανάτου, πενιασμένοι καί διψασμένοι γιά τήν τροφή τῆς ζωῆς, περιπλανώμενος σάν τό πρόβατο χωρίς ποιμένα, καταπονημένος ἀπ' τίς ἐχθρικές δυνάμεις τοῦ σκότους, μακριά ἀπό τό Κύριο, πού εἶναι τόσο κοντά μας. Ταξιδεύουμε στό δρόμο τῆς ζωῆς καί ὁ Χριστός εἶναι μαζί μας, ὅμως οἱ ὀφθαλμοί μας «κεκράτηνται», ὅπως ἐκείνων τῶν δύο μαθητῶν, πού βάδιζαν πρὸς Ἑμμαούς (Λουκ. 24,16)· βλέπουμε τόν Κύριο στήν ἀκτὴ τῆς ζωῆς μας καί ὅμως «δέν γνωρίζουμε ὅτι ἐκεῖνος εἶναι» (Ἰωάν. 21,4).

Δέν βρισκόμαστε στό σκοτάδι ἐξ αἰτίας τοῦ ἡλίου, ἀλλ' ἐπειδὴ κλεινόμαστε σ' ἓνα δωμάτιο χωρίς παράθυρα. Δέν ταιριάζει στήν ἀγαθότητα καί ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἔπλασε τόν ἄνθρωπο ἐλεύθερο ὄν, νά μὴν ὑπολογίση αὐτὴ τήν ιδιότητά μας καί νά μᾶς ἐπιβάλη τὴ θεία του παρουσία. Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶναι παντοδύναμος καί πανταχοῦ παρῶν, δέν μᾶς ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ δέχεται νά τόν κρατᾶμε σέ ἀπόσταση, περιμένει ἔμεῖς νά τόν ἰδοῦμε, νά μὴν τόν παραβλέψουμε. Αὐτός ὁ παντοδύναμος περιμένει ἀπὸ μᾶς νά διώξουμε τήν ἀπόσταση, στήν ὁποία τόν κρατᾶμε· «ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καί κρούω» (Ἀποκάλ. 3,20).

Ἄλλὰ τί εἶναι ἡ παράδοξη αὐτὴ ἀπόσταση μεταξύ σέ μᾶς καί τό Θεό, ὁ ὁποῖος εἶναι πανταχοῦ παρῶν;

Ὁ Ἀδάμ στόν παράδεισο ἀδίακοπα εὐφρανίνταν μέ τὴν θεά τοῦ Θεοῦ (Γεν. 3,8), ἐνῶ, ὅταν ἀμάρτησε, κρύφτηκε ἀπὸ τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Δέν ἔγινε ὁ Θεός ἀόρατος, ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία ἔκρυψε τόν ἄνθρωπο, ὥστε νά μὴ βλέπη τό Θεό. Ἡ ἀμαρτία τοῦ Ἀδάμ εἶναι «τό μεσότοιχον τῆς ἐχθρας» (Ἀναστ. Θεοτοκ. Ἦχος Α'), ἐνῶ ἡ ἀμαρτωλὴ θέληση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τό «χάλκινο τεῖχος» ἀνάμεσα

στόν άνθρωπο καί τό Θεό. Ὅπως ἕνα τείχος ἐμποδίζει τήν ὄραση γιά νά δῆ κανεῖς ἀπ' τήν ἄλλη πλευρά, ἔτσι καί ἡ ἁμαρτία κλείνει τόν ὀρίζοντα τῆς θέας τοῦ Θεοῦ, μᾶς κλείνει μέσα στόν ἑαυτό μας σάν μέσα σ' ἕνα τείχος, μᾶς κάνει ὄλο καί πιό ἀνόμοιους πρός τό Θεό καί γι' αὐτό αἰσθανόμαστε ὄλο καί πιό μακριά ἀπ' Αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶναι τόσο κοντά μας.

Μόνον ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπό τήν ἁμαρτία ἐξαφανίζει τό διαχωριστικό τείχος. Κατά τό μέτρο, πού ὁ ἄνθρωπος προοδεύει στήν ἐργασία τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπό τά πάθη καί στήν ἐπιτέλεση τῶν ἐντολῶν, ἡ ἀνομοιότητα ἐξαφανίζεται, ἡ ἀπόσταση μικραίνει καί ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ γίνεται ὄλο καί πιό ὀλοφάνερη, ὄλο καί πιό φωτεινή. Γι' αὐτό καί ἡ αἴσθησις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι κάτι στατικό, δέν εἶναι παντοῦ καί γιά ὅλους τό ἴδιο, ἀλλά ὁ καθένας βρίσκεται μπροστά στό Θεό σέ διαφορετική ἀπόσταση, σέ μιᾶ ἀπόσταση προσωπική, σύμφωνα μέ τό πνευματικό ἐπίπεδο στό ὁποῖο βρίσκεται. Ἡ ἀπόσταση ἀπό τό Θεό, στήν ὁποία μᾶς κρατεῖ ἡ ἁμαρτία, ὅπως εἶναι φανερό δέν εἶναι τοπική, διότι ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ παρών, ἀλλά εἶναι χρονική, διότι ἡ ἀπελευθέρωση ἀπό τήν ἁμαρτία καί ἡ πρόοδος στήν ἀρετή, πού μᾶς κάνουν ὅμοιους μέ τό Θεό, πραγματοποιοῦνται ἐν χρόνῳ (Δ. Στανιλοάε, ἐνθ. ἄνωτ. σελ. 213).

Ἄν καί κάθε ἁμαρτία μᾶς ἀπομακρύνει ἀπό τό Θεό καί ἡ ἐργασία τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπό τά πάθη μᾶς πλησιάζει, ἐν τούτοις μέσα στό πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν ἀρετῶν μερικές ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία γιά τήν ἀποψή μας.

Ἄς σταματήσουμε στούς δύο μαθητές πού πορεύονταν πρός Ἐμμαούς. Γιατί οἱ ὀφθαλμοί τους «ἐκρατοῦντο», ὥστε νά μή γνωρίσουν τό Διδάσκαλο; Τό βλέπουμε ἀπό τή παρατήρηση, πού τούς κάνει ὁ Κύριος ὀνομάζοντάς τους «ὡ ἀνόητοι καί βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπί πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται» (Λουκ. 24,25). Ἡ ἀδύνατη καί ἀμφίβολη πίστη τους ἦταν αὐτό πού τούς κρατοῦσε τούς ὀφθαλμούς, ὥστε νά μή βλέπουν τό Χριστό. «Πίστις ἐστι... πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Ἐβρ. 11,1), γι' αὐτό οἱ ὀφθαλμοί τῆς πίστεως εἶναι κατά πολύ πιό διεισδυτικοί ἀπό τούς ὀφθαλμούς τοῦ σώματος καί ἡ ὄρασή τους δέν εἶναι ἀπατηλή. Δέν αἰσθανόμαστε καί δέν βλέπουμε τόν Κύριο, πού βρίσκεται μπροστά μας. Αὐτό συμβαίνει ἀπό ἀπιστία ἢ ἀπό τήν ἀδύναμη καί ἀμφίβολη πίστη μας.

Ἄς δοῦμε καί τούς ἄλλους μαθητές πού ψάρευαν μαζί μέ τόν Πέτρο. Πλησιάζαν στήν ἀκτή στενοχωρημένοι γιατί

δέν είχαν πιάσει κανένα ψάρι ολόκληρη τή νύχτα. Κάποιος, πού βρισκόταν στήν άμμουδιά – αυτοί δέν ήξεραν ότι ήταν ό 'Ιησοῦς (Ίωάν. 21,4) – τούς λέγει νά ρίξουν τά δίχτυα στά δεξιά του πλοίου καί αυτοί ρίχνοντάς τα τά βγάζουν γεμάτα ψάρια. «Ο Κύριος έστίν» έφώναξε ό μαθητής, τόν όποιον αγαπούσε ό 'Ιησοῦς. Τόν έγνώρισε μέ τούς όφθαλμούς τής αγάπης. 'Η αγάπη σάν κάτι, από τό όποιο δέν υπάρχει τίποτε μεγαλύτερο, μάς δίνει μιά γνώση πío τέλεια άπ' ό,τι ή πίστη επειδή «πäs ό αγαπών γινώσκει τόν Θεόν» (Α΄ Ίωάν. 4,7) μάς διαβεβαιώνει ό 'ιδιος ό μαθητής τής αγάπης· ένw ή άμαρτία, λέγει ό μέγας Χρυσόστομος, δέν είναι τίποτε άλλο παρά τό πάγωμα τής αγάπης. Γι' αυτό όταν ό Σωτήρ βάζει πάλι τόν Πέτρο στήν τιμητική θέση του 'Αποστόλου, από τήν όποία έπεσε μέ τήν άρνηση, τότε τόν έρωτά για τήν αγάπη: «Σίμων 'Ιωνά, αγαπάς με;» (Ίωάν. 21,16).

Μιλήσαμε στήν άρχή για τόν πνευματικό εκείνο πατέρα πού έλεγε ότι όλος ό κόπος καί ή πνευματική έργασία του μοναχου είναι μάταια χωρίς τήν πίστη ότι ό Θεός πάντοτε βρίσκεται μπροστά μας. «'Αλλά, βέβαια, πwς είναι δυνατόν νά άποκτηη αυτός ό λογισμός;» τόν έρώτησε πάλι ό μοναχός. Καί ό γέροντας του άπάντησε· «αύτός ό λογισμός πραγματοποιείται από τή πολύ μεγάλη αγάπη προς τό Θεό· διότι, όταν ό άνθρωπος αγαπά κάποιον συνεχώς τόν φέρνει νοσταλγώντας τον στον νοῦ του καί τόν βλέπει αυτόν έτσι όπως βλέπει καί τόν έαυτό του. Νά αγαπάς πάντοτε, νά αγαπάς χωρίς χορτασμό τόν Κύριο καί τότε ποτέ δέν θα άποχωρισθής από αυτόν τόν λογισμό».

Δέν βλέπουμε καί δέν αισθανόμαστε τήν παρουσία του Κυρίου, διότι ή αγάπη μας προς Αυτόν είναι ψυχρή ή λείπει έντελwς, επειδή «ό αγαπών γινώσκει τόν Θεόν».

'Η άδύνατη πίστη κρατούσε τούς όφθαλμούς των μαθητών, ώστε νά μήν αναγνωρίζουν τό Διδάσκαλο, ένw ή αγάπη του αγαπημένου μαθητή τόν γνώρισε. 'Η πίστη έπομένως καί ή αγάπη μάς βοηθοῦν νά δοῦμε καί νά αισθανθοῦμε τόν Κύριο, ό όποιος είναι πάντοτε μπροστά μας. Αυτή τήν έμπειρία είχε ό ψαλμωδός, όταν έλεγε· «προώρwμην τόν Κύριον ένwπιόν μου διά παντός» (Ψαλμ. 15,8). Καί γι' αυτό έξ άλλου ή εκκλησία μάς καλεϊ νά πλησιάσουμε τόν Κύριο στον εύχαριστιακό δείπνο· «μετά... πίστεως καί αγάπης προσέλθετε». 'Αλλά ή πίστη καί ή αγάπη είναι τά δύο άκρα τής πνευματικής άνόδου, τής όποίας, κατά τόν 'Αγιο Μάξιμο οι βαθμίδες είναι· πίστη, φόβος Θεου, έγκράτεια, ύπομονή, έλπίδα, 'Απάθεια καί 'Αγάπη (Κεφ.

Ἀγάπη Α,3). Ἐπειδὴ ἡ ἀνοδος ἀπὸ τῆς μίας βαθμίδας στὴν ἄλλη γίνεται μὲς μιά ἀκατάπαυστη ἐργασία κάθαρσης ἀπὸ τὰ πάθη, τότε «οἱ καθαροὶ τῆς καρδίας τὸν Θεὸν ὄψονται» (Ματθ. 5,8).

Ἄν κάθε ἀρετὴ μᾶς βοηθεῖ νὰ ἰδοῦμε τὸ Θεό, μιά ἀπὸ αὐτὲς μᾶς βοηθεῖ κατὰ τρόπο ἐξαιρετικὸ καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ προσευχὴ. Ὅπως μεταξὺ δύο προσώπων ὁ διάλογος δημιουργεῖ τὸ πῶς μεγάλο πλησίασμα, ἔτσι καὶ ἡ προσευχὴ «ἡ συνομιλία τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό», μᾶς τοποθετεῖ σὲ ἄμεσο καὶ μεγαλύτερο πλησίασμα τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ἡ ἐκκλησία πλημμύρισε μὲ προσευχὰς ἕνα τόσο μεγάλο μέρος τῆς Χριστιανικῆς ζωῆς, γι' αὐτὸ μᾶς προτρέπει νὰ προσευχόμεσθε ἀκατάπαυστα, ὥστε κάθε ἀνθρώπος, ὁ ὅποιος ἀνθρώπος προσευχῆς, δηλαδὴ ἕνας ἀνθρώπος, ὁ ὅποιος δὲν προσεύχεται μόνον ὅταν προσεύχεται, κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἀλλὰ ὀλόκληρη ἡ ζωὴ του εἶναι προσευχὴ.

Πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀληθινὰ ἀδιάλειπτη προσευχὴ μᾶς τὸ εἶπαν μ' ἕνα πλήθος διδασκαλιῶν οἱ μεγάλοι ἀνθρώποι τῆς προσευχῆς. Σταματῶ μόνον στὸ σύντομο καὶ πολὺ περιεκτικὸ ὄρισμό τοῦ Ἁγίου Μαξίμου. «Ἐχει ἡ ἀδιάλειπτη προσευχὴ – λέγει αὐτός – αὐτὸ πού ἔχει ὁ νοῦς πού εἶναι προσηλωμένος μὲ πολλὴ εὐλάβεια καὶ πόθο καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα κρέμεται ἀπὸ Ἐκεῖνον καὶ ἐμπιστεύεται Ἐκεῖνον σ' ὅ,τι κάνει καὶ σ' ὅ,τι τοῦ συμβαίνει (Λόγ. ἀσκητ. Ρουμανικὴ Φιλοκαλία, σελ. 15).

«Εὐλάβεια καὶ πόθος», δηλαδὴ ἀπειρη ἀγάπη στὸ Θεό, ὥστε νὰ μπορῆ νὰ λέγῃ μαζί μὲ τὸν ψαλμῶδο· «ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου» (Ψαλμ. 62,9)· κατόπιν «ἐλπίδα καὶ ἐμπιστοσύνη» ὀλοκληρωτικὴ στὸ Θεό σ' ὅλες τὶς περιστάσεις τῆς ζωῆς. Ἀδιάλειπτη προσευχὴ ἐπομένως σημαίνει κάτι περισσότερο ἀπὸ μιά ἀκατάπαυστη ἐργασία προσευχῆς, μιά προσευχὴ μὲ πίστη ἰσχυρὴ, μὲ ἀγάπη ἀπεριόριστη, μὲ τὸ νοῦ προσηλωμένο στὸ Θεό, «μὲ βαθειὰ συγκέντρωση στὴ καρδιά, μέσα σὲ μιά κατάσταση βαθειᾶς αἰσθησιῆς τῆς καρδίας καὶ ρίγους ὀλοκληρῆς τῆς φύσεως» (Δ. Στανιλοάε, Φιλοκαλία III, σελ. 67).

Ὁ σύνδεσμος στὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ καὶ στὴν αἰσθησιῆς τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ ἐμφανῆς. Καὶ τὰ δύο θεμελιώνονται στὴν πίστη καὶ στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ βρίσκουν τὸ πλήρωμά τους τὸ ἕνα στὸ ἄλλο. Διότι τὸ νὰ αἰσθάνεται κανεὶς τὸ Θεὸ ἀδιάκοπα παρόντα σημαίνει τὸ νὰ εὐρίσκεται σὲ ἀδιάλειπτη προσευχὴ· ἐνῶ ἡ ἀδιάλειπτη προσευχὴ σημαίνει νὰ

βρίσκεσαι άκατάπαυστα μέσα στη παρουσία Του· έπειδή «ή προσευχή ανατέλλει από την όραση και αίσθηση της παρουσίας του Θεού και έπί πλέον δυναμώνει αυτή την όραση» (Δ. Στανιλοάε, Φιλοκαλ. 8, σελ. 76). "Όλοι οί άγιοι έζησαν δυνατά την έμπειρία της παρουσίας του Θεού και οί άποκαλύψεις και τά θεία όράματα πού είχαν, μόνο μέσα στην κατάσταση της προσευχής τά είχαν.

Ή πορεία μπροστά στό Θεό όπως και ή προσευχή έχουν βαθειά έπακόλουθα στη ζωή του ανθρώπου. Ή προσπάθεια για κάθε καλό έργο, όπως και ό φόβος και ή μέ προσοχή άποφυγή κάθε άμαρτίας είναι έπακόλουθα άμεσα αυτού του πράγματος. «Ό έργάτης, ό όποιος γνωρίζει ότι τόν βλέπει ό άνώτερός του, μέ πιό πολλή προθυμία εργάζεται στην εργασία του· ό άνθρωπος, πού όπως είναι φυσικό, προφυλάσσεται από τό νά κάνη τό κακό μπροστά σέ άλλον, πολύ περισσότερο θά προφυλαχτή από την άμαρτία άφου θά ξέρη ότι πάντοτε βρίσκεται μέσα στη παρουσία του Θεού»· «όποιος προσπαθει νά άποκτήση αυτή την έμπειρία, λέγει ό ίδιος πνευματικός πατέρας πού άναφέραμε νωρίτερα, είναι ήπιος και ταπεινός τή καρδιά, έχει βαθειά ειρήνη στην ψυχή, είναι ύπομονετικός στις έλλείψεις, άνεμπόδιστος στό δρόμο της ζωής, έχει τή χαρά της έλπίδας και είναι άφοβος για τό τέλος της ζωής».

Γ' αυτό οί πνευματικοί πατέρες στην προσπάθειά τους ν' άποκτήσουν αυτό τό λογισμό έκαναν μιά άλάνθαστη πνευματική μέθοδο για τή σωτηρία, όπως λέγει και ό Μέγας Άντώνιος· «όπουδήποτε πηγαίνεις νά έχης πάντοτε πρό όφθαλμών σου τόν Θεόν και θά σωθής». Κάποιος πάλι πού αξιόθηκε νά γλυκαθής άπ' αυτή την όραση μäs προτρέπει θερμά: «Προσπάθησε λέγει, όλη σου τή ζωή νά την αισθάνεσαι νά ξετυλιγεται κάτω από τό βλέμμα του.

»Όταν τόν άκούς νά όμιλή στό ιερό Εύαγγέλιο γίνε όπως τά πλήθη εκείνα πού άκούγοντάς τον ξεχνούσαν την πείνα και την δίψα, ή όπως ή Μαρία, ή αδελφή του Λαζάρου, πού έγκαταλείποντας τά πάντα ρουφούσε τά θεία λόγια καθισμένη κοντά στά πόδια του (Λουκ. 10,40.).

»Όταν βαδίζης στό δρόμο, βλέπε τον νά σε συνοδεύη πλάι σου για νά μή σκοντάψης και ή καρδιά σου νά φλέγεται περισσότερο από την καρδιά του Λουκά και του Κλεόπα.

»Όταν ό έχθρός σέ στροβιλίζει μέ τή θύελλα των πειρασμών, νά δής τόν έαυτό σου μέσα στό καράβι πού κινδυνεύει νά βυθισθής μαζί μέ τους μαθητές και νά μήν άμφισβάλης ότι Έκείνος είναι μπροστά και ξαφνικά θά ειρηνεύση

τή φουρτούνα καί θά φέρη τή γαλήνη.

» Ἐνῶ ὅταν ἀξιῶνεσαι νά τόν δεχθῆς μέσα στόν οἶκο σου, κατά τή θεία Κοινωνία, λέγε, ὅπως ὁ Ζακχαῖος, μέ βαθεία ταπείνωση καί εὐγνωμοσύνη: «Πῶς νά Σέ εὐχαριστήσω ὅπως πρέπει, Κύριε, γιά τήν τόσο μεγάλη τιμή πού μου ἔκανες νά εἰσέλθης στόν οἶκο μου;».

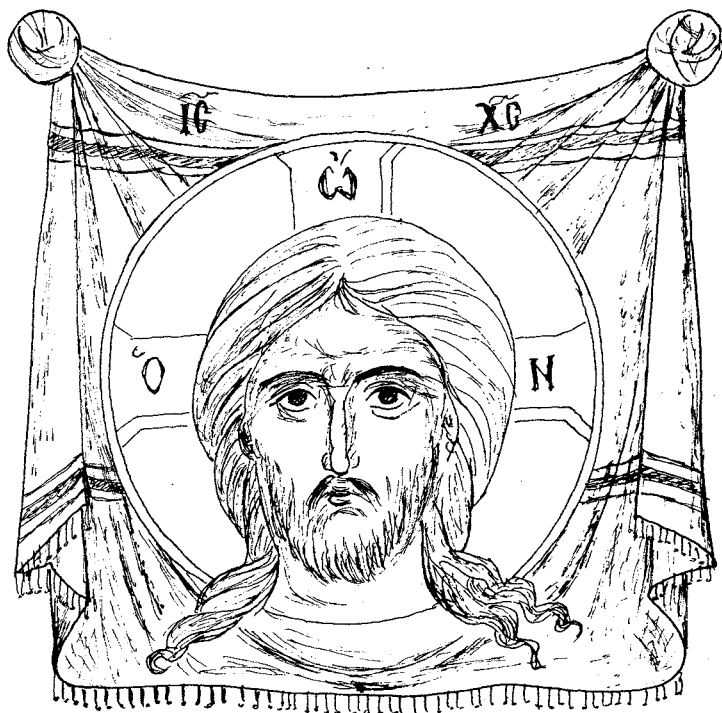
» Ἐπέμενε νά αισθάνεσαι διαρκῶς μέσα στήν παρουσία του, ἀφοῦ εἶναι μπροστά μας καί δέν εἶναι δύσκολο νά αισθανόμαστε τή παρουσία του, μόνο νά ἔχουμε καθαρή καρδιά, πίστη καί ἀγάπη. Μιά ἀπλή γριά ἔλεγε στόν πνευματικό της: «Ἐγώ, Πάτερ, εἶμαι ἄχρηστη γυναῖκα. Δέν γνωρίζω γράμματα, ἀλλά κάνω τίς δουλειές μου σάν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὅταν πλένω τά ρούχα λέγω: Κύριε, πλύνε τήν ψυχή μου ἀπό τίς ἁμαρτίες, ὅπως πλένω καί γώ τά ρούχα αὐτά, γιά νά ἀρέσω καί γώ σέ Σένα ὅπως ἀρέσουν καί σέ μένα τό ἄσπρα καί καθαρά ρούχα. Ὅταν σκουπίζω τό σπίτι πάλι λέγω: Σκούπισε, Κύριε, ἀπό τήν ψυχή μου τά σκουπίδια τῶν ἁμαρτιῶν γιά νά ἀρέσω σέ Σένα ὅπως ἀρέσει καί σέ μένα τό καλά σκουπισμένο σπίτι. Καί ἔτσι λέγω γιά ὅ,τιδήποτε κάνω».

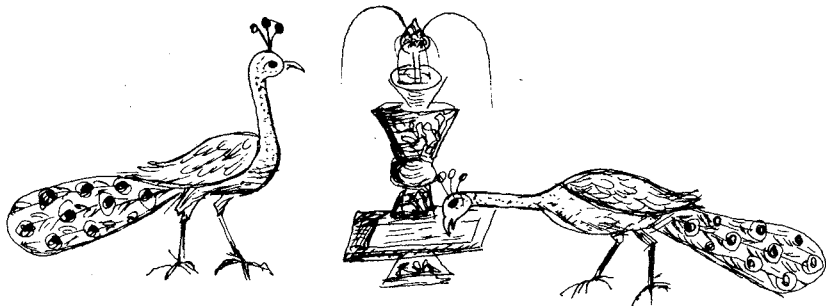
Γι' αὐτό καί οἱ Ἄγιοι μοναχοί ἐναντιώνονται σθεναρά στό νά μή τούς ἐκσυγχρονίσουν τό Ὅρος, γιατί στούς μακρεῖς καί δυσκολοδιάθατους δρόμους αὐτοῖ δέν βαδίζουν μόνοι, ἀλλά μαζί μέ τόν Κύριο καί Δεσπότη τόν γλυκύτατο Ἰησοῦ, μέ τόν ὁποῖο βρίσκονται σέ μυστική συνομιλία, πού δέν θάθελαν ποτέ νά τελειώσουν. Ἐνῶ στά φτωχά κελλιά, πού βρίσκονται στίς ἀπρόσιτες κορυφές τοῦ Ἄθω, συχνά ἀργά τά μεσάνυχτα δέχονται τόν Μεγάλο Φιλοξενούμενο, τόν Χριστό . . .

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι στή ζωή αὐτή ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή δέν εἶναι ἀκόμη ἀδιάλειπτη· καί ἡ θέα τοῦ Θεοῦ εἶναι ὡς «ἐν ἐσόπτρῳ καί ἐν αἰνίγματι». Αὐτά τά βιώματα εἶναι ἀτελῆ καί ἀποσπασματικά, ἀκόμη καί γι' αὐτούς πού ἀξιῶνται κατά τρόπο ἐξαιρετικό νά ἔχουν αὐτές τίς ἐμπειρίες. Ἀλλά αὐτά εἶναι ἕνας ἀρραβῶνας μιᾶς καταστάσεως τελείας, ὅταν θά συναντηθοῦμε μέ τόν Κύριο «πρόσωπο πρὸς πρόσωπο», ὅταν καί ἡ θέα καί ἡ συνομιλία μέ Ἐκεῖνον θά εἶναι χωρίς τέλος, καθὼς καί ἡ ἀνέκφραστη ἀπόλαυση τῶν δικαίων, ὅπως ὁμολογεῖ κάποιος ὁ ὁποῖος γεύτηκε ἀπ' αὐτές τίς καταστάσεις: «Ἐγώ, ἀδελφοί, δέν μπόρεσα νά βρῶ τίποτε γλυκύτερο καί καλύτερο ἀπό τό πρόσωπο τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ. Ὅπου βρίσκεται τό πρόσωπό του, ἐκεῖ βρίσκεται ὁ παράδεισος, ἐκεῖ ἡ χαρά καί ἡ ἀγαλλίαση πάντων εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

(Νεάγκε Μπασαράμπι «Διδασκαλία πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ
Θεοδόσιο»).

Ἱερομόναχος Πετρώνιος
Ρουμανική Σκήτη Τιμίου Προδρόμου
Ἁγίου Ὄρους

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟ- ΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Στή μητριαρχική κοινωνία του 'Αγίου Όρους, όπου η Μητέρα του Λόγου αισθητά δεσπόζει, οι πέτρες στο καλντερίμι τοποθετούνται πλάϊ -πλάϊ, ή μία μετά την άλλη. Έχουμε τό προνόμιο νά ζούμε σέ μία εποχή, όπου δέν μένει πλέον λίθος επί λίθου. «IL FAUT TENIR LE PAS GAGNÉ»¹. Από καιρό άνθρωποι στή Δύση κατάλαβαν τό αδιέξοδο του πολιτισμού τους. Πρέπει οι Έλληνες νά γίνουν πραγματικά μοντέρνοι, γιά νά κατάλάβουν τήν αξία τής παραδόσεώς τους. Αυτό έχει σχέση μέ τή γονιμότητα του μηδενός. Παράδοση πού είναι κάτι άλλο παρά φολκλόρ. Παράδοση ό Χριστός.

Η Δύση έχει υπερευψώσει τόσο πολύ τόν άνθρωπο, ώστε όχι μόνο δέν πιστεύει πιά στον Θεό, αλλά ούτε και στον άνθρωπο. Η Δύση δέν είναι πλέον ένα γεωγραφικό σημείο, αλλά μία ιδιοσυγκρασία και τρόπος ζωής πού απλώνεται παντού. Ιστορικώς αναπόφευκτη ή ένταξη τής Ελλάδος στήν Ευρώπη. Στήν ξρημο τής Δύσεως, οι βασανισμένοι άνθρωποι ψάχνουν γιά τήν αλήθεια, αναζητούν έναν αληθινό τρόπο ζωής. Πράγματι ή Ελλάδα

1. Ο στίχος μεταφράζεται περίπου: «Άς κρατήσουμε τό κερδισμένο μας βήμα».

μέ τον πνευματικό της πλούτο, μέ τή χιλιάδων χρόνων παράδοσή της, έχει πολλά νά προσφέρει στήν Εὐρώπη, σέ όλόκληρο τόν κόσμο καί στόν ἴδιο τόν ἑαυτό της. Ἐχει νά προσφέρει τή μοναδική λύση: Τήν ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. Ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται ἐδῶ στή γῆ γιά νά γίνει ἄνθρωπος, δηλαδή φῶς, θεός κατά χάρη καί μετοχή. Ἀληθινή δόξα του ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα ἐν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ κάθεται στά δεξιά τοῦ Θεοῦ καί Πατρός.

Γιά νά ἐλέγξουμε τό δυτικό πολιτισμό καί νά καταλάβουμε τά ὄρια του καί τήν ἀξία του, πρέπει νά τόν γνωρίσουμε. Δέν μπορούμε νά κλειστοῦμε μέ αὐτάρκεια στόν ἑαυτό μας οὔτε νά ἀπομονωθοῦμε ἀπό τοὺς ἄλλους. Ἀπό τό μηδέν θά καταλάβουμε τήν ἀξία τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως. Πιστεύω πῶς ἔρχεται ἐποχή πού ἡ Ὀρθοδοξία θά πάψει νά εἶναι τό προνόμιο τῶν Ἑλλήνων καί θά γίνει τό μόνο καταφύγιο γιά πολλές ψυχές σ' ὄλο τόν κόσμο. Δυστυχῶς οἱ περισσότεροι Ἑλληνες πέφτουν ὀλοκληρωτικά στόν ὕλισμό, λίγοι συνειδητοποιοῦν τήν ἀξία τῆς παραδόσεώς τους. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἀκόμη μιὰ ὀρθόδοξη χώρα, ἀλλά καί ἕνας χριστιανικός τόπος πού ἐκκοσμικεῦται καί δυτικοποιεῖται κάθε μέρα πιο γρήγορα. Συναμα γίνεται πιο ἀδίωτη κι ἀπό τή Δύση πού τυφλά ἀκολουθεῖ. Οἱ δυτικοί ἔφθασαν ὅπου ἔφθασαν σιγά-σιγά καί πρόλαβαν νά κάνουν ἀντισώματα. Φωνές σάν τόν RIMBAUD, τοὺς MAUDITS, τοὺς DADAISTES, τοὺς SURREALISTES καί ἄλλες διαμαρτυρήθηκαν κατά τήν πορεία τῆς ἱστορίας γιά τό ψεύτικο τοῦ πολιτισμοῦ τους. Οἱ νέοι στή Δύση, ἀφοῦ κρέμασαν ὅλα τά εἶδωλα, τίς ψεύτικες κοινωνικές ἀξίες, πέφτουν, φυσικά, στό μηδενισμό. Μερικοί ἀναζητοῦν τή λύτρωση στά ναρκωτικά ἢ στίς ἀνατολικές πιο ἐξωτικές θρησκείες. Ἀντικατοπτρισμοί στήν ἔρημο πού ἐλκύουν μέ τό γοητευτικό τους μυστικισμό τό σημερινό ἄνθρωπο πού διψᾷ. Ἄλλοι συναντοῦν, χάριτι Θεοῦ, τήν Ὀρθοδοξία, τό ὕδωρ τό ζῶν. Σπασμένα τά εἶδωλα, βρίσκονται στό κατώφλι τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶναι σημαντικός ὁ αὐξανόμενος ἀριθμός δυτικῶν ἀνθρώπων πού σήμερα γίνονται Ὀρθόδοξοι, προπαντός Γάλλοι. Λένε ὅτι ὁ ALBERT CAMUS, πρὸς τό τέλος τῆς ζωῆς του, ἀφοῦ διάβασε τήν «Μυστική Θεολογία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας» τοῦ VLADIMIR LOSSKY,

εἶπε: «Μόνο τώρα μπορούμε νά ἀρχίσουμε νά μιλάμε γιά τόν Θεό». Αὐτό εἶναι ἕνας ἄλλος λόγος γιά τόν ὁποῖο ἔχουμε ὑποχρέωση νά φυλάξουμε ἀκέραιο τό ὀρθόδοξο δόγμα, νά τό βιώσουμε - ταπεινά, καθέννας ὅσο μπορεί - καί νά τό κηρύξουμε μέ τή σύγχρονη γλῶσσα στό σύγχρονο ἄνθρωπο. Ὅσο ὁ καιρός περνά αὐτοί πού πιστεύουν εἶναι κυρίως οἱ διανοούμενοι, πού μετά ἀπό μιά PRISE DE CONSCIENSE (συνειδητοποίηση) γίνονται ὀρθόδοξοι. Ὁ πολύς κόσμος παρασύρεται καί ἀδιαφορεῖ. Ἔρχεται ὁ τουρισμός στό χωριό καί μετά ἀπό λίγα χρόνια σχεδόν σβήνεται ἡ πίστη, ἀλλοιώνεται ἡ μορφή τοῦ χωριοῦ, ἀλλάζει καί ἡ ζωή (ἂν καί πιστεύω ὅτι ὁ Ἕλληνας, ἄθεος νά γίνει, θρησκός μένει). Οἱ πόλεις στήν Ἑλλάδα γίνονται κάθε μέρα πιό ἀσχημες, ψεύτικες καί ἀδίωτες, ἀλλά νά μὴν παραπονιόμαστε, ἡ ἀρχιτεκτονική, ὅπως καί ἡ γλῶσσα, εἶναι μιά ἔκφραση τῆς ζωῆς πού κάνουμε. Χάνουμε τόν Χριστό, χάνουμε τόν ἄξονα.

Πῶς μπορούμε νά ζοῦμε μέσα στό τσιμέντο, σέ πολυὲς πολυκατοικίες σ' αὐτόν τόν κόσμο, πού ὅσο πάει καταντάει πιό ἀπάνθρωπος καί νά μείνουμε ὀρθόδοξοι; Τό τσιμέντο εἶναι ἕνα μοντέρνο ὑλικό πού ἐκφράζει τήν ἐποχή μας, ὅπου τά πάντα ἔχουν γίνει σκόνη. Ἀπό αὐτό τό τσιμέντο βγαίνουν πλέον οἱ νέοι, πού κουρασμένοι, ταλαιπωρημένοι καί ἀπογοητευμένοι ἀπό τήν ζωή, σήμερα αὐτοκτονοῦν. Ἀπό αὐτό τό τσιμέντο βγαίνουν ἐπίσης οἱ νέοι μοναχοί πού σήμερα γαμίζονται τὸ Ἅγιον Ὄρος. Μόνο ἀκουμπώντας στίς ποικίλες πέτρες θά μπορούμε νά σταθοῦμε σέ μιά ἀναζήτηση τοῦ ἀληθινοῦ μας κορμιοῦ. Μόνο ἀκουμπώντας στοὺς ποικίλους Ἁγίους καί μοναχοὺς - νεκροὺς, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ζῶντες - θά μπορούμε νά βροῦμε τόν ἄξονα τῆς ζωῆς μας. «Φῶς μὲν μοναχοῖς, ἄγγελοι· φῶς δέ πάντων ἀνθρώπων, μοναδική πολιτεία», λέει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος. Σήμερα οἱ ἄνθρωποι ἔχουμε κέντρο καί ἄξονα τόν ἑαυτό μας. Ἀλλά ποιόν ἑαυτό μας; Τό φάντασμα τοῦ ἑαυτοῦ μας. Γιατί κι αὐτόν τόν ἔχουμε χάσει. Ὁ φόβος τοῦ θανάτου μᾶς κυριεύει. Τί λέγω τοῦ θανάτου; Τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς! Σ' αὐτή τήν «ἀνθρωπιστική» «κοινωνία» βασιζόμαστε στὸν ἑαυτό μας καί ὄχι στὸν ἄλλο. Ὑπερήφανα κλεινόμαστε στὸν ἑαυτό μας, παραπλανημένοι μέ τή φρε-

ναπάτη νά γίνουμε θεοί χωρίς τόν Θεό. Αὐτή ἡ πρώτη μας ἀρρώστεια. Αὐτή ἡ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων. Αὐτή ἡ πλάνη τῆς Δύσεως. Φιλαντία. «Εἰ θέλεις ὑφέν τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι, τῇ μητρὶ τῶν κακῶν τῇ φιλαυτία ἀπόταξαι». (Ἅγιος Θαλάσσιος).

Ὁ Δυτικός πολιτισμός εἶναι ἓνα ἀδιέξοδο, ἓνας πολιτισμός θανάτου. Δέν λέγω ὅμως νά τόν ἀπορρίψουμε ἢ νά ἀπομονωθοῦμε ἀπ' αὐτόν. Αὐτό εἶναι ἀδύνατο, «ἁμαρτία ἢ ἀπουσία ἀπό τό παρόν». Μιλᾶω γιά τή σημασία τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως γιά νά ἐλέγξουμε καί νά χρησιμοποιήσουμε αὐτόν τό πολιτισμό χωρίς νά χάσουμε τήν Ἑλληνική καί ἀνθρώπινη μας ταυτότητα. Ὁ ἴδιος ὁ πολιτισμός πρέπει νά γίνει ὄργανο γιά νά κηρύξουμε τήν Ὁρθοδοξία. Μπορεῖ ἀκόμα νά μᾶς βοηθήσει νά καταλάβουμε τόν σύγχρονο ἄνθρωπο. Οἱ δυτικοί ἔχουν ἓνα πολιτισμό πού βασιζέται στόν ἄνθρωπο καί ὄχι στόν Θεάνθρωπο Χριστό. Ἐνας πολὺ ἀναπτυγμένος πολιτισμός ὅπου ὁ ἄνθρωπος εἶναι δυστυχής. Ἐνας πολιτισμός πού φθάνει μέχρι τίς τελευταῖες του συνέπειες: τήν ἀπομόνωση τοῦ ἀνθρώπου καί τήν καταστροφή του. Ἐνας πολιτισμός ὅπου ἔχουν ἐπίσης ἀναπτυχθῆ πολλές εὐαίσθητες, λεπτές καί εἰλικρινεῖς ψυχές πού τόν κατήγγειλαν μέ προφητική φωνή. Παρ' ὅλα αὐτά οἱ δυτικοί ἔχουν ἓναν πολιτισμό.

Μπορῶ μέ χαρά νά ἐπαναλαμβάνω καί ἐγώ τά λόγια πού ἄκουσα ἀπό ἓνα Σέρβο ἱερομόναχο, ὅταν ἤμουν ἀδόκιμος καί μόλις εἶχα ἔλθει στήν Ἑλλάδα: «Ἡ μεγαλύτερη εὐλογία τῆς ζωῆς μου εἶναι ὅτι ἔχω ζήσει στήν Ἑλλάδα. Μόνο πού ἐδῶ πρέπει νά ἔχει κανεῖς αὐτιά γιά νά ἀκούσει». Ὑπεραγαπῶ τήν Ἑλλάδα, τήν ἀγαπῶ καί μέ ὅλα τά ἐλαττώματά της. Πρέπει ὅμως μέ θλίψη νά ὁμολογήσουμε ὅτι ἡ Ἑλλάδα, φορέας μιᾶς μεγάλης κι ἀτέρμονης παραδόσεως, κινδυνεύει νά διαμορφώσει ἓναν ὀλέθριο πολιτισμό, ὅσο ἀρνεῖται τήν παράδοσή της. Πολλοί Ἕλληνες ὑπερυψώνουν τόν ἀρχαῖο Ἑλληνικό πολιτισμό καί ἀγνοοῦν τήν ὀρθόδοξη παράδοση. Προσκολλῶνται ἀνεπιφύλακτα στό Ἀναγεννησιακό πολιτιστικό πνεῦμα. Λάθος νά λέμε ὅτι ἡ Ἀναγέννηση εἶναι μιᾶ ἀναγέννηση τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος. «Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες θεολογοῦσαν». Ὁ Ἀναγεννησιακός

πολιτισμός είναι άπλως μιά βαρβαρική παρερμηνεία τής αρχαίας Ἑλλάδος. Ἄρκει νά διαβάσει κανείς τήν Ἰλιάδα γιά νά καταλάβει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δέν ἔκαναν βῆμα χωρίς ἀναφορά στούς θεούς. Ἀντίθετα μέ τούς οὐμανιστές τής Δύσεως, οἱ ἀρχαῖοι δέν ἦταν ὀρθολογιστές. Οἱ οὐμανιστές πιστεύουν σέ ἀφηρημένες ιδέες καί κρύβονται πίσω ἀπ' αὐτές. Οἱ Ἕλληνες πίστευαν σέ συγκεκριμένες μορφές καί τίς ἐρωτεύονταν.

Πιστεύω ὅτι ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικός πολιτισμός ἦταν μιά χρυσαλλίδα καί ἐπρεπε νάρθει ὁ Χριστός νά τής δώσει φτερά, νά τή μεταμορφώσει, νά τή κάνει πεταλούδα. Γιαντό προσκόλληση στό Δυτικό πολιτισμό καί ἄρνηση τής παραδόσεως σημαίνει ὄχι μόνο ἄρνηση τής Ὁρθοδοξίας, ἀλλά καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἦταν τῶν πατέρων μας συνήθεια (ἂν καί Περουδιανός, χωρίς ἑλληνικό αἷμα, αἰσθάνομαι Ἕλληνας, ἐπειδή εἶμαι Ὁρθόδοξος) ἡ στούς Ἁγίους καί μοναχοῦς ἀναφορά καί τιμή. Ἡ ἐσωτερική νοερά καρδιακή προσευχή παραμένει ἡ ὄντως ἐρωτική πράξη.

**Ἱερομόναχος
Σημεών Γρηγοριάτης**

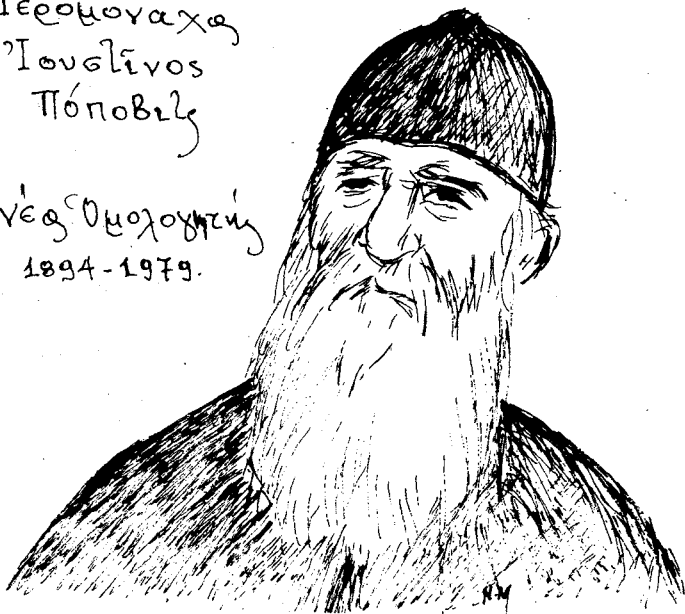
Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως 1980
Ἱερά Μονή Ὁσίου Γρηγορίου
Ἁγίου Ὄρους

ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ
ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Γερομόναχος
Ίουστίνος
Πόποβιτς

Ο νέος Ομοιοπαθής
1894-1979.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΠΑΤΕΡΑ ΙΟΥΣΤΙΝΟ ΠΟΠΟΒΙΤΣ

κατά τό 40ήμερο Μνημόσυνό του

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι ἀρχιερεῖς, ἅγιοι πατέρες καί ἀδελφοί, μέ τίς ἅγιες εὐχές σας, θά εἰπῶ λίγα λόγια πού εἶναι πολύ κατώτερα αὐτῶν τά ὁποῖα αἰσθανόμεθα ὅλοι σήμερα.

Εὐλογημένη ἡ γῆ τῆς ἁγίας Σερβίας, ἡ ὁποία δέχεται στά σπλάχνα της τόν μακαριστό π. Ἰουστῖνο, ἄνδρα ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ τά σπέρματα τῆς Ἀναστάσεως. Δοξασμένος ὁ ἀναστάς Κύριος πού μᾶς ἐχάρισε στήν δύσκολο ἐποχή μας, ἄνδρα «ἀπεσταλμένο παρά Θεοῦ» ὡ ὄνομα Ἰουστίνος. Εὐλογητός ὁ Κύριος καί Θεός μας, πού δέν ἀφήνει ἀπαράκλητο τόν λαό του, ἀλλά σέ κάθε ἐποχή ἀνιστᾷ ἄνδρας προφήτας, πού παρακαλοῦν τήν καρδίαν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁ π. Ἰουστίνος παρακάλεσε τήν καρδίαν τῆς ἐπιγείου καί οὐρανίου Ἱερουσαλήμ. Αἰσθανόμεθα οἱ ὀρθόδοξοι, ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, ὅτι ὁ π. Ἰουστίνος δέν ὠμίλησε ὡς ἓνα ἄτομο, ἀλλά ὡς στόμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξέφρασε τήν συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας, τήν πίστι τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξησε τόν πόνο τῆς Ἐκκλησίας, ἐσήκωσε τόν Σταυρό τῆς Ἐκκλησίας καί ἔγινε ἡ χαρά καί ἡ ἐλπίδα τῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό τώρα αἰσθανόμεθα ὅτι στόν τάφο του ἀκουμπᾷ ὅλη ἡ ὀρθόδοξος Σερβία, ὅλη ἡ ὀρθόδοξος Ἑλλάς, τό Ἅγιον Ὄρος καί ὅλη ἡ Ὄρθοδοξία.

Ἦλθαμε ταπεινά ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, τό Περιβόλι τῆς Παναγίας μας τό Ὄρος τοῦ ἁγίου Συμεών καί τοῦ ἁγίου Σάββα τῶν Χιλιανδαρινῶν, καί πολλῶν ἄλλων ἁγίων Σέρβων καί Ἑλλήνων καί λοιπῶν Ὁρθοδόξων, νά γονατίσουμε στόν τάφο τοῦ π. Ἰουστίνου καί νά τόν εὐχαριστήσουμε. Νά τόν εὐχαριστήσουμε γιατί στήν δύσκολο ἐποχή μας ἀνανέωσε προφητικά τό κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί ὑπενθύμησε σέ ὅλους ὅτι μόνον ὁ Θεάνθρωπος Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρ μας καί ἡ μοναδική ἐλπίδα μας. Μᾶς ὑπενθύμισε ἀκόμη ὅτι ἡ σωτηρία εὐρίσκεται στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι μόνον ἡ Ἅγία Ὁρθόδοξος Καθολική Ἐκκλησία μας καί ὅτι ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν θά γίνη ὅταν οἱ χριστιανοί τῶν ἄλλων δογμάτων, πού δέν ἀκολουθοῦν τήν ὀρθή πίστι τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, ἐπιστρέψουν μέ μετάνοια στόν Θεάνθρωπο Χριστό.

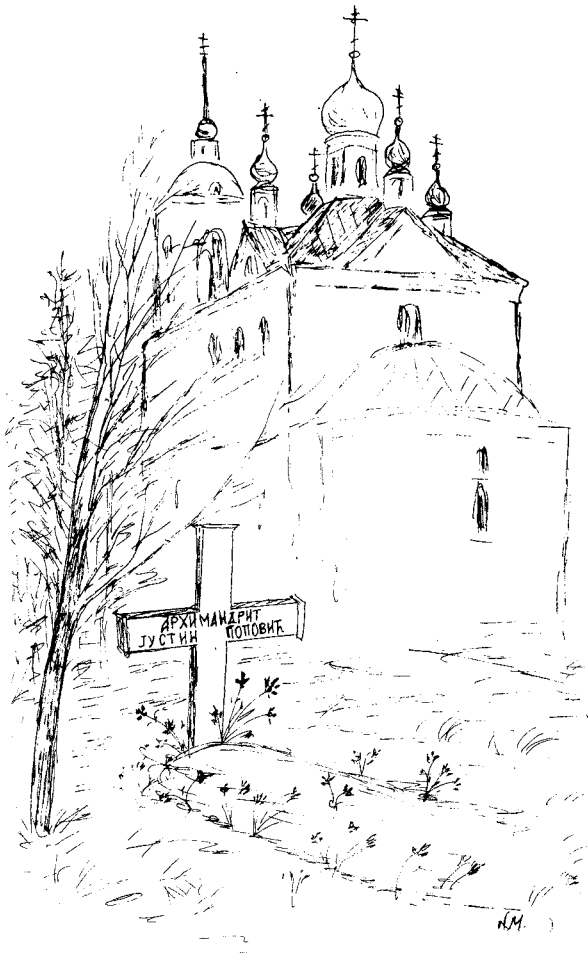
Εἴμεθα εὐγνώμονες στόν π. Ἰουστίνo, διότι ἀντετάχθη καί ἀπετέλεσε ἕνα ἰσχυρό ἀνάχωμα στό ρεῦμα τῆς ἐκκοσμικεύσεως πού ἀπειλεῖ τήν Θεολογία καί τήν ζωή μας. Στή συνείδησί μας ὁ π. Ἰουστίνος εἶναι Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας.

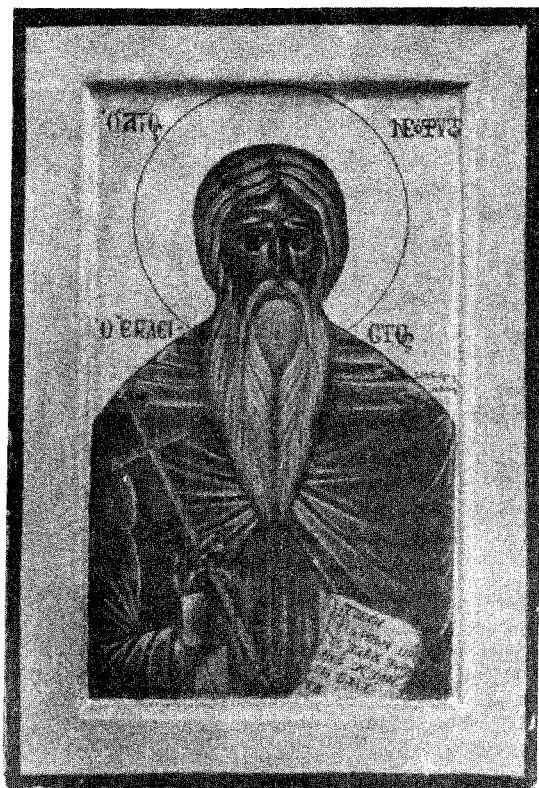
Ἦλθαμε ἀκόμη νά πάρουμε τήν εὐχή του, νά ζητήσουμε τήν εὐλογία του, γιά τό Ἅγιον Ὄρος, τοὺς Πατέρας τῆς Μονῆς μας καί γιά ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, ὥστε μέ τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ νά μείνουμε πιστοί μέχρι θανάτου στήν ἁγία πίστι μας στόν Θεάνθρωπο Χριστό καί στήν Ἅγία μας Ὁρθόδοξο Καθολική Ἐκκλησία. Ὅσο περνᾷ ὁ καιρός τόσο θά καταλαβαίνουμε καλλίτερα ὅτι τό κήρυγμα τοῦ π. Ἰουστίνου εἶναι συνέχεια τοῦ κηρύγματος τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας καί μάλιστα τοῦ τελευταίου μεγάλου Πατρός ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμά. Θά μᾶς βοηθῆ ὅλο καί περισσότερο ὁ π. Ἰουστίνος νά καταλαβαίνουμε τήν μοναδικότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, γιατί μόνη ἡ Ὁρθοδοξία διετήρησε ἀνόθευτο τό Εὐαγγέλιο τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ.

Ζητῶ τίς εὐχές τῶν ἁγίων ἀρχιερέων νά μὴ φανοῦμε ἀγνώμονες στή μεγάλη πνευματική κληρονομία πού ὁ

π. Ἰουστίνος ἀφήνει σ' ὄλους μας. Τοῦ μακαριστοῦ
Γέροντος π. Ἰουστίνου αἰωνία ἡ μνήμη.

Ἄρχιμ. Γεώργιος
Καθηγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ Ο ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΣ

*διά χειρός Ἀδελφοῦ τῆς Ι Μονῆς
Οσ. Γρηγορίου*

«Κύπρος Χριστοῦ εὐωδία...»¹

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ Ο ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΣ

Μηνί Ἰανουαρίῳ ΚΔ', μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν
Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ

Μετά τήν συνήθη στιχολογίαν τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ»
ιστῶμεν στίχους στ', καί ψάλλομεν Στιχηρά Προσόμοια.

Ἦχος πλ.δ'. Ω τοῦ Παραδόξου θαύματος.

«Ὅσιε πάτερ Νεόφυτε, τόν τοῦ Κυρίου Σταυρόν, ἐπί
ὧμων ἀράμενος, λογισμῷ θεόφροني, Αὐτῷ ἠκολούθη-
σας..., «ἐκ Λευκάρων ἀνέτειλας...», «ἐν τῇ Ἐγκλεί-
στρα ὁσίως ὠκησας...», «...ἐπί ἔτη τριάκοντα μηδόλως
ὄντως ἄρτου γευσάμενος».

«...ἄδεις ἀκατάπαυστα, χαίρων Χριστῷ ὃ ἐκ βρέφους
ἔσπευδες ἐν οὐρανοῖς ἐντυχεῖν».

Σήκωσες καρτερικά τόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ ἀπό λο-
γισμό θεόφρονα κατεχόμενος. Δέν στάθηκες πουθενά.
Ἀκολούθησες τήν τροχιά τήν καθαρτική, τήν φωτιστική,
τήν θεωτική. Λευκαρίτικε ἤλιε τῆς δικαιοσύνης. Περι-
ώρισες τό σῶμα μέσα στόν κρεμμό καί κρέμμισες τούς
περιορισμούς πού ὁ διάβολος δυναστικά στούς ἀνθρώ-
πους ἐπέβαλε, λόγω τῶν ἁμαρτιῶν καί τῶν παθῶν. Δέν
γεύτηκες ἀνθρώπινο σταρένιο ψωμί τριάντα χρόνια.
Ἄρτος οὐράνιος καί ποτήριον ζωῆς² ἔφταναν νά θρέ-

1. Στιχηρό τῶν αἰῶν, ἦχος α', τῶν οὐρανίων ταγμάτων, τῆς ἀκο-
λουθίας τῆς 28ης Σεπτεμβρίου, μνήμη τῆς ἐπανευρέσεως τῶν τιμίων
λειψάνων τοῦ ἁγ. Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου, τό 1750, β' ἔκδοσι, ἐν
Πάφῳ Κύπρου 1976, σ. 50.

2. Ἰω. 6,31-32, Ἰω. 6,54.

πουν τήν ψυχὴ καὶ τό σῶμα σου. Ἐκ μὲν μικρὸ παιδί βί-
αζες τόν ἑαυτὸ σου νά συντυγχάνη μέ τόν Χριστό. Ἐ
συννομιλία ἔγινε σέ σένα πηγὴ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.
Γι' αὐτό ψάλλεις χωρὶς κατάπαιση: «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ
ᾄσμα καινόν· ἢ αἰνεῖσις αὐτοῦ ἐν ἔκκλησία δούλων».¹

Δόξα τῶν ἐσπερίων. Ἦχος πλ.δ'.

«...Ἀγγέλου ἠξιώθης ἀκοῦσαι φωνῆς... ἐν τῷ κρη-
μῶ διαιτώμενος... ἐγκρατεία καὶ σκληραγωγία τά
πάθη ἐκνευρούμενος».

Ἀξιώθηες ν' ἀκούσης φωνὴ ἀγγελικὴ, διατρίβοντας
στό κατακόρυφο κρεμμὸ καὶ τά νεῦρα τῶν παθῶν μέ τήν
ἐγκράτεια κόβοντας, βασιλικά περπάτησες στόν δρόμο
τῆς εὐαγγελικῆς ρήτηρας: «Τοῦτο δέ τό γένος οὐ μὴ ἐκπο-
ρεύεται εἰ μή ἐν προσευχῇ καὶ νηστεία».²

Λιτή. Στιχηρά ἰδιόμελα. Ἦχος β'.

«Τῶν ἐν τῷ βίῳ πραγμάτων καταφρονήσας, πάτερ Νε-
όφυτε, τήν ἀνω πολιτείαν ἐπεπόθησας... ἀδικίαν ἀπε-
βάλου, καὶ ἐδίωξας δικαιοσύνην. Διό, πάτερ ὅσιε, μνη-
μόνευε καὶ ἡμῶν, ἐν ταῖς εὐχαῖς σου πρός Κύριον».

Ἀφοῦ περιφρόνησες τά βιωτικά, κοσμικά, μάταια
πράγματα καὶ σχέσεις, δηλ. τόν πλοῦτο, τήν εὐδαιμονία,
τήν ἐπαγγελματικὴ σταδιοδρομία, τήν ἡδονικὴ σχέση μέ
τούς ἀνθρώπους, τίς εὐκολίες τῆς ἐλαστικῆς κοινωνίας
πού συγχωρεῖ ὅσα δέν συγχωροῦνται καὶ δέχεται ὡς
ἀξίες τίς ἀπαξίες, ἐπόθησες νά γίνης οὐρανοπολίτης, κά-
τοικος τῆς Νέας Σιών, τῆς Νέας Ἱερουσαλήμ. Ἀπέβαλες
τήν ἀδικία καὶ ἐπεδίωξες νά δικαιωθῆς διὰ τῆς πίστεως
στόν Ἰησοῦ Χριστό. Δέν ἤλπισες ποτέ στήν ἀνθρώπινη
δικαιοσύνη πού θανατώνει καὶ δέν ἀνασταίνει. Ἀγάπη-
σες τόν νοητὸ ἥλιο τῆς δικαιοσύνης, τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ
τόν σεσαρκωμένο, τόν Σταυρωμένο, τόν Ἀναστημένο καὶ
Ἀναληφθέντα. Γι' αὐτό, ὅσιε πάτερ, θυμήσου μας. Μὴ
ἔσχνᾶς τούς ἀμαρτωλούς, τούς κατατρεγμένους καὶ

1. Ψαλμός Δαυίδ, 149,1.

2. Ματθ. 17,21. Μάρκ. 9,29.

περιφρονημένους ίκέτες σου, όταν εϋχεσαι πρὸς τὸν Κύριο καὶ Θεό μας.

Δόξα. Ἦχος πλ. δ΄.

«...τὴν θεόπνευστον Γραφήν ἐθεολόγεις τρανώς...»

Ἡ σκηνώσασα καθαρὴ Σοφία τοῦ Ἁγ. Πνεύματος μέσα στὴν καθαρὴ ἀπὸ πάθη καὶ λογισμοὺς καὶ δαίμονες καρδιά σου, σέ ἀξίωσε νά ἐκπληρώσης ἓνα μακαρισμό: «Μακάριοι οἱ καθαρὸί τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται». ¹ Αὐτὴ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ ἐνυπόστατος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, σέ δίδαξε καὶ σέ φώτισε νά Θεο-Λογῆς. Νά ζῆς, νά κινῆσαι, νά εἶσαι, καὶ νά γράφης, ὅ,τι ἔχει παραδοθῆ στοὺς ἁγίους πατέρες τῆς Ὁρθόδοξης μας Ἐκκλησίας, τῆς μόνης Ἐκκλησίας. Θεολόγος Θεοδίδακτος, πνευματοκίνητος, ἀγράμματος καὶ μωρός κατὰ τὴ κοσμικὴ μόρφωση, ἀλλὰ σοφὸς κατὰ τὸν Χριστό καὶ τὸ φρόνημα τῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Μελίρρυτος Χρυσόστομος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου χαρακτηρίστηκες. Ἀνήκουστο θαῦμα τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἐφραξες τὰ στόματα τῶν νοητῶν λιονταριῶν. Κατατρόπωσες τοὺς ἐπιβουλευτὲς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἤθους τοῦ τόπου καὶ τοῦ λαοῦ σου. Μὴ μᾶς ξεχνᾶς, μεγάλε κι ἀδιάψευστε προστάτη μας.

Εἰς τὸν στίχον. Στιχηρὰ Προσόμοια. Ἦχος πλ.β΄.

Ὅλην ἀποθέμενοι.

«...Ἱεροσολύμων, πόλιν θείαν σπεύδων ἔφθασες, καὶ προσκυνήσας, ἴχνη τοῦ Κυρίου τὰ πάνσεπτα».

Προτοῦ καταλήξης στὴν θεοχάρακτη Ἐγκλείστρα σου, πόθησες νά προσκυνήσης τὰ σεπτὰ ἴχνη τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν φύλακά σου ἄγγελο, πηγες μέχρι τὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη ψάχνοντας νά βρῆς σαρκωμένους ἀγγέλους καὶ οὐρανόθεν ἀνθρώπους. Ἡ Ὑπακοὴ σέ ὀδηγοῦσε στὴν ὑπακοή. Ὁ Χριστὸς κατὰ φύση σέ ὀδηγοῦσε σέ Χριστούς κατὰ χάρη ὥστε νά γίνης ὁμόσκηνος τῶν ἀγγελουειδῶν ἐκείνων ὑπάρξεων πού βί-αζαν τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά ἔλθῃ στὴν γῆ μέ τὴν

1. Ματθ. 5,8.

παρθενία, τήν ἀκτημοσύνη καί τό ταπεινό φρόνημα. Ὁ παρθος σου δέν ἐκπληρώθηκε τελείως. Ἔπρεπε νά γίνης φωτιστής τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου μέ ἔδρα τήν Κύπρο, διότι τότε ἤθελε ὁ διάβολος νά μετατρέψῃ τό νησί τῆς Παναγίας καί τῶν ἁγίων σέ νησί τῆς Ἀφροδίτης. Κινούμενος ἀπό τόν θεϊκό ἔρωτα τύφλωσες τόν σαρκικό καί τόν ἐθέωωσες, τόν ἀνέστησες καί τόν ἐκκλησιοποίησες. Ὅπως ὁ Χριστός προσέλαβε ὅλην τήν ἀνθρώπινη φύση (πλήν τῆς ἁμαρτίας) προσφέροντας ὅλο τόν ἑαυτό του, ἀφθαρτίζοντας καί ἀθανατιζοντας τήν, ἔτσι καί σύ. Προσέλαβες ὅλο τό σύγχρονό σου κόσμο καί τόν λαό τῆς Κύπρου, κατά χάρη βέβαια, ἐκούσια. Σήκωσες τόν Σταυρό τοῦ πόνου, τῆς θλίψεως καί τῆς δουλικῆς ὑποδουλώσεως στούς «φίλους καί συμμάχους» μας Δυτικούς, στούς ὁποίους ποτέ δέν ἀνήκαμε, οὔτε ἀνήκουμε οὔτε πρόκειται νά ἀνήκουμε ἱστορικά, πολιτιστικά, πνευματικά καί ἐκκλησιαστικά. Στήριξες τήν ἀποκαμένη ἐλπίδα. Γι' αὐτό, ἀπολύτρωσε καί μᾶς σήμερα ἀπό τοὺς πειρασμούς, τίς θλίψεις, τίς συμφορές τῆς ζωῆς καί τίς ἐπερχόμενες ποικίλες περιστάσεις.

Δόξα, τῶν Ἀποστόλων. Ἦχος β'.

«Τῶν ἀρετῶν ἐδείχθης ὑπογραμμός ἐπί τῆς γῆς μυστικῶς... ταπεινώσιν ἄμετρον ἐνεδείξω, καί τοὺς ἐμπιστευθέντας σοι ποιμένας ὀρθῶς, εἰς μάνδραν ἁγίαν ἐνήλασας, . . μὴ ἐπιλάθου καί νῦν τῆς ποιμένης σου, . . . καί ρύου σκανδάλων τοὺς τιμώντάς σε».

Μυστικά φανερώθηκες καί ἀναδείκτηκες ἀπό τήν Ἁγία Τριάδα τύπος καί ὑπογραμμός ὄλων τῶν ἀρετῶν, διότι εἶχες ἄμετρη ταπείνωση, τήν Δεσποτική δηλ. ἰδιότητα: «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτός εἰμι καί ταπεινός τῆ καρδία καί εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν . . .»¹ Πράγματι ἡ ταπείνωσή σου αὐτή προσείλκυσε τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ καί τοὺς χριστιανούς πού ποθοῦσαν τήν σωτηρία καί τόν ἁγιασμό τους. Καί, κατόπιν θείας εὐδοκίας καί συγκαταβάσεως συγκρότησες μιά ἁγιασμένη μάνδρα, λογική ποιμένη, τήν ὁποία ἐποίμανες ὀρθά, δηλαδή ὀρθόδοξα, χωρίς ἐγωϊστική ἔπαρση, οὔτε

1. Ματθ. 11,29.

ἀντιδικία, οὔτε προσπάθεια αὐτοδοξολογίας, οὔτε αὐταρξείας, οὔτε ἐφαρμογῆς αὐτονομημένης ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, οὔτε χωρισμοῦ ἀπό τό ὅλο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε ἐπιβολῆς αὐταρχικῆς, οὔτε φιλαρχίας. Ἄλλὰ θεόφιλος καθὼς ἦσουνα ἐφάρμοσες τήν πράξη καί τήν θεωρία τῆς Ἐκκλησίας: « . . . εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καί πάντων διάκονος».¹ Ἄγιε Νεόφυτε καί θαυματουργέ, μή ξεχνᾶς τήν ποιίμνη σου. Κι ἐμεῖς λαός δικός σου εἴμαστε, διότι καί σύ ἀνήκεις στό λαό τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία. Καί ἐλευθέρωσε, ἐμᾶς πού σέ τιμοῦμε καί τόν κόσμο ὅλο ἀπό τά σκάνδαλα πού ψυχραίνουν τήν ἀγάπη καί ἀποκόπτουν τήν Κοινωνία τῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος μέ τά ἀνθρώπινα.

Μετά τόν πολυέλεον. **Κάθισμα. πλ.δ΄.** Τήν Σοφίαν καί Λόγον.

« . . . καί τοῦ Ἰῶβ ἐδέξω πληγὴν τήν ἀνύποιστον . . . »

«Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς . . . Καί ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ Θεός ἐπέειπεν αὐτούς, καί εὗρεν αὐτούς ἀξίους ἑαυτοῦ . . . Κρινοῦσιν ἔθνη καί κρατήσουσι λαῶν . . . »²

Δέχτηκες θεοφόρε καί σοφέ Νεόφυτε τήν πληγὴ τοῦ Ἰῶβ στό ξεραμένο σου κορμί. Πειράκτηκες ἀπό τόν διάβολο κατά παραχώρηση Θεοῦ καί βρέθηκες ἀξίος πολεμιστής τῆς ὑπομονῆς καί ἀγογγυσίας. Λίγο χρόνο παιδεύτηκες ἀπό τόν Κύριο. Εὐεργετήτηκες ὁμως πολύ. Δέν κράτησες γιά τό χατήρι τοῦ ἑαυτοῦ σου τίποτα. Ζήτησες νά μείνης ἀκτήμονας δίδοντας σέ μᾶς τίς εὐεργεσίες πού ὁ Θεός σοῦ δώρησε, καί τό δικό σου παράδειγμα: «Τά σά ἐκ τῶν σῶν σοί προσφέρομεν κατά πάντα καί διά πάντα».³ Γι' αὐτό ὁ Θεός σοῦ χάρισε τό δικαίωμα νά κρίνης τά ἔθνη καί νά γίνης κύριος τῶν λαῶν. Δεσποτικό, ἔσχατολογικό, προφητικό χάρισμα. Τά ἔθνη καί οἱ λαοί κρίνονται ἀπό ἀγίους, θεωμένους ἀνθρώπους πού

1. Μαρκ. 9,35.

2. Σοφ. Σολ. 4,13. Σοφ. Σολ. 3,5 καί 8.

3. Θ. Λειτουργία ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου.

ἔχουν ἡγεμονικό ἀπλανῆ νοῦ καί καρδιά, διηγεκῶς καί ἀκλινῶς ἐστραμμένα πρὸς τὸ θεῖο ἄκτιστο φῶς τῆς Τρισηλίου Θεότητος. Ποιὸς ἄραγε θά μπορέσει ν' ἀποφύγει τοὺς ἐλέγχους σου κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως; Ἀλλὰ καί πάλι σέ παρακαλοῦμε συγκατένευσε καί γίνε ἐπιεικῆς καί φιλόανθρωπος. Ὁδήγησέ μας στὴν εὐλογημένη Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, τὴν μετάνοια.

Κανὼν τοῦ Ἁγίου Νεοφύτου. Ἦχος πλ. δ'.

Ῥοδή Γ'. – «... χρόνοις πενήκοντα πέντε διήρκεσας, πᾶτερ ταῖς βίαις τῆς φύσεως ἀντιμαχόμενος».

Πενήνταπέντε χρόνια ἔγκλειστος ἔμεινες βιάζοντας τὴν φύση τὴν ἀνθρώπινη. Ἐπάλευες σκληρά. Χωρὶς συγκατάβαση. Αὐστηρὸς στὸν ἑαυτὸ σου, ἐπιεικῆς, συμπαθῆς, εὐπροσήγορος στοὺς συναθρώπους σου. Μόνο οἱ πέτρες τῆς Ἐγκλείστρας γνωρίζουν τοὺς ἀγῶνες, τίς ἀγρυπνίες καί τίς νηστείες σου. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς σέ δόξασε ἑκατονταπλάσια. Σέ ὕψωσε ἢ ταπεινώσει καί ἡ ἀποφυγὴ τῆς μάταιης δόξας καί σου ἔγινε πρόξενος ἀγισμοῦ.

Ῥοδή Στ'. – «Ἰδρῶσιν ἀσκητικοῖς καί ἐργοχείρῳ ἀσχολούμενον, φθονήσας ὁ πονηρὸς ὀλέσαι σε ἔσπευσε· λίθον γάρ σοι ἄνωθεν κρεμᾶ τοῦ σπηλαίου σου, ἀλλ' ἀρρύσθης τῇ δυνάμει Χριστοῦ».

Ὁ πονηρὸς σ' ἐφθόνησε ἐξ αἰτίας τῶν ἀσκητικῶν ἰδρώτων καί τῆς ἐργατικῆς ἀσχολίας σου. Θέλησε δέ νά σέ φονεύσει. Γι' αὐτὸ μιά μέρα πού λάξευες μέ ἔνθεο ζῆλο τὸ μονοπάτι πρὸς τὴν νεώτερη Ἐγκλείστρα σου, ἐκρήμησε καί ἐκύλισε κατεπάνω σου ἓνα πελώριο βράχο. Ἀλλὰ μέ τὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ ἐλευθερώθηκες ἀπὸ τὸν κατακρημισμό.

Ῥοδή Ζ'. – «... φωτιζόμενος τὰ μέλλοντα ἑώρας, ὡς παρόντα Χριστῷ πανόλβιε...»

Εἶχες καί τὸ προορατικὸ χάρισμα, τρίτο στή σειρά μετὰ τὸ διορατικὸ καί τὸ ἐνορατικὸ. Ἀνάλογα δέ μέ τὴν περίστασις χρησιμοποιοῦσες καί τὸ κατάλληλο χάρισμα, πρὸς ὠφέλεια τῶν πιστῶν καί δόξα τοῦ Θεοῦ. Διότι,

ὅποιος ἔχη τό προορατικό, ἔχει καί τά ἄλλα ἐν Χριστῷ. Κι ἔβλεπες τά μελλούμενα ὡς συμβαίνοντα. Παράδοξο, παράλογο, παράξενο. Ὅπου θέλη ὁ Θεός, νικᾶται ἡ τάξη καί ἡ ἄρμονία τῆς φύσεως.

Ῥωδή Η'. – *Ράκη νῦν ἄπερ ὠρισας, τῆς σαρκός τά καλύμματα, ἔνδον ἐν τῇ θήκῃ πρό τῶν χρόνων ἴστανται, ἐν τῷ σεπτῷ τεμένει σου . . .*»

Λίγο προτοῦ κοιμηθῆς τόν μακάριο ὕπνο τῶν δικαίων, ὠρισες στήν Τυπική σου Διαθήκη: «Ἄγαθόν ὑπέρτερον παντός ἀγαθοῦ Θεοῦ φόβος καί μνήμη θανάτου . . .» Μετά παρηγγειλες στούς μαθητές καί συμμαναστές σου νά σέ ντύσουν μετά τήν κοίμησή σου μέ τά ράκη πού ἐσύ ἔρραφες, καί νά σέ βάλουν σέ φέρετρο πού ἐσύ κατεσκεύασες ἀπό πεῦκο, κυπαρίσι καί κέδρο, κατά τό ὑπόδειγμα τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ καί νά σέ ἐνταφιάσουν στόν τάφο πού ἐσύ πάλι ἐλάξευσες μέσα στήν Ἐγκλειστρα. Κι ἀφοῦ τελειώσουν τά τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας καί πρέποντα στούς μοναχοῦς, νά κτίσουν ἕνα τοῖχο χωρίς θυρίδα μπροστά στόν τάφο, ὥστε νά μή δοξαστῆς μετά θάνατον. Ὅμως, «τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος . . .»¹ Ἔτσι ὁ τάφος σου μέχρι σήμερα εἶναι πηγὴ θαυμάτων, ἁγιασμοῦ καί παρηγοριᾶς.

Αἶνοι, ἦχος α'. Πανεύφημοι μάρτυρες.

«Θεόφρον Νεόφυτε, καθωράθης μέγιστος, φωταγωγῶν τήν ὑφήλιον, θαυμάτων λάμπησι, καί ἐνθέων ἔργων ὄθεν μετά κοίμησιν, τό ἄδυτόν σε φῶς ὑπεδέξατο . . .»

Θεόφρονα φωστήρα Νεόφυτε, φανερώθηκες μεμπτος ἀσκητής καί παιδαγωγός τοῦ λαοῦ σου, φωταγωγώντας τήν ὑφήλιον μέ τίς θεῖες ἐλλάμπησι τῶν θαυμάτων καί τῶν θείων ἐσωτερικῶν ἔργων σου· ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων μετά τήν κοίμησή σου, τό ἀνέσπερο καί ἄδυτο φῶς σέ ὑποδέχτηκε αἰώνια. Ἀμήν.

ν.μ.γ.

1. Ψαλμ. 15(16),3.

**Ὁ Ὅσιος Γέροντας
Ἰωακείμ Μακρουγένης ὁ Ἀκαρνάν
Σκευοφύλακας καί νέος κτίτορας
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου
Ἀγίου Ὁρους Ἀθω**

«...ὁ ἀγιώτατος Γέροντας καί Προστάτης καί κοινός
ἡμῶν πατήρ Κύριος κύρ Ἰωακείμ μοναχός... ἠμπόρεσεν
ὁ γενναῖος οὗτος πατήρ ἡμῶν κύρ Ἰωακείμ καί ἀπόκτη-
σεν αὐτίς τοῦτο τό ἱερόν Μοναστήριον ὄχι μόνον εἰς τό
πρῶτον κάλλος καί εἰς μήκος καί εἰς εὖρος ἀλλ' ἑκατον-
ταπλασίως ὡς ὁρᾶται τήν σήμερον καί ὡς μαρτυρεῖται
ἀπό ἀμετρήτους γλώσσας...»

(Χειρόγραφον ὑπ' ἀριθ. 22, φύλ. 2, Βιβλιοθήκη Ἱ. Μ. Γρηγο-
ρίου)

Γεννήθηκε στήν Ἀκαρνανία τό 1710 καί κοιμήθηκε
στό Νοσοκομεῖο τῆς Μονῆς μας τό 1815, πλήρης χάριτος
Θεοῦ, ζωῆς, ἀγώνων, προσευχῶν, ἀγρυπνιῶν καί νη-
στειῶν. Εὐεργέτησε, ἔσωσε, ἔκτισε, ἐπόνεσε, ἐσυκοφάν-
τήθηκε, προσέφερε. Ἀγάπησε ὄχι μόνον τό Ἅγιον Ὁρος,
ἀλλά καί τό Πατριαρχεῖο Κων/πόλεως, ὅπου στήν περι-
οχή του ἔκτισε ἀπ' ἀρχῆς δυό Μονές: Τοῦ Γρηγορίου,
καί τῆς Μεταμορφώσεως, στό νησί Πρώτη τῆς Προπον-
τίδος τό 1783 καί 1785 κατ' ἀντιστοιχία. Ὅχι μόνον τό
Πατριαρχεῖο καί τούς ὁμοεθνεῖς, ἀλλά καί τούς ἄλλο-
εθνεῖς ὁμοδόξους Μολδανοῦς, Οὐγγροβλάχους κ.ἄ. Ἐξ
αἰτίας τῆς φιλάνθρωπης, εὐσπλαχνικῆς, ἐνθεωμένης
καρδιάς του, τοῦ σεμνοῦ καί ἡσυχαστικοῦ του ἤθους καί
πνεύματος, ἡ Ἱ. Κοινότης τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐπανειλημ-
μένα τόν ἔστελλε ὡς ἐκπρόσωπο καί Οἰκονόμο τῶν Ἀγι-

ορειτικῶν περιουσιῶν καὶ μετοχιῶν, κινητῶν καὶ ἀκινήτων, ἐκτός τοῦ Ὄρους, κυρίως στίς παραδουνάβιες χώρες: «*Τ.Σ. Ἱερᾶς Κοινότητος. Ὅσιώτατε ἅγιε Σκευοφύλαξ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Γρηγορίου κύρ Ἰωακείμ, ἐκ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας ἀσπαζόμεθα, ἅπαντες οἱ προεστῶτες ἀπάντων τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Παρακαλοῦντες καὶ τόν ἐλεήμονα Θεόν καὶ τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ὑπὲρ τῆς καλῆς σου ὑγείας καὶ ψυχικῆς σου σωτηρίας, κοινῇ γνώμῃ τῆς καθ' ἡμᾶς Συνάξεως τοῦ Πρωτάτου ἐψηφίσαμεν Ἐξάρχους εἰς Βλαχίαν καὶ Βογδανίαν (σ.σ. σημερινές Οὐγγαρία καὶ Ρουμανία) τρία σεμνά καὶ εὐλαβητικά πρόσωπα καὶ ἔχοντα τὴν ὁμοτιμίαν τόν Πανοσιώτατον ἅγιον Ἀρχιμανδρίτην Λαύρας κύρ Διονύσιον, καὶ τόν Παγοσιώτατον Χιλιανδαρίου κύρ Στέφανον, καὶ τὴν Ὅσιότητά σου, ἐγράψαμεν καὶ τὰ γράμματα εἰς διάφορα ἀξιοπρεπῆ πρόσωπα· διὰ τοῦτο σέ παρακαλοῦμεν νά μὴ ὀκνεύσης διὰ τό συμφέρον τῆς Κοινότητος· καὶ δέν εἶναι αὐτὴ ἀπλῆ βοήθεια, ἀλλὰ ἀνακαινισμός τῶν Μοναστηρίων, ὅτι ἂν δέν προφθάσῃ τό ἔλεος τῶν Χριστιανῶν εἰς τό Ἅγιον Ὄρος, ἔκλεισαν τὰ Μοναστήρια· . . . 1775 Μαρτίου 4. Ἄπαντες οἱ Προεστῶτες ἀπάντων τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Εὐχετικῶς».*

(Βαρλαάμ Ἀγγελάκου, μ. Γρηγοριάτου, Ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἄθω Ἱερά Μονή τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, 1300-1921, Θεσ/νίκη 1921, σ. 158).

Ἀναγνωριζόταν ἀπό ὄλους τοὺς ὀρθοδόξους ὡς ἄνδρας φιλόθεος, ἡσυχαστής, φιλόπτωχος, φιλόπονος, ἐλευθερωτῆς ψυχῶν καὶ σωμάτων. Ἀκόμη κι ὁ Σουλτάνος τόν εὐλαβήθηκε δυό φορές ὅπου συναντηθήκανε ἐξ αἰτίας τῆς ἰλαρῆς, μεγαλοπρεποῦς προσόψεώς του καὶ τοῦ ἀπλοῦ, ἀνεπιτήδευτου ἠθους. Τοῦτο φαίνεται στό πῖό κάτω γράμμα: «*Ἐλέω θεοῦ Μητροπολίτης καὶ Ἀρχιεπίσκοπός τε καὶ Πλαγηνῶν Ἐξάρχος.*

Ὁ τοῦ κατά τό Ἀγιώνυμον Ὄρος κειμένου Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Γρηγορίου ὀνομαζομένου, καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Νικολάου, σεμννομένου γνησιᾶ κουρᾶ Ὅσιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Ἰωακείμ, πολλά εὐεργετήσας τὴν πατρίδα μας διὰ τῆς

ἐλευθερίας πολλῶν χριστιανῶν ἐντοπίων, αἰχμαλωτισθέντων ἐν τῷ διαστήματι τοῦ παρελθόντος πολέμου, (σ.σ. Τουρκο - Αὐστριακοῦ πολέμου 1772-1775) καί νῦν κοινός ἔξαρχος ἀπό μέρους ὄλων τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ὄρους πεμφθεῖς ἐνταῦθα ἐπ' ὠφελεία αὐτῶν, προθυμούμενος... νά συνεργήσῃ ἐν πάσῃ ἀγαθοεργίᾳ κοινῇ τε καί ἰδίᾳ, μή ἀγαπῶν δέ εἰς τό διάστημα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς του, νά παρενοχλῆται ἢ φιλιότητι ἡσυχία του ἐν μέσῳ τῆς πολιτείας, ἐζήτησε παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος γωνίαν που τινά ἀπωκισμένην τῆς τύρβης διά νά ἐφυσυχάσῃ ἀπερισπάστως... κατά τό χιλιοστόν ἑπτακοσιοστόν ἑβδομηκοστόν ἔκτον, ἐν Μηνί Μαΐῳ. Ὁ Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος βεβαιοῖ».

(Βαυλαάμ Ἀγγελάκου, ἐνθ. ἄν. σ. 152).

Ἦλθε στό Ἅγιον Ὄρος τό 1740 μέ τό ὄνομα Ἰωάννης Βεσμιντάριος ἀπό τήν Κωμόπολη Κατοχή Ἀκαρνανίας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. (Βησσαρίωνος ἀρχιμ. Γρηγοριάτου, καθηγουμένου, Κώδιξ ἱστορικοῦ Μοναχολογίου τῆς ἐν ἁγ. Ὄρει Ἁθῶν ἰ. μονῆς τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου (1282-1910) ἐκδ. β', σ. 17).

Στή Μονή Γρηγορίου κουρεύτηκε μοναχός καί μετωνομάστηκε Ἰωακείμ. Ἡ καρδιά του φλεγόταν ἀπό τόν θεῖο ἔρωτα. Ποθοῦσε τήν ἡσυχία καί τήν κατά μόνας συνομιλία καί ἐνατένιση τοῦ προσώπου τοῦ θεανθρώπου, γλυκύτατου Ἰησοῦ. Πῆγε στήν Μικρῇ Ἁγίᾳ Ἄννα καί ἀσκήτεψε λίγο καιρό σέ μιά σπηλιά κοντά στήν κλύδα τῶν Ἀρχαγγέλων, ὅπου ὁ Ἀγάπιος Λάνδος ὁ Κρητικός ἔγραψε τό βιβλίον «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία». Ὅταν δέ τό 1762 κἀκεῖ ολότελα ἡ Μονή μας καί καταστράφηκαν τά πάντα, ἐκτός τῶν ἁγίων λειψάνων καί ἰ. ἀμφίων, ἀνέλαβε κατόπιν παρακλήσεως τῶν ἀπελπισμένων Γρηγοριατῶν, νά τήν ἀνοικοδομήσῃ. Μόλις τήν ἀντίκρουσε ἀπό ψηλά, ἐρχόμενος μέ τά πόδια ἀπό τήν Ἱ. Μ. Διονυσίου, ἀπελπίστηκε καί αὐτός. Κι εἶπε: «Ὅσον θά γίνουν τά ἰδικά μου γένεια (ἦταν τελείως ἀγένειος), τόσον θά γίνῃ καί αὐτό πάλιν Μοναστήρι». Ἀμέσως βλέπει νά φυτρῶνῃ ἡ γενειάδα του καί νά φθάνῃ μέχρι τήν γῆ. Ἄλλη παράδοση ἀναφέρει ὅτι κάθησε περίλυπος σ' ἓνα βράχο καί κοίταζε τό καμένο Μοναστήρι. Τότε εἶδε νά

ἔρχεται ἀπό τή Μονή πρὸς αὐτόν ἕνας γέροντας μοναχός: «—Τί ἔχεις, πάτερ μου, καί στενοχωριέσαι; — Κάηκε ἡ μονή τῆς μετανοίας μου καί δέν βλέπω πὼς πρόκειται νά κτιστῆ ποτέ. — Τό μοναστήρι θά ξανακτιστῆ! — Ὅσον θά γίνουν τά ἰδικά μου γένεια, τόσον θά γίνῃ καί αὐτό πάλιν Μοναστήρι. — Καί τά γένεια σου θά γίνουν καί τό μοναστήρι θά ξανακτιστῆ, εἶπε τό γεροντάκι κι' ἔξαφανίστηκε ἀπό μπροστά του. Τότε φύτεωσαν τά γένεια του μέχρι τῆ γῆ. Κατάλαβε πὼς ἦταν θέλημα Θεοῦ καί τοῦ Ἁγίου Νικολάου (αὐτός ἦταν ὁ γέρο - μοναχός) νά κτιστῆ πάλι ἡ Μονή. Μέ τὴν συγκατάθεση τῆς Ἱ. Κοινότητος πηγαίνει στὴν Πόλη καί βρίσκει τὸν Πατριάρχη, ἀπὸ τὸν ὁποῖο παίρνει ἄδεια νά κἀνῃ ἔρανο. Θέλοντας νά περάσῃ στὸν Γαλατᾶ, σταματᾶ κατὰ λάθος τὴν Σουλτανικὴ ἄκατο. Ὁ Σουλτάνος τὸν καλεῖ ν' ἀνέβῃ θαυμάζοντας τὴν τόλμη του. Ὅταν προσκύνησε ὁ Γ. Ἰωακείμ, ἀπλώθηκε μέχρι κάτω ἡ γενειάδα του. Ὁ Σουλτάνος συγκινήθηκε κι ἀπόρησε. Ποιὸς εἶναι ὁ σεβάσμιος αὐτός μακρυγένης; Ὁ Γέροντας τοῦ ἐξήγησε. Ὁ Σουλτάνος ἔδωσε 25.000 γρόσια. Θαῦμα τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ὁ Γέροντας Ἰωακείμ ἀρχίζει νά ἐλευθερώνῃ Μολδανοὺς καί Βλάχους Χριστιανοὺς, αἰχμαλώτους τῶν Τούρκων καί νά βοηθῆ τοὺς Φαναριώτες ἡγεμόνες τῶν Βαλκανίων νά διατηρήσουν τίς θέσεις τους πρὸς ὄφελος τῆς πονεμένης Ρωμηοσύνης. Τό μαθαίνει ὁ Σουλτάνος καί θέλει νά τὸν φονεύσῃ. Τελικά τὸν καλεῖ ν' ἀπολογηθῆ. Βλέπει τὴν γενειάδα. Σαστίζει. Εὐλαβεῖται. Καί τοῦ χαρίζει τὴ ζωὴ. Φεύγει τότε, βοηθούμενος κι ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνες τῶν Παραδουναβίων χωρῶν καί μέ τὴν συγκατάθεση τῆς Ἱ. Κοινότητος τακτοποιεῖ τίς ἐκεῖ Ἁγιορειτικὲς ὑποθέσεις. Στέλλει συνέχεια χρήματα γιὰ τὴν ἐπανεγερση τῆς Μονῆς μας. Δέχεται ὡς δωρεές τά Μοναστήρια Βυζάντια (Μολδαυῖα) καί ἁγ. Σπυριδῶνος (Βλαχία) χάρι τῆς Μ. Γρηγορίου, ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνες καί ἀρχιερεῖς τοῦ τόπου.

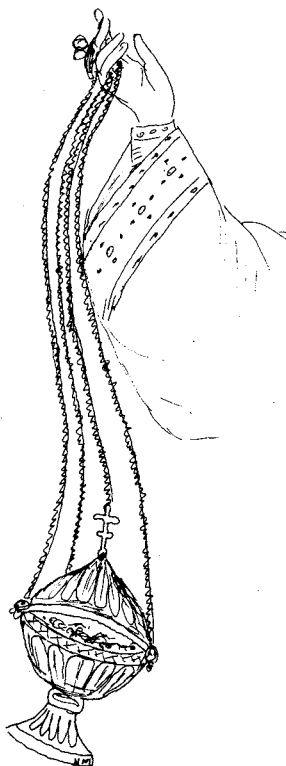
«...Εἶτα κατῆλθεν ὁ Ἰωακείμ ἀπὸ Βλαχίας εἰς Κωνσταντινούπολιν καί ἀπέστειλε τά συναχθέντα χρήματα εἰς τὸ Ὄρος πρὸς τὸ Μοναστήριον καί ἐτελειώθη ἡ οἰκοδομὴ ὅλης τῆς Μονῆς, καί τοῦ περικαλλοῦς Ναοῦ τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται

λαμπρότερος τοῦ προτέρου πυρποληθέντος, μέ κιόνια ἔσωθεν καί ἔξωθεν. Τράπεζαν καί παρεκκλήσια. Μετά δέ ταῦτα ὑπέστρεψεν καί αὐτός ὁ Ἰωακείμ καί ἠσύχασε, πλήρης ἡμερῶν γενόμενος ζήσας τόν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἔτη ἑκατόν πέντε.

Καί ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, οὗ τό μνημόσυνον μένει διαιωνίζον, ὡς νέος κτίτωρ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς γενόμενος, ἐπικουρία καί ἀντιλήψει καί συνάρσει τοῦ μεγάλου ἐν Ἱεράρχαις θαυματουργοῦ Νικολάου, οὗ ταῖς ἀκοιμήτοις πρεσβείαις τύχομεν τῶν ἀκηράτων ἀγαθῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. Ἀμήν».

(Κώδικας Κτιτόρων τῆς Μ. Γρηγορίου, χειρόγραφος, ὑπ' ἀριθ. 34 φύλ. 8-13).

ν.μ.γ.

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ μακαριστοῦ γέρο - Ἐνώχ στό Μοναστήρι μας

Εἶχε ἔρθει ἀπρόοπτα καί χωρίς ἐπίσημη ὑποδοχή στό μοναστήρι, σάν ἕνας ταπεινός προσκυνητής πού μέλημά του ἦταν ν' ἀπολαύσῃ τή Χάρι τοῦ Θεοῦ σ' ὄλη τή ζωή τοῦ κοινοβίου.

Δέν τόν γνωρίζαμε ἀπό πρῖν οἱ πιό πολλοί, μολονότι εἶχαμε ἀκουστά τήν ἀρετή του. Ὅμως δέν χρειάστηκαν συστάσεις πολλές, τόν νοιώσαμε ἀμέσως, μόλις τόν εἶδαμε. Ἦταν ἕνα ἀπ' τά παιδάκια αὐτά πού εἶπε ὁ Κύριος ὅτι θά κάνουν δική τους τήν Οὐράνιο Βασιλεία. Ρωτήσαμε γιά τ' ὄνομά του κι ὅταν τό μάθαμε, πετάξαμε: Ὁ γέρο - Ἐνώχ, ὁ Ρουμάνος ἀσκητής ἀπ' τήν Καψάλα. Μυστικά τό μοναστήρι πανηγύριζε!

Στήν ἐκκλησία στεκόταν ἡσυχα στό στασίδι του καί τήν ὥρα τοῦ προσκυνήματος ἦταν ὄλο μετάνοιες. Τό προσωπάκι του ἔλαμπε. Κρατοῦσε ἕνα κομποσχοῖνι καί τό γυροῦσε ἄρρυθμα. Φοροῦσε κάτι μπότες δερμάτινες καί τριμμένο ράσο καί σκουῖφο. Τά χαρακτηριστικά του μαρτυροῦσαν ἄσκησι, κόπο, κακοπάθεια.

Σάν βγήκαμε ἀπ' τόν ἐσπερινό, τᾶχε χαμένα, δέν ἤξερε ποῦ εἶναι τ' ἀρχονταρῖκι. Καί ὅπως τό παιδάκι πού δέν μπορεῖ νά προσανατολισθῇ, ρωτοῦσε νά μάθῃ ποῦ εἶναι τό δωμάτιό του. Ἦταν τόσο χαριτωμένος ὥστε σοῦ ἔφτανε μόνο νά τόν βλέπῃς! Κάποιος τοῦ εἶπε ὅτι εἶχε τράπεζα ἔκεινη τήν ὥρα.

«Ἄ! Καλά, καλά», ἀπάντησε μέ χαμόγελο.

Τὴν ἴδια στιγμή κάποιος ἄλλος ἀδελφός τοῦ εἶπε ἀστειευόμενος: «Ἐσύ δέν θά φᾶς στήν τράπεζα!» Καί ἐκείνος, τό ἴδιο ἀθῶα καί ἀπλά πρόφερε: «Ἀκόμα καλύτερα!»

Πάντως ἔφαγε κι αὐτός στή τράπεζα μ' ὅλους τούς πατέρες καί γεμάτος χαρά, μετά τό δεῖπνο, ἔπαιρνε τήν εὐχή τοῦ Γέροντα ἀποσυρόμενος στό κελλί του.

Τόν ξαναείδαμε ἐκεῖ τήν ἐπόμενη μέρα, ὅταν μάθαμε ὅτι εἶχε ἀδιαθετήσει λιγάκι. Ἡ βροχή κι ἡ ξαφνική ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ εἶχαν, ὡς φαίνεται, ἐπιδράσει δυσμενῶς στή γέριξη κρᾶσι του καί ἀναγκάστηκε νά ξαπλώνη μέ λίγο πονοκέφαλο στό κρεβάτι. Ἦταν εὐλογία Θεοῦ, γιά νά πάρουμε τήν εὐχή του καί μερικά φιλοδωρήματα τῆς ἀγιότητός του.

Τόν ρωτήσαμε νά μᾶς πῆ τί βασικό νά προσέξουμε στή ζωὴ μας.

«Ὁ ἄνθρωπο», μᾶς ψιθύρισε μέ τά μισοσπασμένα Ἑλληνικά του, «δέν πρέπει νά ζητᾶ ντόξα. Ὅταν εἶναι μέ ντόξα ὁ ἄνθρωπο, εἶναι σάν νά θέλῃ νά κερδίση κι αὐτό τό κόσμο καί τόν οὐρανό. Αὐτό δέν γίνεται . . . Βέβαια!»

Ὅταν τοῦ φέρανᾶ λίγο φαγητό ἢ τίποτ' ἄλλο, ξεσποῦσε στίς εὐχαριστίες καί κύταζε πῶς νά δείξη τήν ἐγνωμοσύνη του στοὺς διακονητές του:

«Ἄ! Ἦρθες! Ἦλα, ἔλα μέσα νά ποῦμε τίποτα. Θεός σχωρέσει σε, Θεός σχωρέσει σε!»

«Γερο - Ἐνώχ», τόν ρωτοῦσε κάποιος, «πές μας κάτι πρὸς ὠφέλειαν!»

«Τί νά ποῦμε!», ἔλεγε, «Νά! ὁ μοναχός πρέπει νά ναι ταπεινός. Νά μὴ πηγαίνῃ ψηλά ἀλλὰ χαμηλά. Μέ ταπεινωσι σώζεται εὐκολα . . . Ἄπλός μοναχός καί ταπεινός εὐκολα σώζεται. Ὁ παπᾶς; Ὡχ, ὦχ, ὦχ! Διπλό βάρος, δύσκολα. Λίγοι, πολύ λίγοι καλοὶ παπάδες. Γιατί νά θέλῃς ἀξιώματα; Δέν θέλεις σώση ψυχῆ σου; Ἄφου ἦρθες Ἄγιο Ὅρος γιά σώση ψυχῆ σου, καί πάλι θέλεις δόξα, ὑπερηφάνεια, δόξα τῶν ἀνθρώπων; Ὅχι! Νά εἶσαι ἀπλός, ταπεινός. Ἐγὼ θέλω σώση ψυχῆ μου. Δέν ὑπάρχει πιό καλό πρᾶγμα ἀπὸ νά σώσῃ ὁ ἄνθρωπος τὴ ψυχῆ του . . . Ἐγὼ ἦρθα Ἄγιο Ὅρος γιά νά σώσω ψυχῆ μου. Ἐπειδὴ διάβασα ὅτι περβόλι Παναγίας Ἄγιο Ὅρος, καί εἶπα ἐκεῖ εὐκολα σώζεται ὁ ἄνθρωπος. Καί ἦρθα, τό

1925. Τώρα είμαι 80 χρονών. Τί περιμένω τώρα; Τάφο!... "Όλοι θά πεθάνουμε. Σήμερα είμαστε, αύριο δέν είμαστε στό κόσμο αυτό!"»

Μιλούσες άνετα μαζί του, μολονότι έννοιωθες δέος πού έβλεπες έναν άγιο του Θεού. Είχες τήν άνάπαυσι στήν καρδιά σου ότι δέν πειράζεται μέ τήν άμαρτωλότητά σου, γιατί εκείνος στά σίγουρα θεωρούσε τόν έαυτό του πιο έλευινό από σένα. Κι έτσι σε σεβόταν πολύ, σε τιμούσε κι έδειχνε όλη τήν άγάπη του σε σένα πού δέν τάξιζες. Τόν αισθανόσουν τόσο άπονήρευτο, άκακο, έτοιμο νά σοϋ δοθή μέ ύπακοή σ' ό,τι κατά Θεόν του ζητούσες! Στεκόταν δίπλα σου όχι σάν άνώτερός σου νά σοϋ κάνη μάθημα ή νά σ' έντυπωσιάση μέ τή πείρα του, αλλά μέ τό μειδίαμα τό γλυκό, τό ούράνιο, αυτό τό μειδίαμα τ' άγγελικό πού βρίσκεις στ' άγιασμένα γεροντάκια του "Αθωνα, σοϋ μιλούσε φιλικά όπως μ' άγάπη και στοργή ό παππούς διηγείται στό έγγονάκι του ιστορίες για βασιλιάδες!

"Όταν του ρωτήθηκε για τήν ευχή, μέ λίγα λόγια είπε: «Η ευχή πρέπει νά είναι συνέχεια στό μοναχό. Αυτή θά μās σώση, τίποτ' άλλο». Και παίρνοντας μιá άνάσα πρόσθεσε: «Βέβαια!»

Πολλές φορές έλεγε κι άλλα δικά του πράγματα και δέν άπαντούσε κατ' ευθείαν σ' ό,τι τόν ρωτούσες. "Όσοσο μέσα σ' αυτά πού έλεγε, πού άν τάλεγε κανείς άλλος θάταν μάλλον βαρετά, 'κει πού δέν τό περίμενες σοϋ έδινε τήν άπάντησι πού ήθελες. Κι αναπαυόσουν πολύ νά συζητās μέ τόν πτωχό αυτόν τῷ πνεύματι καλόγερο!

Μ' άπλότητα και χάρι μās είπε και τό εξής:

«Η Παναγία είπε στόν Υιόν της. "Απόστολοι έδωσες μερτικό, έγώ δέν έχει μερτικό; Και ό Ίησους Χριστός είπε: "Εχεις, νά τό "Αγιο "Όρος. Κι έτσι άπ' όλο τό κόσμο μόνο τό "Αγιο "Όρος είναι τής Παναγίας. Κι όποιος έρχεται μ' άγάπη για τήν Παναγία και μέ φόβο για τή σωτηρία τής ψυχής του, έλπίζει στήν Παναγία, σώζεται και είναι καλά Δευτέρα Παρουσία!"»

Μιλούσε πολύ για τόν θάνατο και τήν μέλλουσα κρίσι δείγμα κι αυτό τής ώριμότητος του και τής έν επιγνώσει ζωής του:

«'Από 'δῶ, τή γῆ, ὡς οὐρανό εἶναι 24 τελῶνες. Μόνο δαίμονες· καί σταματοῦν ὅλους τούς ἀνθρώπους πού πεθαίνουν. Μόνο στους Χριστιανούς 'Ορθοδόξους γίνεται αὐτό. Μόνο αὐτούς κοσκινίζουν οἱ δαίμονες· ὅλοι οἱ ἄλλοι πᾶνε ἔτσι κουτουροῦ καί χάνονται...» καί συνεχίζε: «ὅλοι οἱ ἄγγελοι εἶναι ταπεινοί καί οἱ δαίμονες ὑπερήφανοι... 'Ο κόσμος αὐτός εἶναι παγίδα. Οἱ δαίμονες θέλουν νά μᾶς πιάσουν μέσα καί νά μή σωθοῦμε Δευτέρα Παρουσία!»

Σ' ἕναν ἀδελφό δόκιμο μοναχό, πού ζητοῦσε τήν εὐχή του, ἔλεγε:

«Πολλοί θέλουν νά γίνουν καλόγεροι καί δέν τούς ἀφήνουν οἱ δικοί τους. Αὐτούς (τούς γονεῖς) τούς βάζει ὁ σατανᾶς, γιατί μισεῖ πολύ τούς μοναχοῦς. 'Επειδή οἱ μοναχοί θά πάρουν τή θέση τῶν ἀγγέλων πού ἔπεσαν ἀπ' τόν Παράδεισο, Δευτέρα Παρουσία... 'Εσύ γίνης καλόγερος; 'Ωραϊα! Βάστα, βάστα! Νά μή γίνης πάλι κοσμικός μετά, νά μή γίνης ψεύτης μπροστά στό Χριστό, Δευτέρα Παρουσία... 'Ο Θεός νά σ' εὐλογήσῃ!»

Δέν θέλαμε νά φύγουμε ἀπό κοντά του. Τόν εἶχαμε ἀγαπήσει πρὶν τόν καλογνωρίσουμε. Καί τώρα πού τόν γνωρίσαμε, εἶδαμε ὅτι αὐτός μᾶς ἀγαποῦσε ἀπό πρὶν, ἀγαποῦσε ὅλο τό κόσμο. Καί μέ λύπη τόν ἀφήναμε.

Κάναμε νά πάρουμε εὐχή, νά τοῦ φιλήσουμε τό χέρι. Τό μισοτράδηξε, ἀλλά στήν ἐπιμονή μας τ' ἄφησε καί τ' ἀσπασθήκαμε. «Δέν πειράζει», ἔλεγε, ἐννοώντας νά μή τοῦ φιλοῦμε τό χέρι, «ἐγώ εἶμαι ἀπλός μοναχός... Νά μᾶς ἐλεήσῃ ὁ Θεός κι ἡ Παναγία. Νά εὐχεσθε... 'Αμήν!»

Τήν ἄλλη μέρα, καλύτερα στήν ὑγεία του, ἔφυγε ἀπ' τό μοναστήρι, τό ἴδιο ἡσυχά κι ἀφανῶς ὅπως ἦρθε.

Μᾶς παρηγόρησε! Αὐτή ἦταν ἄλλωστε ἡ ἀποστολή του, νά παρηγορῇ, ἡ ἀποστολή τῶν ἁγίων!

'Ἦταν τά τέλη τοῦ Αὐγούστου τοῦ '78. 'Υστερα ἀπό ἕνα περίπου χρόνο ὁ εὐλογημένος γέρο - 'Ενώχ ἀφῆνε τό ταλαιπωρημένο ἀσκητικό σῶμα του στ' ἁγιασμένα χώματα τοῦ περιβολιοῦ τῆς Παναγίας μας, πού τόσο πόθησε κι ἀγάπησε! Κι ἡ παρηγοριά μας τώρα εἶναι πρὶν μεγάλη...!

'Οσιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπέρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν!

φ.μ.γ.

MP

ΘΥ

ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ

ΠΟΙΗΣΗ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ

Ω Πανάγιε Σωτήρα μου, λογιάζω μέσα μου, τί λόγια νά εύρω διά νά σέ χαιρετίσω, και ποιον χάρισμα, νά σέ κάμω διά νά σοί εύχαριστήσω, καθώς πρέπει· ἀμή τίποτε δέν εύρίσκω, όπου νά είναι ἄξιον διά σέ τόν Θεόν και Πλάστην μου· μόνον γίνομαι ἐξεστηκώς, πώς ἐδόθη τούτο τό μέγα Μυστήριον εἰς ἐμέ τόν ἀνάξιον. Ω μεγαλοδύναμε Θεέ, και Πλάστη μου, και Πατέρα μου αἰώνιε, εύχαριστώ σοι, όπου μέ ἤξιωσες νά χορτάσω πολλάκις, ὡς και τήν σημερινήν τήν Σάρκα και τό Αἷμα σου. Χριστέ μου πολυέλεε, παρακαλῶ σε νά μή τιμωρηθῶ ὡς ἀνάξιος, ἀλλά νά συγχωρηθῶ ὡσαν μωρός και ἀνόητος. Κάμε, Δέσποτά μου, νά μή λείψη ἡ χάρις σου ποτέ ἀπό ἐμέ· δός μοι ταύτας τάς θεϊκάς ἀρετάς νά τάς ἔχω, πίστιν, ἐλπίδα, ἀγάπην, φρόνησιν, ὑπομονήν, παρθενίαν, ταπεινώσιν, καθαρότητα, και τό περισσότερον, φώτισιν, διά νά γνωρίζω τά θελήματατά σου, θέλησιν, διά νά τά κάμνω, δύναμιν, διά νά ἀντιστέκωμαι εἰς ὅλα τά κακά, όπου μέ πολεμοῦσι, και νά στερεώνωμαι εἰς ὅλα τά καλά, όπου μοί πρέπει, και σέ ἀρέσκουσιν. Ω Θεέ μου, λυπήσου με, και μή μέ ἀφήσης νά ξεπέσω πλέον εἰς τά πρώτα μου πταίσματα. Διότι ἐγώ σέ τάσω, πώς εἶναι ὅλη μου ἡ γνώμη και ἡ θέλησις εἰς τήν ἐξουσίαν σου, και δέν θέλω εύγη πλέον ποτέ, μέ τήν βοήθειάν σου, ἀπό τήν ὑπακοήν σου. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ ἐκ τῶν πα-
τρικῶν κόλπων κατελθὼν ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Ἄει-
παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, καὶ σάρκα λαβὼν
καὶ γενόμενος ἄνθρωπος, ἵνα σώσης ἐμέ τὸν τα-
λαίπωρον ἄνθρωπον, καὶ σταυρωθεῖς, καὶ παθὼν,
καὶ ταφείς, καὶ ἀναστάς τριήμερος, καὶ ἀναλη-
φθεῖς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθήμενος
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ μέλλον ἐλθεῖν κρῖναι
ζῶντας καὶ νεκρούς· μὴ με ἐγκαταλίπης ἀπὸ τῆς
ἀπειρου σου ἐλεημοσύνης, φύλαξόν με ὑπὸ τῇ
σκέπῃ τῶν πτερῶν σου, στήριξον τὸν φόβον σου
εἰς τὴν καρδίαν μου, καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου
τὰς σάρκας μου, ἐλέησόν με κατὰ τὸ μέγα σου ἔλε-
ος, ἀξιώσόν με τῆς Οὐρανίου σου Βασιλείας, λύ-
τρωσαί με ἀπὸ πάσης ἀδικίας, ἀπὸ πάσης συκο-
φαντίας, ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ἀπὸ πάσης ἐριδος,
ἀπὸ παντός ἀνιέρου συμβεβηκός, κατάπεμψόν
μοι Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῆς
ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μου· ἐξελού με ἀπὸ ἀν-
θρώπου πονηροῦ, καὶ ἀπ' ἀνδρός ἀδίκου, καὶ δο-
λίου, καὶ ρῦσαί με πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ
πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστη-
σάντων. Ἀμήν.

Ἀπό παλαιά Ἁγιορειτικά βιβλία

ΘΕΟΤΟΚΑΡΙΟΝ

Ἦχος Α΄ Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ... **ᾠδή Α΄**

Αχραντε Παρθένε Μαριάμ, δίδου μοι λόγον φωτισταῖς πρεσβείαις σου, πρὸς τὸν πανοικτίρμονα, τοῦ ἀνυμνῆσαι ἐπαξίως ἅπαντα, τὰ γεγενημένα, ἅπερ ἡμῖν ἐκτετέλεκας.

Σκεῦος θεοχάλκευτον στερρόν, ὑπὸ Πατρός οὐρανίου ἀπέργασται, σάρξ βροτείας φύσεως, πεφυλαγμένη ἀβλαβῆς διέμεινε, ἡ Θεοκυῆτορ, δι' ἧς Χριστός πεφανέρωται.

Γένος τῶν ἀνθρώπων ἀληθῶς, ἐν ἀπογνώσει τελοῦν ἐπανήγαγες, πρὸς σκηνάς χαρίτων σου, ὡς φυγαδεύουσα δυνάστην δόλιον, θείαις μεσιτείαις, τῷ θείῳ τόκῳ σου ἄχραντε.

Σύ μετὰ Θεόν καταφυγή, χειμαζομένων λιμῆν πέλεις ἄχραντε· ἄρμα θεοδόξαστον, ἐν ᾧ Χριστός καθίσας πάντας ἠγειρε, καὶ ὁδοῦς σοφίας, πανσωστικῆς διεχάραξεν.

ᾠδή Γ΄ Ὁ μόνος εἰδῶς...

Υἰός σωματούμενος ἐν σοί, ἀνθρώποις συνωμίλησεν, ἵνα αὐτοῖς ζωὴν τὴν ἀκήρατον, διὰ σταυροῦ κομίσηται ἄφθορε, δίχα ἀμαρτήματος, τὴν φθορὰν ἐξείληψεν, ἀναστάς ἐκ τοῦ τάφου τριήμερος.

Α τόποις ἀφρόνως λογισμοῖς, ψυχῆς τό ἐφόλκάδιον, καταρρυπώσας κείμαι ἐν θλίψεσι, περισκοπῶν αἰτῆσαι ἀντίληψιν, ἐπί σέ πανάσπιλε, ἰκετεύω σῶσόν με, ὡς ἰάσεις παρέχουσα ἄνωθεν.

Θ εράπευσον Κόρη παντελῶς, ψυχῆς μου τήν ἀσθένειαν, δι' ἧς Θεοῦ ἐντολάς ἠθέτησα, περιπεσῶν ἀπωλείας γέγονα, ἔμαυτοῦ τε αἴτιος, καί ἑτέρων πλείοσι, ὁ πλουτῶν κατά κόρον τοῖς πάθει.

Α πώθου ταλαίπωρε ψυχή, κακίας τά ὀρμήματα, τῇ ἐπικλήσει τῆς Θεομήτορος, κραυγάζουσα ἐκ βυθοῦ ἀνάγαγε, τῶν πταισμάτων Πάναγνε, εἰς λιμένας χάριτος, ὀδηγοῦσά με ὡς πολυεύσπλαχνος.

᾽Ωδή Δ' ᾽Ορος σέ τῇ χάριτι...

Τ έτοκας ἀπειρανδρε ἀσπόρως Θεάνθρωπον, πρό τῶν αἰῶνων ἐκ Πατρός, γεγεννημένον ἀπαθῶς, ὅς ἐν τῇ γαστρὶ σου ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, σαρκός τήν εὐτέλειαν, ρῦσαι ἡμᾶς τῶν δεινῶν ἐνεδύσατο.

Ω φθης ἐνδιαίτημα, τοῦ Λόγου καί σκῆνωμα, κυσοφοροῦσα τοῖς βροτοῖς, Θεόν σαρκούμενον ἐν σοί· διό αἱ ἀσώματαοι δυνάμεις χαίρουσαι, ὕμνοῦσί σε Πάναγνε σὺν τοῖς ἀνθρώποις, ὠδαῖς πανηγύρεως.

Ν έφη ἀπογνώσεως, ἐκύκλωσαν Ἄμωμε, τήν ξηρανθεῖσάν μου ψυχὴν, καί δειλιῶ πρὸς σέ ἐλθεῖν. Φωτί τοῦ προσώπου σου, τόν ζοφερόν ἐχθρόν ἀφάνισον τάχιον, ὡς ἐπισπεύδουσα τοῖς ἡμῶν ρήμασι.

Χ αῖρε δένδρον εὐκαρπον, ἀνάπλεων χάριτος, δι' οὗ πιστοὶ ἐκ τοῦ καρποῦ, καταγευόμενοι πιστῶς, ἐνθέως ἀγάλλονται, ὕμνολογοῦντες τόν Σωτῆρα καί Κύριον, δι' οὗ τό βρότειον γένος διέσωσται.

ᾠδή Ε' Ὁ φωτίσας τῆ ἐλλάμπει...

Συνεχόμενος τῷ πλήθει κακώσεως πάσης Ἄγνή, νῦν προσφεύγω γόνυ κλίνων πρὸς σέ τήν Παντέφορον, οἰκτειρῆσαι δέομαι ταχύ, ἀνάγουσα εὐσπλάχνως εἰς μετανοίας τὰ δώματα.

Εμπεσῶν εἰς ἀλογίας κρημνόν μεθοδεΐαις ἐχθροῦ, κατεπλήγην τῆ καρδίᾳ Παρθένε ὁ ἄσωτος· στεναγμοῖς τόν βίον μου δεινοῖς, διήνυσα καί πόνοις, ἀλλ' ἐκ παντοίων με ἔσωσας.

Ητόν Ἥλιον ἀνίσχουσα πᾶσιν ἀνθρώποις Χριστόν, καθικέτευε φωτίσαι ἡμῶν τὰ διαθήματα, ὅπως τριβὸν τήν πλησιφαῆ, εὐρόντες ἀναχθῶμεν, ἐκ γερῶν πρὸς τὰ ἄφθαρτα.

Παραμύθησον καί σῶσον τούς ἐν κινδύνοις χαλεποῖς, ἐμπεσόντας Μητροπάρθενε Κόρη ἐκάστοτε, καί παράσχου πένθους συντριβήν, ὅπως ἐν μετανοίᾳ κεκαθαρμένοι ὑμνῶσί σε.

ᾠδή Στ' Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη...

Ποντούμενόν με συμφοραῖς καί θλίψεις τοῦ βίου ἐξανάστησον, Θεονύμφευτε ὡς ἔχουσα στοργήν· πρόστηθι διώκουσα τὰς μηχανάς τοῦ πολεμήτορος, ἵνα ὑμνῶ σε Πανάμωμε.

Απέλασον τὰ ἀπρεπῆ φαντάσματα, σαρκός τήν ἠδυπάθειαν, καί μανίαν πολεμούντων με ἐχθρῶν. Αὐγασόν με φέγγει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅπως γεραίρω, ἀσιγήτως τὰ μεγαλεῖά σου.

Εν Κρίσει δειλιῶ παρασταθήσασθαι, τῷ βήματι τοῦ Κτίσαντος· τελωνάρχαι τῆς κακίας σκοτεινοί, τρίζουν φρουαττόμενοι τούς ὀδόντας. Μῆτερ Θεοῦ, γενοῦ μοι πρόμαχος ἀκαταίσχυντος.

Κατάσβεσον δακρῶν ὀχετοῖς Σεμνή, πυρέσσουσαν καρδίαν μου, χαμαιζήλοις ἐντρυφῶσα ἠδοναίς. Δός μοι πολιτεῦσθαι σεμνοπρεπῶς, πένθος χαρίεν, καί συγχώρησιν τῶν πταισμάτων μου.

Κάθισμα Τόν τάφον σου Σωτήρ

Εξάλειπον σεμνή, ἀλγηδόνας παθῶν μου, καί ἐμπλησον φωτί, τήν ζοφώδη ψυχήν μου, ἐν ὕμνοις ἵνα ψάλλω σε, εὐλαδῶς Παναμώμητε, καί εἰς πέρατα, τό Ὄνομά σου κηρύξω, ὡς πανίερον, καί ταῖς ἀγγέλων χορείαις, αἰδέσιμον Ἄχραντε.

ᾠδή Ζ' Σέ νοητήν . . .

Χαῖρε πηγῆ, ἡ τῷ κόσμῳ βλύζουσα, θεοπαρόχους δωρεάς· πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, ἱερόν παλάτιον, σύ ὑπάρχεις Δέσποινα, τῶν δυστυχούντων ἀνάψυξις, ποταμός τῆς εἰρήνης καί ἔξοχον ἀγλαΐσμα.

Φρούρει ἡμᾶς, ἀσινεῖς Πανάσπιλε, ἐκ δυναστείας δυσμενοῦς, ὡς ἔσωσεν τόν Δανιήλ, Θεός ὁ Προάναρχος. Κοίμισον ἰνδάλματα τά ψυχοφθόρα ὡς εὐσπλαχνος, καί χαλινῶ μετανοίας τόν βίον μου κυβέρνησον.

Ολος πληγαῖς, ψυχῆς τε καί σώματος, προσεδόλημένος χαλεπῶς, ὡς ὁ Ἰώβ ὑπεραλῶ· καί πῶς ἰαθήσομαι, ὄντως δὴ παράλυτος, ὁ ὑπ' ἀγγέλων θρηνούμενος, καί ἀλλοτρίου δαρμοῖς καθ' ἡμέραν μαστιζόμενος.

Υπερφυῶς, ἐν γαστρὶ σου ἔχουσα, τόν ἀκατάληπτον Θεόν· ὃν τεκοῦσα θεοπρεπῶς, βροτῶν εἰς ἀνάκλησιν, ἐκπαλαι ἀνήγαγες, εἰς σωτηρίαν καί λύτρωσιν, πεπεδημένων τά πλήθη Ἄγνη Θεοχαρίτωτε.

ᾠδή Η' Ἐν καμίνῳ παῖδες . . .

Νῦν προσπίπτων Κόρη εὐλαδῶς, ἐν στεναγμοῖς βοῶ σοι, τῷ ξίφει τῶν προσευχῶν σου, διασκέδασον ἐχθρῶν, στρατεύματα ἅπαντα· ὡς νεφέλη πάντα διάλυσον τάχει, καί σκέπε τήν σὴν ποιμήνην, ὅπως ἀνυμνῆ σε, εἰς πάντας τούς αἰῶνας.

Αστραπή Θεοῦ παρθενική, κατηύγασας τόν κόσμον, εὐκλεία τῶν ἀρετῶν σου. Χαῖρε οὖν ἡ Βασιλῆς, πιστῶν τό διάσωμα, Βασιλέως χαῖρε λαμ-

πρόν ανάκτορον, δι' ἧς φύσις βροτεία, ὄντως ρυ-
ομένη, δοξάζει ἀσιγήτως.

Παντάνασσα Νύμφη τοῦ Θεοῦ, ἡ πρό τόκου ἐν
τόκῳ καὶ αὐθις καθαρωτάτη, διαμείνασα μετὰ
τόν τόκον ὑμνοῦμέν σε. Χαίρε Πανυπέραγνε Πύλη
Κυρίου, ἀκήρατε Παρθένε, καύχημα μαρτύρων, καὶ
κλέος μοναζόντων.

Αρον τόν βαρύτατον ζυγόν, τῆς πωρώσεως τάχει,
Μητρόθεε τοῦ Ὑψίστου, κατιδεῖν εἰλικρινῶς,
ψυχῆς μου τήν κάμινον· καί κραυγάσω φόβῳ συ-
σχεθεῖς ἀπλέτῳ, ἐλέησόν με μόνη, ἀντίληψις πάν-
των, καὶ θεία προστασία.

ᾠδή Θ' Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου...

Χαίρε, τῆς ἀγνείας τέμενος, χειμαζομένων ρύστις
ἢ ἀκαταίσχυντος· πενήτων τροφεύς, ἐπιδουλάς
ἀναστέλλουσα, ἀλλοτρίου ποικίλας ἐκάστοτε· ὄθεν
σέ Θεοτόκε ἀνευφημοῦντες μεγαλύνομεν.

Φράξον, δραστηκῆ πρεσβεία σου, δολίου στόμα
Μήτηρ ἵνα σωζόμενος, μεγαλύνω σε, ὡς πτω-
χεύόντων προμήθειαν, ἀσθενούντων ταχείαν ἐπί-
σκεψιν, ἐντρούφημα τῆς γλώσσης, τῶν ἐπαξίως ἀνυ-
μούντων σε.

Ομβροῖς, τήν ψυχὴν μου πότισον, κατανύξεως
Κόρη, ὅπως τούς αὐλακας, αὐτῆς εὐσεβῶς,
καλλιεργήσω καὶ ἄκανθαν, ἀπορρίψω ἐκείθεν τοῦ
ὄφους, ἐνσπείρων θεία δρόσω, τῆς μετανοίας τά
γεννήματα.

Χεῖρας, ἀνυψῶν Πανάχραντε, ταπεινῶς ἱκετεύω,
ἄκουσον ῥήματα, ἐμοῦ ἀγαθή, τοῦ πεπτωκότος
εἰς βάραθρα, ἁμαρτίας καὶ πάσης κακώσεως· διά-
σωσόν με τάχει καὶ τήν ψυχὴν μου φωταγώγησον.

Στιχηρά Ἦχος Α' Πανεύφημοι Μάρτυρες...

Τά πλήθη πιστῶν χριστιανῶν, κραταίαν βοήθει-
αν, σέ κεκτημένοι Πανάμωμε, πόθῳ προσέρχον-
ται, καὶ ἐξ ἀπορίας εἰς χάριν ἀνέκλειπτον, σὴ χάριτι

μετέρχονται ἄφατον, δοξολογοῦντές σε· χαῖρε
νύμφη ἀπειρόγαμε, ὀρθοδόξων κρηπὶς καὶ διάσω-
σμα.

Νυκτός καὶ ἡμέρας ἀναιδῶς, ἁμαρτίας τέμενος,
ἀπεργασάμην καρδίαν μου, καὶ νῦν κατάκειμαι,
ὡς ἀπεγνωσμένος, θέαμα ἐξαίσιον, ὀρώμενον τοῖς
πᾶσιν ἀπόβλητον. Ποῦ καταφύγω νῦν· τῇ Μητρὶ
τοῦ Ὑψιμέδοντος, χορηγήσαι μοι τό μέγα ἔλεος.

Αγγέλων ἀγλαΐσμα τερπνόν, Ἐκκλησίας στήρι-
γμα, τῆς συμπαθείας ἡ ἄβυσσος, χαῖρε Πανά-
φθορε, τῶν ἠπορημένων πέλεις παραμύθιον, χαρά
καὶ εὐωδία τοῖς χηρῶσι, χαῖρε διάδημα, εὐσε-
βούντων καὶ κραταίωμα, τῶν ψαλλόντων θεῖον
ἀγαλλίαμα.

Βροτῶν αἱ χορεῖαι εὐτρεπῶς, σὺν ἀγγέλων τά-
γμασι, τό ὄνομά σου γεραίρουσι, Κόρη Θε-
όνυμφε, ὡς ἐνδοξοτάτην ἐπὶ πάσης κτίσεως, τό
Ἄλφα καὶ Ὠμέγα τῆς Χάριτος, ἔσοχον ἄκουσμα,
Ἐκκλησίας τό ἐδραίωμα, οἰκουμένης ἕρρισμα θεόδ-
μητον.

Υπερδεδοξασμένη, Ὑπερύμνητε, Πανυπέραγνε,
Ἀειπάρθενε Ὑπεραγία Θεοτόκε πρέσβευε
ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἱερά Μονή τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους
1979

δ.μ.γ.

Ἰκεσία

Δεκεμβρίου Ι'. Μνήμη τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Ἑρμογένους, Εὐγράφου, Γεμέλλου, Μαριανοῦ, Εὐγενίου μαρτύρων ἱερομάρτυρος Θεοτέκνου, Ὁσίου Θωμᾶ.

Ζητῶ τή γαλήνη σου Λόγε τοῦ Θεοῦ
τή γαλήνη σου Λόγε τοῦ Θεοῦ
στό κελλί μου τό ἐρημικό
μέ τό ρόδι τῶν λυγμῶν
Ἄστρο γλυκύ τῶν πάντων
στόν οὐρανό καί στή γῆ
δικά σου τό κλαδί καί τά φτερά
ἡ ἀρωγή σου
πουλί στή ροδιά
κελάηδημα τῶν ἀναστεναγμῶν
τοῦ καρποῦ ρήξη
ξέσκισμα τῆς πικρῆς
τῆς δριμύτατης φλούδας
τῶν χίλιων καί τῶν μύριων φανέρωμα
τῶν ἄστρον μέ τό χρωμα τῆς μέθης
τήν τάξη τή γεωμετρική
λαλιά γλυκεία καί τερπνή
τῆς δροσιᾶς τῆς νυχτερινῆς
διάφανο νερό κρύσταλλο
τῆς Θεοτόκου
καί πάντων τῶν ἁγίων
πρεσβείαις
παράσχου μοι Κύριε
τό μέγα σου ἔλεος.

Ἅγιον Ὄρος 1980

Ι. Σ. Γ.

Σαλαφθᾶ

«Ἐπερωτήσαμεν δέ καί τό ὄνομα
τῆς κόρης, εἶπεν δέ Σαλαφθᾶ,
ὃ ἐρμηνεύεται ἑλληνιστί Εἰρήνη».

Καλλονή σέ μιά ψυχή κι ἕνα σῶμα
μέ οὐριον ἄνεμο ἀπό ἀνατολάς
κυματική πλεύση σέ πλοῖο βασιλικό
καταστροφή ὄλων τῶν αἰσθητηρίων
τοῦ κορμιοῦ
ἀπό τῶν κυμάτων τήν ἀρμύρα
δροσιά στήν καρδιά
χτύπημα ἀλόγον τῶν ὑδάτων σχίσμα
τῆς ἀγάπης τ' ἀτμήτου φωτός
τῆς ἀδερφῆς γλυκντάτης χώρισμα
τῆς ὀσίας κόρης Σαλαφθᾶς.

ἱ. Σ. Γ.

Ἄγιον Ὄρος, Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας 1980

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ

Ἡ εἶδησις, ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος εὐρίσκεται εἰς τὰ πρόθυρα ὑπογραφῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ Βατικανοῦ, ἀνεστάτωσεν ὀλόκληρον τό Ἅγιον Ὄρος.

Πρόκειται περὶ γεγονότος, τό ὁποῖον φαίνεται ὡς ἀπίστευτον ἢ ὡς μία ἀπό τὰς ἀστοχωτέρας πολιτικάς πράξεις τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων. Διότι ἡ σύναψις διπλωματικῶν σχέσεων Ἑλλάδος καί Βατικανοῦ, ἀπετέλει παλαιάν ἐπιδίωξιν τοῦ παπισμοῦ, ἥτις πάντοτε ἀπεκρούετο ἀπό τὰς ἐκάστοτε Κυβερνήσεις, διαφωτιζομένας ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ὡς λίαν ἐπικίνδυνος.

Ἦδη ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἤ ἐνέπεσεν εἰς τήν παγίδα τῆς διπλωματικῆς δεινότητος τοῦ Βατικανοῦ ἢ ἀπλῶς ἐκπληροῖ ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς πολλὰ ὑποσχεθείσης Ε.Ο.Κ. Ἀλλά ὅπως καί ἂν ἔχη τό πρᾶγμα, ἡ δραστηριότης τοῦ Βατικανοῦ ἐντός τοῦ χώρου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος, ὑπό τήν διπλωματικὴν κάλυψιν τοῦ ἐν Ἀθῆναις νουντσίου, θά ἀποβῇ μοιραία διὰ τήν ἐνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί μέλλει νά ὑπονομεύσῃ τήν εἰρήνην τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἱ. Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὡς φορεὺς τῆς ἱστορικῆς μνήμης τοῦ παρελθόντος, ὡς ἀγρυπνος συνείδησις τῆς Ὁρθοδοξίας καί ὡς τεταγμένη εἰς τήν διαφύλαξιν τῶν ἀναλλοιώτων ἐθνικοθρησκευτικῶν παραδόσεών μας, διαμαρτύρεται μεθ' ὄλων ἐκείνων, οἵτινες ἀντιλαμβάνονται τοὺς ἐπαπειλουμένους κινδύνους ἐκ τῆς παροχῆς διπλωματικῆς καλύψεως εἰς τήν ἐν Ἑλλάδι παπικὴν προπαγάνδαν, ἀλλά καί καλεῖ τοὺς κυβερνῶντας τήν Ὁρθόδοξον

Χώραν μας, ὅπως ματαιώσουν πᾶσαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ πελωρίου τούτου θέματος.

Ὁ παπισμὸς καὶ οἱ σκοποὶ του εἶναι γνωστοὶ πλέον εἰς ὅλον τὸν κόσμον: ὑποταγὴ τῶν πάντων εἰς τὸν πάπαν, διὰ τῆς καθολικοποιήσεως τῶν πάντων.

Οἱ ὑπεύθυνοι τῆς διακυβερνήσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος, μὴ συμβουλευθέντες τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἱστορίαν, προβαίνουν εἰς μίαν ἀντιλαϊκὴν, ἀντορθόδοξον καὶ ἔθνοφθόρον πολιτικὴν ἐνέργειαν, ἣ ὁποία περιέχει καὶ στοιχεῖα ὀφθαλμοφανῶν ἀντιφάσεων.

Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΕΠΙΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Καὶ ἀντιλαϊκὴ μὲν εἶναι, διότι ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου ἔχουν πλέον μάθει, ὅτι τό θεομίσητον καθεστῶς τοῦ παπισμοῦ ἐβοήθησεν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν δικτατόρων Μουσολίνι καὶ Χίτλερ, οἱ ὁποῖοι παρεσκεύασαν τὸν Β΄ παγκόσμιον πόλεμον. Ποῖος θὰ τό ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν τρομακτικὴν αὐτὴν ἱστορικὴν εὐθύνην διὰ τὸν θάνατον τόσων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ τόσων δεινῶν; Ἀντορθόδοξος δέ εἶναι, διότι ὁ παπισμὸς, λόγῳ τῆς κοσμικῆς δομῆς του καὶ μέσα στὰ πλαίσια τῶν προθέσεων του, ὅπως διὰ τῆς καθολικοποιήσεως τῶν πάντων ὑποτάξῃ τοὺς πάντας ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ πάπα, τὰ πάντα μετέρχεται διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἣ ὁποία ἀποτελεῖ ἓνα συνεχῆ, βωῶντα καὶ σιωπηλὸν ἔλεγχον τῆς νοθεύσεως τοῦ Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἐθνοφθόρος ἐπίσης εἶναι ἡ ἀδόκιμος πολιτικῶς ἐνέργεια τῆς Κυβερνήσεως, διότι ὁ παπισμὸς ἐπιδιώκει τὴν διάλυσιν παντός Ὁρθοδόξου Ἔθνους, ὥστε νὰ εὕρῃ τοὺς λαοὺς ὡς κατάλληλον λείαν διὰ τὴν παποποίησίν των. Ἰδιαιτέρως ἐπιζητεῖ τὴν ὑπονόμευσιν τῆς Ἑλλάδος ἣ ὁποία εἶναι κάρφος εἰς τὸν παπικὸν ὀφθαλμόν, διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν της, ἀπὸ τοῖς βυζαντινοῦς ἀκόμη χρόνους.

α. Ποῖος δὲν ννωρίζει σήμερον τὰς ἐπαισχύντους παπικὰς σταυροφορίας εἰς βάρος τοῦ «σχισματικοῦ» Βυζαντίου καὶ τὴν ἐπὶ δύο αἰῶνας φραγκικὴν κατάληψιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πού ἀπετέλει τὴν πρώτην ἄλωσίν της;

β. Ποῖος δὲν γνωρίζει σήμερον τὸν λόγον τοῦ πάπα Εὐγενίου τοῦ Ε΄ κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως: «Δέν θὰ ἐχαιρόμην τόσον πολὺ ἐάν εἶχωμεν δέκα νίκας κατὰ τῶν Τούρκων, ὅσον χαίρομαι σήμερον διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν «σχισματικῶν»!

γ. Ποῖος δὲν γνωρίζει ὅτι ἡ καταστροφή τεσσάρων ἑκατομμυρίων Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, ὀφείλετο εἰς τὰς μηχανορραφίας τοῦ παπισμοῦ, φοβουμένου τὴν ἐπανεγκατάστασιν ἐνός νέου βυζαντινοῦ κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀντιπάλου τοῦ παπισμοῦ; «Ἦλθαν εἰς τὸ φῶς διάφορα ἔγγραφα, πού ἀπεδείκνυον ἀκλόνητα, ὅτι τὸ Βατικανόν, ὅπως καὶ ἄλλες δυνάμεις, εἶχε παρακινήσει τὴν Γαλλίαν (καὶ τὴν Ἰταλίαν) νά βοηθήσει τοὺς Τούρκους, διότι δὲν ἤθελεν νά πάρουν οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τὸ Βατικανόν ἐφοβεῖτο ὅτι ἡ ἑλληνορθόδοξος Ἐκκλησία θά ἐγένετο σοβαρὸς ἀντίπαλός του εἰς περίπτωσιν πού θά ἐδραιώνετο εἰς τὸ παλαιόν της κέντρον τοῦ Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ... Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἐκολάκευε τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσην μὲ τὴν ἐλπίδα νά ὑποτάξῃ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν της εἰς τὸν Καθολικισμόν...».

ΝΟΥΝΤΣΙΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ, ΓΕΓΟΝΟΣ ΠΛΗΡΕΣ ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΝ

Ἀλλὰ καὶ ἡ πολιτικὴ πρᾶξις τῆς Κυβερνήσεως νά συνάψῃ διπλωματικὰς σχέσεις μὲ τὸ Βατικανόν χαρακτηρίζεται ὡς πλήρης ἀντιφάσεων. Καὶ ἰδοῦ:

Ἡ ἐκπροσώπησις τῶν Κρατῶν διὰ πρέσβων θεμελιούται ἐπὶ σαφῶν πρακτικῶν καὶ ἀμοιβαίων συμφερόντων, ἐπὶ ἐπιπέδου πολιτικοῦ, ἐθνικοῦ, στρατιωτικοῦ, πολιτιστικοῦ, οἰκονομικοῦ. Ἀλλὰ τὸ Βατικανόν τί ἄλλο ἔχει νά προσφέρῃ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλάδα εἰμὴ τὸν παπισμόν του, διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ὁποίου ρίπτει ὄλον τὸ βάρος τῆς οἰκονομικοπολιτικῆς του δυνάμεως;

Καὶ ναὶ μὲν δυνατόν ὁ πάπας νά ἐπηρεάσῃ δυτικὰς κυβερνήσεις ὑπὲρ κάποιων αἰτημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ ὄχι χωρὶς ἀνταλλάγματα ὑπὲρ τοῦ καθολικισμοῦ καὶ συνεπῶς εἰς βάρος τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ μας.

Κι ἐπομένως, κατὰ μίαν ἀπλὴν ἀριθμητικὴν, ἡμεῖς θά διδωμεν τὰ «τιμιώτατα», τὴν πίστιν μας, τὴν ἐν Ὁρθοδοξίᾳ ἐνότητά μας, θά διακινδυνεύωμεν τὴν αἰώνιον σωτηρίαν μας, τὴν Ὁρθοδοξίαν μας, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν ἐλπίδα τοῦ σύμπαντος κόσμου – καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν καθολικῶν – καὶ θά λαμβάνωμεν εἴτε ἀμφιβόλους εὐνοίας, εἴτε παραπλανητικὰς ὑποσχέσεις, εἴτε διπλωματικὰ μειδιάματα τοῦ ἐξοχωτάτου νουντσίου, εἴτε ἐπενδύσεις τινὰς εἰς ἑλληνικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ οἰκονομικοῦ μεγαθηρίου

του Βατικανού και τῶν τραπεζῶν του τοῦ «Ἁγίου Πνεύματος» (!), εἴτε ἀκόμη καί βεβαίως «καλάς ὑπηρεσίας».

Ἄλλά τό τίμημα ἀσημάντων καί ἀσταθῶν πολιτικῶν παροχῶν εἶναι τόσον καί τοιοῦτον, ὥστε μόνον ἄχρσοι ἐθνικῶς καί θρησκευτικῶς συνειδήσεις θά ἐπιχειροῦσαν νά προσφέρουν. Καί ἡ Ἱ. Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους φρονεῖ, μεθ' ὅλου τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ μας, ὅτι οὐδεῖς πολιτικός ἀνὴρ δικαιούται νά προσφέρῃ «τά ἅγια τοῖς κυσί». Διό καί ἡ Ἑλλάς, μέ τās μακράς ἐλληνορθοδόξους παραδόσεις της, ἔχει τήν ἀξίωσιν, ὅπως οἱ ἐκάστοτε κυβερνῆται της εἶναι ἐναρμονισμένοι μέ τήν Ἱστορίαν της καί δέν ἀναγνωρίζει εἰς οὐδένα τό δικαίωμα τῆς ἐκτροπῆς ἀπό αὐτάς.

ΔΕΔΟΜΕΝΗ ΕΧΘΡΟΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΠΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Οἱ πολιτικοί ἄνδρες, οἵτινες διαχειρίζονται τήν ζωὴν τοῦ Ἔθνους, καλοῦνται νά γίνουν περισσότερο ρεαλισταί εἰς τό συγκεκριμένον θέμα τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἀθήναις παπικοῦ νουντσίου. Ὅχι μόνον οὐδέν συμφέρον θά προκύψῃ, ἀλλά καί ἀσφαλῆς ὑπὸνόμευσις πάσης προσπάθειας ἀποβλεπούσης εἰς τήν βελτίωσιν τῶν προϋποθέσεων διὰ τήν ἰσχυροποίησιν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἔθνους μας.

Πλὴν τῶν συγκεκριμένων ἱστορικῶν τεκμηρίων τοῦ ἀναλλοιώτου μίσους τοῦ παπισμοῦ πρὸς τήν Ὁρθοδοξίαν, τά ὁποῖα παραθέσαμεν, ἄς ἐνθυμηθῇ ἡ Κυβέρνησις τῆς Χώρας μας τό συγχαρητήριον τηλεγράφημα τοῦ Βατικανοῦ πρὸς τόν Κεμάλ κατά τήν μικρασιατικὴν τραγωδίαν. Ἄς ἐνθυμηθῇ τήν ἔνοχον σιωπὴν του εἰς τήν ἀποκληθεῖσαν δευτέραν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἔτους 1955, ἄς ἐνθυμηθῇ τήν ἀστοργίαν του κατά τό δρᾶμα τῆς Κύπρου.

Οὐδεὶς σήμερον εἶναι σέ θέσιν νά βεβαιώσῃ ἐάν τό Βατικανόν εἶναι ἀμέτοχον δι' ὅσους διωγμούς ἐνήργησεν ἡ Τουρκία εἰς βάρος τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ καί δι' ὅσας διατυπωμένας ἐπιμόνους ἀπειλάς διὰ τήν ἐκρίζωσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί διὰ τās νήσους τοῦ Αἰγαίου. Εἶναι ὅλα δυνατά μέσα εἰς τά πλαίσια τῆς ἀδιστάκτου διπλωματίας τοῦ παπισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐφαρμόζει ἀνά τούς αἰῶνας τό Ἰησοῦϊτικόν δόγμα: «Ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα», ἀφοῦ οἱ Ὁρθόδοξοι εἶναι τό κόκκινον πανί καί ὁ καθολικισμὸς πρέπει νά ἐπιβληθῇ ὄχι μόνον διὰ τῆς δεδοκιμασμένης πολιτικῆς του, ἀλλά καί διὰ πυρός καί σιδήρου. Ἄλλωστε τό αἷμα ἐνός ἐκατομμυρίου Σέρβων «βοᾶ πρὸς

Κύριον», τούς οποίους κατέσφαξαν οί καθολικοί τής Κροατίας μόνον διά τόν λόγον ὅτι ἦσαν Ὁρθόδοξοι!

ΑΝΕΚΑΘΕΝ ΑΠΕΚΡΟΥΝΤΟ ΤΟΙΑΥΤΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

Διά τῶν ἀνωτέρω ἢ καθ' ἡμᾶς Ἱ. Κοινότης τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους δέν ἐπιθυμεῖ νά ἀναξέση πληγᾶς, ἀλλά νά βοηθήσῃ τήν σεβαστήν Κυβέρνησιν νά κατανοήσῃ τούς κινδύνους, τούς οποίους συνεπάγεται διά τήν ἐνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἢ ἐγκατάστασις παπικοῦ νουντοῖου εἰς Ἀθήνας. Ἀλλά καί νά ἐπισημάνῃ ὅτι δέν πρέπει νά ἐλπίζῃ ὅτι θά ἔχῃ οἰαδήποτε ὀφέλη, ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς καλλιτερεύσεως τῶν ὄρων τῆς Ἐθνικῆς ζωῆς.

Ὁ παπισμός, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, ἐπιθυμεῖ τήν καταστροφήν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἣτις ὑπάρχει μέσα εἰς τό Ἑλληνικόν Κράτος. Ἐπομένως πρέπει νά ὑπονομευθῇ ἡ Χώρα πού εὐνοεῖ τήν Ὁρθοδοξίαν, διά νά ἀποδυναμωθῇ ὁ «ἐχθρός».

Διά τοῦτο ἡ σύναψις διπλωματικῶν σχέσεων μετά τοῦ Βατικανοῦ ἀπό πλευρᾶς Ἑλληνικῆς, πλήν τῆς καταφανοῦς ἀντινομίας, συνιστᾷ τήν πλέον ἐπικίνδυνον πολιτικήν ἀφελειαν, ἐφ' ὅσον παρέχονται εἰς τόν ἐπισημασμένον ἐχθρόν τῆς Ὁρθοδοξίας ἠύξημένοι δυνατότητες διά τήν φθοράν τῆς. Καί ἡ ἀσφαλεστέρα μέθοδος ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ του εἶναι ἡ προηγουμένη φθορά μέχρι καί ἀποδιόργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς μας ὑποστάσεως.

Ἡ σεβαστή Κυβέρνησις πρέπει νά πληροφορηθῇ, διατί πολιτικοί ἄνδρες περιωπῆς ἀπέκρουον ἐπί δεκαετηρίδας τήν σύναψιν διπλωματικῶν σχέσεων μετά τοῦ Βατικανοῦ, τήν ὁποίαν τό τελευταῖον ἐπιμόνως ἐπεζήτη; Καί ἄς μῆ προσβληθῇ τό ἐπιχείρημα, ὅτι δέν πρόκειται περί «Κονκορδάτου», ἀλλά περί πρεσβευτικῆς ἐκπροσωπήσεως. Ἡ διαφορά εἶναι ἐλαχίστη.

Ἄγνοεῖ ὁ πολιτικός κόσμος τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος, ὅτι ἡ δομή τοῦ παπισμοῦ εἶναι τοιαύτη, ὥστε μέ ἀκαμψίαν δογματικήν νά ἀξιοῖ τήν ἐπιβολήν του, πολιτικήν καί θρησκευτικήν, εἰς ὅλα τά ἔθνη;

Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ

Κατά τήν χειροτονίαν τοῦ πάπα, μᾶλλον στέψιν, τιθεμένης εἰς τήν κεφαλὴν του τῆς τριστεφοῦς παπικῆς τιάρας

(τριερέγκνουμ) λέγονται τά άπίστευτα αυτά:

«Λάβε τήν διά τριών στεφάνων κεκοσμημένην τιάραν καί γνώριζε ότι σύ είσαι ο πατήρ τών βασιλέων καί τών πριγκήπων, ο ποιμήν τής οικουμένης καί ο άντιπρόσωπος του Κυρίου ήμών Ίησοῦ Χριστοῦ επί τής γής»!

Καί ὅσον μέν άφορᾶ εἰς τās καθολικάς Χώρας δύναται νά νοηθῆ ἡ έκπροσώπησις του «πατρός τών βασιλέων...», έφ' ὅσον τόν άποδέχονται ὡς τοιοῦτον. Ἐλλά κατά ποίαν λογικήν δύναται νά άνεχθῆ ἡ Ὁρθόδοξος Δημοκρατία τής Ἐλλάδος ἕνα νούντσιον, του ὁποίου ἔργον μοναδικόν εἶναι ἡ φθορά τής πρός έξάπλωσιν τής έξουσίας του «άντιπροσώπου του Χριστοῦ επί τής γής»;

Ἴσως νά μή ενδιαφέρη ὠρισμένους Ἕλληνας πολιτικούς τό γεγονός, ότι ἡ Ἐλλάς δεχομένη έκπροσώπησιν του Βατικανου, έμμέσως συναποδέχεται καί ὅσα σαθρά καί επίβουλα τής ειρήνης καί τής σωτηρίας του κόσμου δόγματα έκπροσωπεῖ. Ἐλλά εἶναι βέβαιον, ότι αἱ Ἀθηναί, δεχόμεναι ἕνα παπικόν νούντσιον, προσφέρουν τήν χειροτέραν ὑπηρεσίαν εἰς τήν άνθρωπότητα, συντελοῦσαι εἰς τήν διαιώνισιν ενός έτοιμορρόπου καί καταστρεπτικοῦ θεσμοῦ.

Ἦδη διάσημοι καθολικοί θεολόγοι καί συγγραφεῖς κύρους σφυροκοποῦν εἰς τά θεμέλια του θρόνου του μόνου Ἀλαθήτου άνθρώπου εἰς τόν κόσμον καί αγωνίζονται νά επαναφέρουν εἰς μόνα τά θρησκευτικά ὄρια τό άφηνιάσαν Βατικανόν, τό ὁποῖον κατέπεσεν πλέον εἰς τήν συνείδησιν καί αὔτου του καθολικοῦ κόσμου.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΔΙΑΤΕΛΕΙ ΕΝ ΠΟΛΛΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑ

Ἡ Ἱερά Κοινότης του Ἁγίου Ὁρους διατελεῖ εν πολλῇ άνησυχία, κρούουσα τόν κώδωνα του κινδύνου, αλλά καί διατηροῦσα ποίαν τινα έλπίδα, ότι ἔστω τήν τελευταίαν ὥραν θά κατανοηθῆ ἡ περιπέτεια εἰς ἣν παρασύρεται ο Ὁρθόδοξος Ἑλληνικός λαός διά τών εν μέσαις Ἀθηναίς ραδιουργιῶν του παπικοῦ νουντσιου μέ ὄργανον τήν θλιβεράν οὐνίαν.

Διά ταῦτα παρακαλεῖ τήν σεβαστήν Κυβέρνησιν τής Ὁρθοδόξου Ἐλλάδος ὅπως, αίρομένη εἰς τά ὕψη τών ἔθνικων μας παραδόσεων, αίτινες αποτελοῦν τό φῶς του κόσμου καί σταθμίζουσα τās τρομακτικές ιστορικές εὐθύνας τής, θελήσῃ καί αναθεωρήσῃ τās πολιτικές εκτιμήσεις τής ἔναντι του ὑπ' ὄψιν θέματος, βάσει τής σώφρονος συμπεριφορᾶς προγενεστέρων διορατικῶν πολιτικῶν άνδρῶν.

Ἡ σωτηρία τοῦ Ἔθνους κεῖται εἰς τὴν ἐνότητά του ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ. Ὅσον περισσότερο συνεπές γίνεται πρὸς τὰς ἑλληνορθόδοξους παραδόσεις του, τόσο καὶ ἰσχυρότερον καθίσταται, «σεβαστόν εἰς τοὺς φίλους καὶ φοβερόν εἰς τοὺς ἐχθρούς».

Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι τελικῶς εἰσακουσθησόμεθα, διατελουμένον εὐχόμενοι πρὸς Κύριον.

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐν Καρυαῖς τῇ 13ῃ Ἰουλίου 1979

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΔΙΠΛΗΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Ἡ Ἐκτακτος Διπλῆ Ἱερὰ Σύναξις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῆ 9/22 Ἀπριλίου 1980 θεωροῦσα ὅτι τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καὶ μάλιστα τὸ θέμα τοῦ διαλόγου μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἶναι πολὺ σοβαρὸν καὶ κρίσιμον, ἀπεφάσισεν ὅπως καὶ δημοσίᾳ ἐκθέσῃ τὸ ἐν προκειμένῳ φρόνημα τῶν Ἁγιορειτῶν Πατέρων.

1. Πιστεύομεν ὅτι ἡ Ἁγία Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας εἶναι ἡ Μία Ἁγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἔχουσα τὸ πλήρωμα τῆς Χάριτος καὶ τῆς Ἀληθείας καὶ δι' αὐτὸ ἀδιάκοπον τὴν Ἀποστολικὴν Διαδοχὴν.

Ἀντιθέτως αἱ «ἐκκλησαί» καὶ «ὁμολογαί» τῆς Δύσεως ἔχουσαι εἰς πολλὰ σημεῖα διαστρέψει τὴν πίστιν τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πατέρων, στεροῦνται τῆς ἁγιαστικῆς Χάριτος, τῶν ἀληθῶν Μυστηρίων καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς. Ὡς ὀρθῶς τονίζει καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Μάξιμος: «Ἡ Ὀρθοδοξία δὲν εἶναι μία Ἐκκλησία ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία. Αὕτη διετήρησε ἀκριβῆ καὶ αὐθεντικὴν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς αἴγλην καὶ καθαρότητα. Εἰς αὐτὴν ὑπάρχει, περισσότερον ἀπὸ μία ἀπλῆ καὶ ἀδιάκοπος ἱστορικὴ συνέχεια καὶ συνέπεια, μία πνευματικὴ καὶ ὄντολογικὴ ταυτότης. Ἡ αὕτη πίστις, τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὸ αὐτὸ ἦθος. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς Ὀρθοδόξιας καὶ αὐτὸ δικαιοῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτῆς, ὅτι εἶναι καὶ

παραμένει ἡ Ἐκκλησία». (Ἐπίσκεψις 227, 15-3-1980).

2. Ὁ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων διάλογος, ἐφ' ὅσον ἀποβλέπει νά πληροφορήσῃ αὐτούς περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ὥστε ὅταν οὗτοι καταστοῦν δεκτικοὶ τοῦ Θείου φωτισμοῦ καὶ διανοιχθοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν νά ἐπανέλθουν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν, δέν εἶναι ἀπό ὀρθοδόξου ἀπόψεως καταδικαστέος.

3. Ὁ Θεολογικός διάλογος οὐδόλως δέον νά συνοδεύεται ἀπό συμπροσευχάς, συμμετοχάς εἰς τὰς λειτουργικάς καὶ λατρευτικάς συνάξεις ἐκατέρων καὶ λοιπὰς ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νά δώσουν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ ἡμετέρα Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέχεται τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς ὡς πλήρη Ἐκκλησίαν καὶ τὸν πάπαν ὡς κανονικόν Ἐπίσκοπον Ρώμης. Τοιαῦτα ἐνέργειαι παραπλανοῦν καὶ τὸ Ὁρθόδοξον πλήρωμα καὶ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς, δίδοντες εἰς αὐτούς ἐσφαλμένην ἐντύπωσιν περὶ τοῦ τί φρονεῖ περὶ αὐτῶν ἡ Ὁρθοδοξία.

Τό Ἅγιον Ὁρος ἀνησυχεῖ σοβαρῶς ἐκ τῆς τάσεως ὠρισμένων Ὁρθοδόξων Ἱεραρχῶν προσκαλοῦντων εἰς συμμετοχὴν εἰς τελετάς, πανηγύρεις, λιτανείας – μάλιστα ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ ἱερῶν Λειψάνων – Ρωμαιοκαθολικοὺς κληρικούς.

Ἀντιθέτως συγχαίρει εὐλαβῶς τοὺς Ἱεράρχας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι καὶ δημοσίως ἐξέφρασαν τὰς ἀνησυχίας τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος.

4. Ἐκφράζει τὴν πλήρη ἐπιδοκίμασίαν του πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου λεχθέν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πάπα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅτι ὑψώνονται μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν διάφορα ἐμπόδια: «Ἐν πρώτοις ἔχομεν τὰ σοβαρά θεολογικά προβλήματα πού ἀφοροῦν εἰς οὐσιώδη κεφάλαια τῆς Χριστιανικῆς πίστεως» (Ἐπίσκεψις 221, 1-12-79 σελ. 17). Αἱ διαφοραὶ αὐταὶ εἰς οὐσιώδη κεφάλαια τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐπιβάλλουν νά μὴ προχωρῶμεν εἰς κοινὰς λειτουργικάς καὶ λατρευτικάς συμμετοχάς πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἡ ἐνότις τῆς πίστεως. Ὁ Μυστηριακοῦ χαρακτήρος ἀσπασμὸς ἐν τῇ θεῖα Εὐχαριστίᾳ προϋποθέτει πάντα τὴν ὁμόνοιαν τῆς Πίστεως. «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν». Δέν δυνάμεθα νά προσευχώμεθα ὁμοῦ καὶ μάλιστα ἐν τῇ Θεῖᾳ λειτουργίᾳ ὅταν δέν πιστεύωμεν τὴν αὐτὴν πίστιν καὶ ὅταν μᾶς χωρίζουν οὐσιώδη ζητήματα πίστεως. Μόνον μία ἀδιαφορία διὰ τὴν πίστιν θά ἐπέτρεπε τοῦτο.

Δέν δύνανται ἐπίσης τὸ Ἅγιον Ὁρος νά δεχθῇ τὴν ἀποψιν τὴν ἐκφραζομένην ἐν τῷ κοινῷ ἀνακοινωθέντι Πατρι-

άρχου καί πάπα περί «καθάρσεως τῆς ἱστορικῆς μνήμης τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν» καί περί τῆς διά τοῦ διαλόγου τῆς ἀγάπης διανοίξεως τῆς ὁδοῦ πρὸς «νέας προσεγγίσεις θεολογικῆς ἐργασίας καί νέαν τοποθέτησιν ἔναντι τοῦ κοινοῦ παρελθόντος τῶν ἐκκλησιῶν ἡμῶν» (Ἐπίσκεψις ἔνθ. ἄνωτ. σελ. 19). Οἱ αἰρετικοὶ ὄντως πρέπει νά ἀποκαθάρουν τὴν ἱστορικὴν μνήμην αὐτῶν ἐξ ὅλων ἐκείνων τῶν ἱστορικῶς γνωστῶν παρεκκλίσεων πίστεως καί ἡθους ἀπὸ τὴν ἀληθῆ Εὐαγγελικὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν. Ἡ ἱστορικὴ ὁμῶς μνήμη τῶν Ὁρθοδόξων βασιζομένη εἰς τὴν ἐπίπνοιαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τὴν συνεχῆ βίωσιν τῆς Ἀποστολικῆς Πίστεως ὑπὸ τῶν Θεοφόρων Πατέρων πρέπει ἐν μετανοίᾳ καί ταπεινώσει νά βιοῦται ἀπὸ ἡμᾶς καί νά μᾶς ὀδηγῇ εἰς τὸ παρὸν καί τὸ μέλλον ἐάν θέλωμεν νά μὴν ἐκπέσωμεν τῆς Πίστεως αὐτῆς. Ὡς ὀρθόδοξοι πρέπει νά καθαιρώμεθα ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν μνήμην τῆς Ἐκκλησίας καί ὄχι μέ πνεῦμα ἐγωϊστικόν καί ἀνθρωποκεντρικόν «νά καθαιρώμεν» αὐτὴν θέτοντες ἑαυτοὺς ὡς κριτὰς τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας.

5. Μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας τὸ Ἅγιον Ὅρος διαπιστοῖ ὅτι ἐνῶ ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς γίνονται πολλοὶ παραχωρήσεις καί οἰκονομίαι πρὸς τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς ἀντιθέτως οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐμμένουν εἰς τὰς κακοδοξίας των, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν ἀφορμὴ τοῦ σχίσματος ἀπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ἐν συνεχείᾳ τῆς διασπάσεως τῶν Προτεσταντῶν.

Οὕτως ὁ πάπας ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ὁρθοδοξίας, τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ, δὲν ἐδίστασε νά διακηρύξῃ ὅτι ἔρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς διάδοχος τοῦ Πέτρου ἔχων «ὡς πρῶτος τὴν εὐθύνην νά ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἐνόητος ὅλων, νά διασφαλίζῃ τὴν συμφωνίαν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ πιστότητι, ἐν τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει (Ἰουδ. 3)» (Ἐπίσκεψις, ἔνθ. ἄνωτ. σελ. 9). Ὑπεστήριξε δηλαδὴ τὸ ἀλάθητον καί τὸ πρωτεῖον, ὑπάρχουν δὲ πολλοὶ ἐνέργειαι καί δηλώσεις τοῦ πάπα ὑπὲρ τῆς οὐνίας. Ὑπενθυμίζομεν τὴν σύναψιν διπλωματικῶν σχέσεων Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καί Βατικανοῦ, ἡ ὁποία ἐνῶ δίκαιοι τὸν παπισμὸν ἀδικεῖ καί πλήττει τὴν τροφὸν καί Μητέρα τοῦ Ἐθνοῦ Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

6. Τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐκφράζει ἐπίσης τὴν ἀνησυχίαν του διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διαλόγου. Εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν ἀντιπροσωπεῖαν συμμετέχουν καί οὐνῖται, πράγμα τὸ ὁποῖον εἶναι πρόκλησις διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους. Ἡ Ὁρθόδοξος εὐαίσθησις καί ἀξιοπρέπεια ἐπιβάλλει

ὅπως πάραυτα ἀντικατασταθοῦν οἱ οὐνῖται ἀπό τῆς ἀντιπροσωπείας, οὐδεὶς δὲ Ὁρθόδοξος διαθέτων ὀρθόδοξον φρόνημα πρέπει νά συμμετάσχη εἰς ἐπιτροπήν, εἰς τὴν ὁποῖαν μετέχουν οὐνῖται.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος ὡσαύτως ἀνησυχεῖ διότι ἡ Ὁρθόδοξος ἐκπροσώπησις εἶναι ὅλως ἀσθενῆς καὶ ἀνεπαρκῆς. Οἱ διαπρεπέστεροι Ὁρθόδοξοι Θεολόγοι δὲν συμμετέχουν εἰς αὐτήν. Τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐπίσης δὲν ἐκπροσωπεῖται, ἐνῶ εἶναι τὸ μόνον Ὁρθόδοξον μοναστικόν κέντρον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν καὶ Πατερικὴν Θεολογίαν μακρὰν τῶν ἐπιδράσεων τῆς ἐκκοσμικεύσεως καὶ τῆς σχολαστικῆς δυτικῆς Θεολογίας.

7. Οὐδεμία ἀπὸ Ὁρθόδοξου πλευρᾶς δικαιολογεῖται αἰσιοδοξία διὰ τὸν διάλογον καὶ δι' αὐτὸ οὐδεμία σπουδὴ πρέπει νά ἐπιδεικνύεται δι' αὐτόν. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπείγονται διὰ τὸν διάλογον ἐλπίζοντες ἐκ τῆς προσαρτήσεως εἰς αὐτοὺς τῆς Ὁρθοδοξίας νά ἐνισχυθοῦν ἀντιμετωπίζοντες, ὡς γνωστόν, ἰσχυρότατον ἐσωτερικόν κλονισμόν καὶ κρίσιν. Τοὺς ἀνησυχεῖ ἐπίσης ὁ αὐξάνων ἀριθμὸς προσελεύσεως πρῶν Ρωμαιοκαθολικῶν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν.

Ἡ Ὁρθοδοξία ὁμῶς οὐδένα λόγον ἔχει νά ἐπείγεται πρὸς διάλογον ἐφ' ὅσον οἱ παπικοὶ μένουν τόσοσκληροὶ καὶ ἀμετακίνητοι εἰς τὸ ἀλάθητον, τὸ πρωτεῖον, τὴν οὐνίαν καὶ τὰς λοιπὰς κακοδοξίας των.

Ἡ ὑπ' αὐτὰς τὰς συνθήκας ἐπίσπευσις τοῦ διαλόγου ἰσοδυναμεῖ μέ πνευματικὴν αὐτοκτονίαν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἐκ πολλῶν ἐνδείξεων δίδεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ προετοιμάζουν μίαν ἐνωσιν οὐνιτικοῦ τύπου. Ἄραγε οἱ Ὁρθόδοξοι, οἱ ὁποῖοι σπεύδουν εἰς τὸν διάλογον ἔχουν ἀντιληφθῆ τοῦτο;

Τὸ Ἅγιον Ὅρος διακηρύσσει ὅτι δὲν πρόκειται νά δεχθῆ τετελεσμένα γεγονότα, χάριτι δὲ Θεοῦ θά μείνη πιστόν, ὡς καὶ ὁ Ὁρθόδοξος τοῦ Κυρίου λαός, εἰς τὴν Πίστιν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἐξ ἀγάπης καὶ πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους, οἱ ὁποῖοι οὐσιαστικῶς βοηθοῦνται ὅταν οἱ Ὁρθόδοξοι διὰ συνεποῦς Ὁρθόδοξου στάσεως τοὺς ὑποδεικνύουν τὸ μέγεθος τῆς πνευματικῆς ἀσθενείας των καὶ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Αἱ ἀποτυχοῦσαι ἀπόπειραι τοῦ παρελθόντος δι' ἐνωσιν πρέπει νά μᾶς διδάξουν ὅτι διὰ μίαν μόνιμον καὶ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐνωσιν ἐν τῇ Ἀληθείᾳ τῆς Ἐκκλησίας προϋποτίθεται διάφορος προετοιμασία καὶ ὁδὸς ἐκείνων,

αί ὁποῖαι ἠκολουθήθησαν εἰς τό παρελθόν καί φαίνεται νά ἀκολουθῶνται σήμερον.

**"Απαντες οἱ ἐν τῇ Ἑκτάκτῳ Διπλῇ Ἱερᾷ Συνάξει
Ἄντιπρόσωποι καί Προϊστάμενοι τῶν εἰκοσιν Ἱερῶν
καί Εὐαγῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.**

ΑΠΟΨΕΙΣ

* Εύλογητός ὁ Τριαδικός Θεός μας πού μέ τήν ιδιαίτερη εὐλογία τῆς Ὑπερευλογημένης Ἐνδόξου Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, τίς πρεσβείες τῶν ἁγίων προστατῶν τῆς Μονῆς μας, ὄλων τῶν ἁγίων Ἀθωνιτῶν Πατέρων, ἀλλά καί τίς προσευχές τῶν ἀδελφῶν μας ἀγιορειτῶν καί τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀγωνιζομένων, μᾶς ἀξιώνει νά προσφέρουμε καί τό πέμπτο τεῦχος τοῦ «Ὁσίου Γρηγορίου» εἰς τό εὐσεβές πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Στόχος μας πάντα παραμένει ἡ κοινωνία τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφῶν μας μέ τόν ἀγιορειτικό Μοναχισμό καί ἡ μαρτυρία ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς.

* Ἡ ἔλευσις τῆς σεβαστῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας στό Ἅγιον Ὄρος καί στήν Μονή μας ἔδωσε τήν δυνατότητα νά ἀνανεωθοῦν οἱ δεσμοί ἀγάπης καί σεβασμοῦ πρός τήν Μητέρα Ἐκκλησία. Τόσο ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐξαρχίας Σεβ. Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Μάξιμος, ὅσο καί οἱ Σεβ. Ἐξαρχοί Μητροπολίται Πριγκιπωνήσων κ. Καλλίνικος καί Δέρκων κ. Κωνσταντῖνος ἔδειξαν πολλή ἀγάπη καί κατανόησι στόν Ἀγιορειτικό Μοναχισμό. Ἐδόθη ἐξ ἄλλου στούς Ἀγιορείτας ἡ εὐκαιρία νά ἐκφράσουν τίς ἀνησυχίες τιν γιά τήν γραμμή πού ἀκολουθεῖται ἀπό πολλές Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες καί Πατριαρχεῖα στίς σχέσεις μέ τούς ἑτεροδόξους καί μάλιστα τούς παπικούς.

* Ἡ Ἱερά Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐκφράζουσα τό παναγιορειτικό φρόνημα ἐξέδωσε δύο κείμενα πού ἀφοροῦν τίς παραχωρήσεις πού γίνονται πρός τούς παπικούς. Τά κείμενα αὐτά πού ἀναδημοσιεύονται στίς σελίδες 79-90 τοῦ περιοδικοῦ μας μαρτυροῦν ὅτι ἡ ἀγιορειτική συνείδησις ἀγρυπνεῖ καί παρακολουθεῖ μέ πολλή προσοχή ὅσα γίνονται. Οἱ Ἀγιορεῖται πατέρες ἀγωνιοῦν νά μή γίνῃ καμμία ὑποχώρησις στήν Ὀρθόδοξο πίστι μας, ἀλλά καί νά μή σχισθῇ ἡ Ἐκκλησία μέ ἄκαιρες πρωτοβουλίες. Τά σχίσματα πολὺ εὐκόλα γίνονται, ἀλλά δύσκολα ἐπουλώνονται. Ἡ διακριτική ὑπομονή τῶν ἀγιορειτῶν πατέρων ἄς μὴν ἐρμηνεύεται ὡς σιωπηρά συγκατάθεσις ἢ ἀδιαφορία γιά ὅσα ἀντορθόδοξα γίνονται. Ἡ σιγή καί προσευχή τῶν Ἀγιορειτῶν κυοφορεῖ, ὅταν χρειάζεται, τήν ἀκραιφνή ὀρθόδοξο ὁμολογία.

* Στο "Άγιον Όρος, χάριτι Θεοῦ καί εὐλογία τῆς Κυρίας Θεοτόκου συνεχίζεται ἡ ἐπάνδρωσις Ἱερῶν Μονῶν καί ἡ μεταβολή ἰδιορρυθμῶν σέ Κοινόβια. Ἡ Ἱερά Μονή Δοχειαρίου ἐπανδρώθηκε καί ἔγινε Κοινοβιακή. Οἱ Ἱ. Μονές Μεγίστης Λαύρας καί Ξηροποτάμου εὐρίσκονται στό στάδιο τῆς κοινωβιοποιήσεως. Πρόκειται γιά ἱστορικά βήματα πού ἐπαναφέρουν τόν Ἀγιορειτικό Μοναχισμό στήν ἀρχαία εὐκλεία. Ὁ φιλόνητος Κύριος ἀνανεώνει καί ἐτοιμάζει τό "Άγιον Όρος γιά νά στηρίξει καί ἐνισχύει τόν δοκιμαζόμενο λαό Του.

* Τήν 1/14 Ἰουνίου ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μακαριστός Μητροπολίτης Παντελεήμων Παπαγεωργίου ἀπό Ταλαντίου, Ἐδέσσης καί Θεσσαλονίκης. Διετέλεσε ἀδελφός τῆς Μονῆς μας, ὅπου καί ἐχειροτονήθη διάκονος. Ὁ Μακαριστός Ἱεράρχης διεκρίνετο γιά τό Ἐκκλησιαστικό του φρόνημα, τήν ἀγάπη του πρὸς τό "Άγιον Όρος καί τήν πνευματική του ἀρχοντιά. Ἐκτενέστερα γιά τόν μεταστάνα γράφει ὁ Καθηγούμενος τῆς Μονῆς μας στό περιοδικό «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, τεῦχος 672-3, (Μάιος - Αὐγουστος 1979).

* Τό "Άγιον Όρος ἀποτελεῖ σέ κάθε ἐποχή «σημεῖον ἀντιλεγόμενον». Ὅσοι «ἐπονται τοῖς ἀγίοις Πατράσι» κατανοοῦν καί ἐκτιμοῦν τόν ἀγιορειτικό μοναχισμό. Ὅσοι πάλι ἀκολουθοῦν τήν «ἰδίαν εὐσέβειαν» δυσκολεύονται νά κατανοήσουν τόν ὀρθόδοξο καί μάλιστα τόν ἡσυχαστικό ἀγιορειτικό μοναχισμό καί κάποτε ἔμμεσα ἢ ἄμεσα, ἰδιαίτερα ἡ δημόσια τόν κατηγοροῦν. Οἱ ἀγιορεῖται πονάμε, ὅταν διαπιστώνουμε ὅτι ἀδελφοί μας κληρικοί καί λαϊκοί ἐν τῷ κόσμῳ δυσκολεύονται τόσο πολύ νά κατανοήσουν τόν μοναχικό θεσμό, πού ἡ σημασία του γιά κάθε ὀρθόδοξο ψυχή εἶναι αὐτονόητη. Πρέπει κανεῖς νά ἀρνηθῆ ὅλη τήν εὐλογημένη ὀρθόδοξο πατερική, λειτουργική καί μυστική μας παράδοσι καί τούς Θεοφόρους πατέρες μας γιά νά ἀπορρίψη ἔπειτα τόν ὀρθόδοξο μοναχισμό. Ἐνας ὀρθόδοξος πού δέν κατανοεῖ τόν μοναχισμό πρέπει νά ἔχη πάθει σοβαρές ἀλλοιώσεις στήν ὀρθόδοξο συνείδησί του, ἀπό τήν ἐπίδρασι δυτικῶν προτύπων εὐσεβείας. Οἱ ὀλίγοι ἐν τῷ κόσμῳ κληρικοί καί λαϊκοί πού ἔμμεσα ἢ ἄμεσα στεροῦν ἀπό τούς Χριστιανούς τήν δυνατότητα νά γνωρίσουν τόν ἀγιοπατερικό μοναχισμό καί τήν νηπτική μυστική θεολογία τούς καταδικάζουν νά μένουν πνευματικά ὑπανάπτυκτοι καί ἀγευστοὶ ὑπερφυῶν ἐμπειριῶν κοινωνίας τοῦ κτιστοῦ ἀνθρώπου μέ τήν ἄκτιστο Χάρι τοῦ Θεοῦ. Πρόκειται γιά ἕνα ἑσωτερικό οἰκουμενισμό πού εἰσάγει τό δυτικό παπικό ἢ προτεσταντικό πνεῦμα στήν ὀρθόδοξη θεολογία, εὐσέβεια, ζωὴ καί ποιμαντική.

Χρειαζεται μετάνοια ἐκ μέρους ὄλων μας γιά νά ἀνακαλύψουμε καί πάλι τήν ὁδόν τῶν ἁγίων Πατέρων καί νά ζοῦμε τήν ὀρθοδοξία ὅχι ὅπως νομίζομε ἑμεῖς, ἀλλά ὅπως μᾶς παραδίδεται στοὺς ἁγίους Πατέρας, στοὺς βίους τῶν Ἁγίων, στά λειτουργικά μας κείμενα καί στήν ἐν γένει ὀρθόδοξο εὐσέβεια καί παράδοσι.

* Μέ εὐχαριστία στὸν Κύριο δεχόμεθα τὶς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἁγίων ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ λαϊκῶν ἀδελφῶν πρὸς τὸν Ἅγιον Ὅρος καὶ τὸν μοναχισμό. Σημειώνουμε ἐνδεικτικὰ μερικές:

– Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ συμπληρώσεως 1700 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ μαρτυρικοῦ τέλους τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου μέ πρωτοβουλία τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος ὠργάνωσε Συνέδριο Μοναχισμοῦ. Ὁμίλησαν ὁ Παναγιώτατος, ἀγιορεῖται καὶ ἄλλοι ὁμιληταί. Ἐτονίσθη ἡ σημασία τοῦ Μοναχισμοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ ἀνεπύχθησαν θέματα ὡς «Μαρτύριον καὶ Μοναχισμός», «Ἡ τιμὴ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐν Βουλγαρίᾳ», «Ἡ προσφορὰ τοῦ Μοναχισμοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν», «Ἡ Παρθενία κατὰ τὸν Ἅγιο Γρηγόριον Παλαμᾶ» καὶ ἄλλα. Τό συνέδριον παρηκολούθησαν καὶ πολλοὶ φοιτηταί (περὶ τοὺς χιλίους).

Ἡ συμμετοχὴ στό Συνέδριον ὡς ὁμιλητῶν τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Γελασίου, Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλας (Βουλγαρίας) καὶ τοῦ Πανοσ. Σέρβου Καθηγητοῦ π. Ἀθανασίου Γιέβτιτς, προσέδωσε στό Συνέδριον εὐρύτερο διορθόδοξο χαρακτήρα. Ἡ καλλιέργεια τοῦ ὀρθοδόξου «οἰκουμενισμοῦ» γιὰ τὴν προαγωγή τῆς ἐνότητος τῶν ἁγίων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μας εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴ εἶναι καλλίτερα νὰ ἀφιερώνονται οἱ ὑπάρχουσες ὀλίγες ὀρθόδοξες δυνάμεις καὶ ὄχι στὸν παγχριστιανικὸ ἢ τὸ χειρότερον στὸν πανθηρησκευτικὸ οἰκουμενισμό, πού ἐνῶ δέν ἀποδίδει οὐσιαστικούς καρπούς προάγει τὸ κλίμα συγχύσεως καὶ ἀδιαφορίας γιὰ τὴν πίστι.

Ἡ ὀργάνωσις παρομοίων συνεδρίων μέ ἐλευθέρᾳ συμμετοχῇ τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας ἀσφαλῶς προσφέρουν μία ὀρθόδοξο ἀγωγή στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ.

– Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας κ. Διονύσιος (καρεὶς μοναχὸς εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Κουτλουμουσίου) σέ ὁμιλία του κατὰ τὴν πανήγυριν τῆς Ἱ. Μονῆς τῆς μετανόιας του ἐτόνισε τὴν σημασίαν τοῦ μοναχισμοῦ γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν.

Στὸ παρὸν τεῦχος δημοσιεύουμε τὴν ὁμιλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἐκφράζοντας τὴν ἐν Κυρίῳ χαρὰν μας γιὰ τὴν Ὀρθόδοξο καὶ μέ Πατερικὸ πνεῦμα ὁμολογία του.

– Τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐξέφρασε καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Μαντζαρίδης στὴν διάλεξιν πού ἔδωσε γιὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν, μέ πρωτοβουλία τοῦ Συλλόγου «οἱ Φίλοι τοῦ Ἁγίου Ὁρους». Ὁ ἴδιος Σύλλογος ἐργάζεται ἀθόρυθα ὑπὲρ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀξιοσημεῖωτη προσφορὰ τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ ἐκτός ἀπὸ τὶς διαλέξεις, παραστάσεις σέ διάφορα ὑπουργεῖα γιὰ τὰ ἀγιορειτικὰ ζητήματα εἶναι καὶ ἡ ἐτήσια ἔκδοσις Ἀγιορειτικοῦ Ἡμερολογίου.

* Ἡ Ἱερά Μονή μας εὐχαριστεῖ καὶ δημοσίᾳ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη πρ. Λήμνου κ. Βασίλειο γιὰ τὴν εὐγενῆ προσφορά του πολλῶν βιβλίων πρὸς τὴν Ἱ. Μονή.

* Κλείνουμε τίς ἀπόψεις μέ τὴν «ἄποψι», ἢ μάλλον ἔκφρασι τῆς ἐμπειρίας ἑνὸς νέου προσκυνητοῦ τῆς Μονῆς μας μετὰ τό προσκύνημά του.

Ἄρχισα τό προσκύνημα ἀπὸ τό βουνό τῶν Ἀσκητᾶδων.

Ἐκεῖ πού τὰ δέντρα μεγαλώνουν μέ τὰ δάκρυα τῆς Μετάνοιας.

Κι εὐωδιάζει ἡ φύση ἀπὸ τό μύρο τῆς καθαρῆς καρδιάς

ὅτι «οἱ καθαροὶ τὸν Θεὸν ὄψονται» λέγει

καὶ «μύρον ἔκκενωθέν» τό ὄνομά του.

Σέ σπηλιές καὶ ὄρη, χρόνους ὑπομονῆς

περιμένουν μ' ἀγάπη καὶ φλογισμένη καρδιά

τὴν ἔλευση τοῦ πνεύματος τῆ χαροποιό

προσμένουν, μ' ἔρωτα τρωμένοι, τὴν πνοή.

Δρόσο. Φλόγα πυρός δροσίζουσα ὁσίους

δυσσεθεῖς δέ καταφλέγουσα.

Εἶναι χαριτωμένοι.

Τηράω μ' ἀγάπη καὶ ζητάω τὴν εὐχή τους.

Προσκυνῶ. Σ' εὐχαριστῶ.

Ἰλικό ὑφαντικῆς διάθεσης τοῦ νοῦ,

ἀπὸ τὴν ἀγαπητικὴ διάθεση τῆς καρδιάς

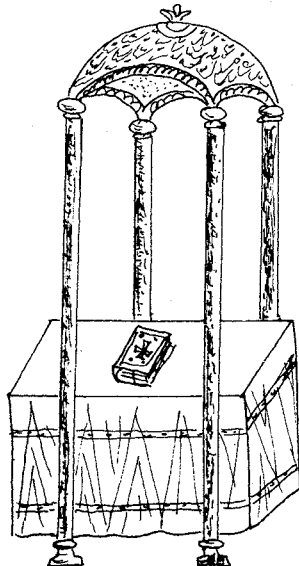
ἐξαντλῶ σὴν εὐχαριστία.

Στό μοναστήρι, παρὰ τὴν ὀλιγόωρη παραμονή μου,

αἰσθάνθηκα κλονισμό σειсмоῦ

καὶ ἀνάδυση γλυκασμοῦ.

A.I.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. ΕΟΡΤΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσ. Γρηγορίου: Σελίς	
α. Θεοῦ συγκατάβασις	5
β. Ὁ Σταυρός καί ἡ Ἀνάστασις. Πασχάλιος χαιρετισμός	9

Β. ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ - ΝΟΕΡΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ - ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δράμας Διονυσίου:	
Μεταμόρφωσις καί Μοναχισμός	15
Ἄρχιμ. Γαβριήλ, προηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου:	
Ὁ Χριστιανικός Μοναχισμός	24
Ἱερομονάχου Πετρονίου Προδρομίτου:	
Ἐν τῷ φωτί τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ	28
Ἱερομονάχου Συμεών Γρηγοριάτη:	
Ἡ σημασία τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως στήν ἐποχή μας	38

Γ. ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ - ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ἄρχιμ. Γεωργίου, καθηγουμένου Ἱ. Μονῆς Ὁσ. Γρηγορίου	
Ἐπιμνημόσυνος Λόγος κατά τό 40ήμερο Μνη- μόσυνο τοῦ μακαριστοῦ πατρός Ἰουστίνου Πό- ποβιτς	45
ν.μ.γ.: «Κύπρος Χριστοῦ Εὐωδία...» Ὁ Ἅγ. Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος	49
ν.μ.γ.: Ὁ Ὁσιος Γέροντας Ἰωακείμ Μακρυ- γένης ὁ Ἀκαρναν Σκευοφύλακας καί νέος κτίτορας τῆς Ἱ. Μονῆς Ὁσ. Γρη- γορίου	56
φ.μ.γ.: Παρηγορία. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ μακαρι- στοῦ γέρο - Ἐνώχ στό Μοναστήρι μας	61
	95

Δ. ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ – ΠΟΙΗΣΗ

Προσευχή μετά τήν Ἁγίαν Κοινωνίαν	67
Εὐχή εἰς τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν	68
δ.μ.γ.: Θεοτοκάριον	69
σ.μ.γ.: Ἰκεσία	75
σ.μ.γ.: Σαλαφθά	76

Ε. ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ

Ἱερά Κοινότης Ἁγίου Ὄρους:	
Ἁγίον Ὄρος καί Βατικανόν	79
Ἀνακοίνωσις Ἱεράς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συν- άξεως τῆς Ἱεράς Κοινότητος Ἁγ. Ὄρους Ἀθω	
Περί τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκα- θολικῶν	86
Ἀπόψεις	91

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΘΩΣ»
ΚΑΡΑΟΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 45
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΤΗΛ. 41.29.281